

Forfatter: Bødtcher, Ludvig

Titel: Samlede Digte

Citation: Bødtcher, Ludvig: "Samlede Digte", i Bødtcher, Ludvig: *Samlede Digte*, udg. af JOHS. BRØNDUM-NIELSEN , 1940, s. a. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-boedtcher01-shoot-idm140312760368080.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Digte

LUDVIG BØDTCHER

SAMLEDE DIGTE

b
c

LUDVIG BØDTCHER

SAMLEDE DIGTE

UDGIVNE AF JOHS. BRØNDUM-NIELSEN

Gyldendal 1940

d Udgivet paa Initiativ af FORENING FOR BOGHAANDVÆRK med tilskud fra Fællesrepræsentationen for dansk Haandværk og Industri, Jubilæumslegatet Trykt hos NIELS P. THOMSEN Holstebro i

INDLEDNING

II
III

INDLEDNING

Da Litteraturhistorikeren Kristian Arentzen, Bødtchers senere Udgiver og Biograf, i 1863 forberedte sin lille Bog «Danske Digtere i det 19de Aarhundrede», en Række smaa Monografier af Forfatterne fra Schack Staffeldt til den yngre Molbech, anmodede han ogsaa Ludvig Bødtcher om nogle personlige Meddelelser til Bogen, og den da netop 70-aarige Digter sammenskrev en kort Selvbiografi, som nu findes paa Det kongelige Bibliotek (saavel i Kladde som i færdig Brevform), og som trods Udnyttelsen i Arentzens lille Litteraturhistorie nok kan fortjene at publiceres i Bødtchers egen Form. Med Indføjelse af nogle supplerende Oplysninger, der fremkaldtes af enkelte særskilt formede Spørgsmaal, lyder Beretningen som følger: 1)

Kbhvn d. 2. December 1863.

Min ærede Ven!

Som jeg formodede, har jeg, ved at see tilbage kun fundet saare Lidet i mit Liv, som egner sig til Offentlighed, og selv det Lidet, som jeg her sender Dem, vil maaskee ikke svare til Deres Ønske eller Øjemeed.

Min Fader var født i Jylland, og blev som ungt Menneske Contoirist i Kiøbhvn: hos en Renteskriver
* IV

Rätteken, der havde med de laurviske Sager at bestille. I hans Huus saae han min Moder, som var en Plejedatter af Grev Laurvig; de bleve gifte sammen, og Greven udnævnte ham til Magazinetns Inspektør, som senere blev et kongeligt Embede. Det tydske ch i vort Navn istedet for k, troer jeg sikkert var en Forandring af min Fader selv, fordi han kom til Kiøbhvn: paa en Tid da Alt hvad der var Tydsk dominerede.

Mit Fødselsaar kjender De (1793, 22. April); jeg var den Yngste af 5 Sødskende. Kjærlighed til Poesie og Musik (Øhlenslæger, Mozart) henrev mig alt som Dreng og udgjør endnu min højeste Glæde. Naturligviis

begyndte jeg allerede i Skolen at skrive Vers, og fik en alvorlig Irettesættelse af afdøde Rector, Professor Nielsen 1) , fordi jeg til hans Forbauselse engang oversatte mit Pensum af Horats metrisk og rimet. Min Fader, en streng Mand, der iøvrigt elskede Holberg og Evald, erfarede min Brøde og passede ogsaa nøje paa mig for at jeg ikke skulde «spilde Tiden». Som Direktør i «det venskabelige Selskab», en anseet Klub, overværede han Stiftelsesdagsfesten, og viste os hjemme som sædvanlig de forfattede Sange Dagen efter. Iblandt dem var der især En, som han ikke nok kunde rose, og da jeg havde læst den og taug, spurgte han spodsk «Naa; hvad siger Du Poet?» Nu havde jeg tilfældigviis under Tausheds Løfte selv skrevet den, og svarede derfor koldblodigt: «Aah ja, den er ret god», og skjød den fra mig. «Ret god!»

*
— v

sagde han vred, «den er min Sjæl ypperlig, det har Alle sagt!» Her var Fristelsen for stor, og jeg yttrede, at jeg ikke ret vel turde rose den, da den var af mig selv; efter en komisk Pause, sagde han med megen Heftighed: Ja, den er min Sjæl god - alligevel! (Denne Scene foregik omtrent 1 Aar før jeg blev Student.) Mangfoldige Smaapoesier og Leilighedsdigte - Alle grønne Frugter fra hiin Tid - kunde det vistnok mere mig selv nu at læse, men jeg besidder næsten Intet deraf, dog er et Digt «Den fromme Clara», som er trykt, Noget af mit Tidligste. Senere vovede jeg at sætte mit Navn under enkelte Digte, som bleve indrykkede i forskellige Tidsblade, og som bleve modtagne med megen Velvillie, men jeg digtede sparsomt, dels hindret ved Ungdomsadspredelser, dels fordi jeg aldrig har været ærgjerrig, men meget ærekyær, og frygtsom for Tilsidesættelse. (De i forskellige Blade og Tidsskrifter trykte Digte høre til mine Studenteraar; før den Tid udgav jeg Intet offentligt trykt.)

Ved Siden af Poesie og Musik havde Skuespilkunsten en særdeles Interesse for mig, og da der i min Ungdom var fuldt op af gode Privattheatre, (Thalia, Borups Selskab, «Det Skjønnens muntre Dyrkere», Enigheden etc.) prøvede jeg mit Talent i denne Retning, og var i Thalia heldig nok til at vinde Rahbeks Opmærksomhed i saa høj Grad, at han foreslog mig indstændig at gaae til Theatret; jeg havde en indre stor Lyst, og besad tillige en usædvanlig smuk Tenorstemme, men jeg indsaae at min Fader aldrig vilde have tilladt mig det, og jeg styrede

vi

altsaa min Lyst ved at privatisere. Dertil kom, at jeg var streng imod mig selv, og fandt, at mit Ansigt ikke var tilstrækkelig stort nok for Scenen. (Jeg spillede Komødie i adskjellige Selskaber især i «Enigheden» i Thotts Palais, hvor Øhlenslæger var tilstede en Aften da «Frejas Alter» blev givet: han lod mig sige, at jeg havde udført Skolemesteren saaledes, som han havde tænkt sig Personen, da han skrev Stykket.) Det kongelige Theater besøgte jeg hyppigt, og skrev under et Mærke Rencensioner i Kjøbenhavnsposten; 1) de var idetmindste upartiske, og kun strenge imod Scenens Heroer og den opblæste Middelmaadighed. En Skuespiller Hass havde lovet mig Bank, og da han engang mødte mig, løftede han rigtignok Haanden, men kun for at tage Hatten meget ydmygt af. Dctr. Ryge, som jeg senere traf i Berlin, bebreidede mig mit gunstige Omdømme om Carl Winsløw, som dengang begyndte sin Bane, og som han kaldte «en lille næsviis Spirrevip», men Tiden lærte dog Ryge at sande, hvad jeg tidlig anede hos W. Ogsaa glædede Rahbek i Studenterforeningen mig med sine velvillige Ytringer. - Jeg blev tidlig som Student forelsket i en yndig ung Pige 2) og var

* *
— — VII

hemmelig forlovet med hende i henved 3 Aar, men hun døde pludselig ikke 18 Aar gammel, og hendes Død gjorde mig saa ondt, at jeg aldrig mere tænkte alvorligt paa en lignende Forbindelse, endskjøndt jeg skylder varmhjertede Qvinder saare mange lykkelige Timer i mit Liv. Som De vel kan vide, skrev jeg i min Kjærlighedsfryd mange erotiske Digte til hende, og de vare ikke uden poetisk Værd, men det faldt mig intet Øjeblik ind, at høste offentlig Roes eller Vinding for disse inderlige Følelser, som var en sød Hemmelighed imellem os Begge, og - saaledes tænker jeg endnu. Efter hendes Død fik jeg disse Digte tilbage, og en Vinteraften læste jeg dem endnu engang igjennem, tilligemed hendes Svar, som jeg kyssede, og saa - brændte jeg det Hele. 1) -

En uafhængig fri Livsstilling var altid mit Ønske, og derfor fjøjede jeg kun min Fader ved at begynde en Contoirvej i Overformynderiet, men da min gamle brave Fader døde 1824 - (min Moder, ejegod Ihukommelse, var tidligere død) og jeg blev Ejer af en beskeden, men for min Frihed tilstrækkelig Formue, ilede jeg med at foretage en Reise til Italien, som jeg i mit stille Sind altid havde higet efter. I Selskab med min Ven Jørgen Jørgensen naaede jeg mit Maal. (Reisen gik over Berlin, Dresden, Wien, Prag, München, Innspruch, Tyrol til Verona. Da jeg paa Dampskibet Caledonia kom til Kiel, forbausedes

*
— VIII

jeg over den ny Karakter, som Alt allerede der havde, og jeg glædede mig til en bestandig stigende Nydelse, jo dybere jeg kom ind i Tydskland, men deri blev jeg skuffet; først da jeg var i Tyrol forbausedes jeg atter, men det var ved Indtrykket af den mægtige store Bjergnatur.) Min Hensigt var at blive i Italien i 2 Aar, men - det deilig Land, det skønne, ejendommelige Folk, og Kunsten, som jeg meer og meer fik Øje for, forlængede de 2 Aar til 11. - Jeg burde vistnok nu have holdt en stadig Dagbog, men min Ven! jeg sad ved Livets rige Taffel, og lod det berøe ved, i fuld Maade at nyde Indtrykket af min glade Tilværelse, og med Undtagelse af adskjellige Digte, nedskrev jeg kun enkelte Reisemomenter, hvoraf Et med Overskrift

Terracina, en Reiseepisode, senere blev trykt i Figaro. 1) Omgivet af Kunstnere, Venner, og i fortroelig Omgang med Thorvaldsen henfløj Tiden hurtig men gediegen og lærerig; hertil bidrog ogsaa de mange mærkelige Personligheder, som dengang kom tilsyne i Rom: Napoleons gamle Moder Madame Lætitia, hans Broder Lucian, Kongen af Bajeren, Miguel af Portugal, vor nu afdøde Frederik d. 7de, hans Moder, General Bourmont, Walter Scott, Horace Vernet, Cornelius og mange mange Andre. - I een Henseende blev mit Ophold i Rom af Vigtighed. Jeg bestyrkede nemlig Thorvaldsen i at skjænke Kbhvn: det Musæum, som vi nu

* IX

det gunstige Øjeblik, opsatte jeg, skjøndt ikke Jurist, et Testamente, som strax blev lovformeligt underskrevet; men da jeg kjendte Italienernes Rabulisteri, var jeg ikke rolig, førend jeg ved en hemmelig Skrivelse til Conferentsraad Collin modtog fra ham de rigtige juridiske Udtryk til Affattelse af Testamentet, som nu blev omskrevet, og kunde ikke mere rokkes. -

Fregatten Bellona, som i Aaret 1835 anløb Livorno for at indtage en stor Deel af Thorvaldsens Arbeider, frembød en kjær Leilighed for mig til omsider at see Danmark igjen og tillige foretage en ordentlig Søreise paa et kongeligt Skib; jeg sagde Italien ikke et Farvel for stedse, men blodt et a revederci!, og ankom efter en herlig Reise til Kbhvn i September Maaned samme Aar. Jeg overleverede Listen over de medbragte Arbeider og havde en lang Audients hos Frederik d. 6te, som vistnok studsede over at jeg tilsidst ikke havde Noget at bede ham om. - Mine fire Sødskende, som trods den lange Mellemtid Alle levede, boede adspredte fra hinanden, og efter Aftale samledes vi nu den følgende Sommer paa min Broders Ejendom i Jylland, 1) hvor vi i Havens Lysthuus ved et Glas Viin festligholdt vor Sammenkomst og mindedes vore afdøde Gamle. Det var ogsaa høj Tid, thi næste Aar døde min ældste Broder, og det ene Led brast af Kjæden efter det andet. Jeg er nu Ene tilbage, og bevarer i en temmelig høj Alder, Gud ske Lov, Friskhed baade paa Sjæl og Legeme. Den sidste Fristelse for min Uafhængighed var Thorvaldsens senere

* X

Ønske til mig om at modtage Inspektørposten ved hans Musæum, men jeg blev mit Forsæt tro. -

Her har De kjære Ven! en lillebitte, mager Skizze af det Hele; naar jeg vilde - men jeg vil ikke - kunde jeg gjerne gjøre en tyk Bog deraf, ja salig Molbech kunde jeg have givet Stof til Ti. Resultatet bliver, at jeg i mit lykkelige Liv har glædet Noget, gavnet Noget, og med min gode Villie ikke skadet Noget. -

Deres

Ludvig Bødtcher

Efter Hjemkomsten fra Italien levede Bødtcher næsten 40 Aar et roligt Pebersvendeliv i det gamle Københavns Hjerter, fra 1842 i Sværtegade Nr. 171 (nuværende Nr. 5), hvor han havde en fra mange Skildringer kendt beskeden Salslejlighed med de gamle, af megen Cigarrøg farvede («kostbare») Tapeter, et Par Rosenbuske i Vinduet, den maledede Kakkellovnskærm, Guitaren paa Væggen, Nodeblade og en italiensk Petrarca paa Bordet. Her modtog han Besøg af Vennerne fra Ungdommen og fra de senere Aar, og her samlede han det ofte omtalte Selskab af Originaler, der udgjorde - som han sagde - et helt Menageri. Her døde han d. 1. Oktober 1874.

Hele Livet igennem digtede Bødtcher sparsomt, saaledes som det stemte med hans Natur: «Min Magelighed uden Mage, Mit Mesterskab i Nøleri». Sine tidligste, endnu lidet særprægede Digte offentliggjorde han i Nyerups «Hertha» 1817, K. Kristensens Ugeblad «Nye Morgenpost» 1817, i Liunges «Harpen» o. fl. Af Produktionen fra Ungdomstiden gav han selv med Rette det smukke Digt «Fredensborg»

XI

(fra 1823) Førstepladsen, da han i 1856 udsendte sin lille Versebog.

Under Italiensopholdet (1824 -1835), ved sit Samliv med Kunstnerkredsen i Rom, lærte han at se - Kunsten, Livet, Naturen -, at give sin digteriske Fantasi Stof at skabe af og at finde sin kunstneriske Form. Det blev hans digteriske Gennembrud. Der er ikke skrevet mere formfulde Vers paa Dansk end det lille Hefte med Sange, som rummer hans romerske Erindringer, siger Paul V. Rubow. Og Vilh. Andersen fremhæver deres kunstneriske Billedtegning: de hører til det ypperste i den danske poetiske Billedkunst. Det er Digte som «I Apenninerne», «Aften ved Ariccia», «Piazza Barberina» (fra 1830, med Billedet af Thorvaldsen), «Nemi», «Morgen i Nemi», «Gjenkomst til Nemi» (alle fra 1833) og det dionysiske «Mødet med Bacchus» (fra Tiden efter Hjemkomsten), «Ludvig Bødtchers gyldne Adgangstegn til det danske Digter-Parnas» (Hans Brix), skrevet i en kunstfuld, melodios Versform, som han genoptager i «En Aften i Hjemmet».

Den stille Tilværelse i København og Besøgene i Jylland (Nebbegaard) danner Baggrunden for Bødtchers senere Digtning, stilfærdig i Stemning, nænsom, sikker og ubesværet i Verseform og Sprog, præget af hans fine Øre, der naturligt vragede saavel de flade og platte Gloser som de forlorent prangende, hvis Uægthed Tiden saa ubarmhjertigt blotter. I P. L. Møllers «Gæa» offentliggjorde Bødtcher - foruden «Mødet med Bacchus» - det af Georg Brandes og Vilh. Andersen højt priste Digt «Fuglen». Til Nebbegaard knytter sig de

charmerende Digte «Fodsporet» og «Farvel til Marthes Kilde»,

XII

det sidste af Vilh. Andersen smigrende sammenstillet med Horats' «O fons Bandusiae». At hans Tilværelse, som Dagligdagen gav mange rige og varme Glæder, ikke foruroligedes af Tidens Gæring, finder vi i Digtet «Philosophen» udtalt med bedaarende Skælmeri. Og sit Sinds Friskhed og Ligevægt bevarede Bødtcher til de sidste Aar, sammen med den sikre Evne til kunstnerisk Formning, naar et Minde blev levende for ham («Et Varsel», «Natten», «En Aften i Hjemmet», «En Tyv i Rom», «Den Gamles Bøn»), eller naar hans Sind bevægedes af en kær Paarørendes Sorg («Den 12. April 1886», Digtrækken til Fru Leth 1865-1874), af Aarstidernes Skiften («Foraarshilsen», «I Foraaret», «April», «Høstminde») eller af de voksende Aftenskygger («Til en gammel Ven», «Mod Slutningen», «Et Møde», «Sangfuglen» - Bødtchers sidste Digt).

Efter Læsningen af saadanne Bødtcher-Digte klinger hans jævne, melodiose Stemme i Ens Øre. De kølige Farver hvormed de er malede - ligesom Klinten hos Viggo Stuckenberg - faar nu og da en gylden Glans («gylden» er hans poetiske Yndlingsglose). Disse Smaapoemer - siger Georg Brandes - vil have Livsessens nok i sig til at bevare hans Navn, alene ved den Tryllekraft, en ægte Naturejendommelighed har.

Først i en Alder af 63 Aar bestemte Bødtcher sig til at udgive en Samling af sine «Digte, ældre og nyere» (1856). I 1867 kunde han lade Samlingen komme i ny Udgave, med enkelte ældre indskudte paa deres Plads i Rækken og en halv Snes nyere føjede til sidst i Bogen. Allerede 3 Aar efter kom

XIII

tre Udgave (1870), med godt en halv Snes ny tilsidst. Hvad Bødtcher digtede i sine seneste Aar, fik han ikke selv indføjet i nogen Samling. Men efter hans Død udgav en Slægtning, Thorvald Smit, under Titlen «Ludvig Bødtchers sidste Digte» (1875) et Udvalg af, hvad der forelaa af spredte Arbejder fra yngre og ældre Dage. Grundlaget for Samlingen maa til Dels have været Manuskripter og Tryk med mange Rettelser og Afpudsninger, foretagne med Bødtchers sikre Haand. Det er Skade, at disse Efterladenskaber - ligesom Originalerne af de ti smaa Digte til Fru Leth, i sin Tid i Forfatteren Adolf Langsteds Eje - ikke mere synes at være til Stede. Tabet bødes dog til Dels ved, at Skæbnen har holdt en beskyttende Haand over andre Dele af den gamle Digtets Bo. Enkelte Manuskripter findes paa Det kongelige Bibliotek, et Par tilhører Forlagsboghandler Hagerup, andre afdøde Grosserer H. J. Andersens Bibliotek; man har venligst stillet dem til Raadighed for nærværende Udgave. Det samme gælder en Manuskriptsamling, som Frøken Ebba Smit ejer (efter sin Fader, Politimester Thorvald Smit), og nogle Digte (i Afskrift), der tilhører Fru Ella Tobiesen, f. Leth, og Repræsentant Hans Toxværd (tidligere i Forfatteren Adolf Langsteds Eje; i Noterne betegnet som Leth-Samlingen). Men den allerbetydeligste Portion Bødtcher-Manuskripter er i sin Tid samlet af Forfatteren Andreas Dolleris, hvis Søn Fuldmægtig Ludvig Dolleris - paa mødrene Side af Bødtchers Slægt - med ubegrænset Imødekommenhed har overladt mig hele denne Samling og staaet mig bi med videre Efterforskning. Dolleris-Samlingens fornemste Stykke er Bødtchers

XIV

Optegnelsesbog fra Rom, anlagt som Rejsebog (1825), men derefter brugt til Indførelse af de fleste italienske Digte og de første efter Hjemkomsten (indtil c. 1840). 1) Hertil føj sig en Skare løse Optegnelser: «Fuglen», «Piazza Barberina», «Violerne», «Somme Dage» o. fl.

Disse Manuskripter viser, at Bødtcher med Flid stræbte at afpudse og forbedre sine Digte, og at Rettelserne næsten altid virkelig var Forbedringer. I mange Tilfælde giver Manuskripterne ogsaa en Datering af Digtene, ligesom den samlede Optegnelsesbog har væsentlig Betydning som Middel til Tidfæstelse.

Den her foreliggende Udgave af Bødtchers Digte falder i to Hovedafsnit. Det første giver den af ham selv tilrettelagte Versebog, følgende hans sidste Udgave, blot med Rettelse af sikre Trykfejl (hvoraf de alvorligste tilhører «Morgen i Nemi» og mærkelig nok stammer fra Førstedugaven 1856).

I sidste Del af Udgaven fremlægges et rundeligt Udvalg af Digte fra forskellige Perioder: en Række Ungdomsdigte, valgte efter en mildere Censur (af Hensyn til deres tidlige Tilblivelsestid og Trykkes Utilgængelighed). I denne Afdeling af Udgaven følger Digtene i en ved Data eller Skøn bestemt kronologisk Rækkefølge (med Forbehold overfor enkelte yderligt usikre i Midten og i Slutningen).

I Almindelighed er Digtenes seneste Redaktionsform valgt som Trykgrundlag. Bødtchers lunefulde

* XV

Ortografi og Tegnsætning er kun rent undtagelsesvis ændret. Det tilsvarende gælder med Hensyn til de Digte, som kun kendes fra Tidsskrifttryk o. l. Ved den Normalisering, som tidligere Bødtcher-Udgivere har tilstræbt, korrekteres Digteren i et Punkt, hvor han med sin Philosoph har ønsket at være liberal mod sig selv.

XVI

XVII

LITTERATUR

Kristian Arentzen, Danske Digtere i det 19de Aarh. (1864) S. 134; - Ludvig Bødtchers Digte, 4. Udg. (1878) S. I-XXVIII; - *Fra yngre og ældre Dage* (1886) S. 114.

Erik Bøgh, Udvalgte Feuilletoner (Dit og. Dat) fra 1874 (1875) S. 211.

Al. Schumacher, Ludvig Bødtcher, et Digterliv, 1875.

Georg Brandes, Danske Digtere (1877) S. 104.

Sophus Bauditz, Fra L. B.s "Romerske Dage", i *Nær og Fjern* Nr. 305-6, 1878.

Adolf Langsted i *Jule-Kalender* 1885 (1884) S. 61; - *Vore Damer* 15. August 1918.

Nic. Bøgh i *Hver 8. Dag* 1896/97 S. 57 ff.

W. Schorn, Da Voldene stod (1905) S. 159; - *Julebogen* 1912 S. 46.

Vilh. Andersen, Indledning til L. B.s Digte 1902; - *Litteraturbilleder I* (1903) S. 141; - *Dansk Lith. III* (1924) S. 398.

Hans Brix, Danmarks Digtere (1925) S. 258.

Paul V. Rubow i *Rom og Danmark gennem Tiderne II* (1937) S. 50.

Johs. Brøndum-Nielsen, Bødtcher-Manuskripter (Danske Digtere ved Arbejdet. VI. 1939); - *Nationaltidende* 14/12 1937, 1/8, 8/8, 14/11 1939, 3/1 1940.

1

DIGTE, ÆLDRE OG NYERE

2

3

INDLEDNINGSDIGT

*Naar sparsomt til Besøg en Gjæst sig vover,
Er Husets Herre altid glad og blid: -
En saadan Gjæst ham spilder ingen Tid
Og ligger maaskee neppe Natten over.*

*Men tør der haabes samme gode Villie,
Naar han, som hidtil næsten kom for Spøg,
Aflægger nu for Alvor et Besøg
Og bringer med sig hele sin Familie?*

*Selv om han strengt har præget sig i Sinde,
At vælge kræsent blandt sin Børneflokk,
Er muligt dog hans Strenghed ikke nok,
Thi Faderkjærlighed gaaer let iblinde. -*

*Dog altfor seent det er igjen at rykke,
Og Aftentimen stunder ogsaa paa, -
Han faaer at vove det med sine Smaa
Og stole paa sin gode gamle Lykke.*

*Maaskee som før han møder milde Blikke,
Og Huset er jo stort som et Palads:
Man under ham vel nok en lille Plads,
Og "store Fordringer", - det gjør han ikke.*

4

5

FREDENSBORG

Omtaage Sandserne Forstanden,
Vil Bægret skumme over Randen -
Drag, Fredensborg! mig til dit Bryst!
Og lad det sværmeriske Stille
I dine Skove sødt formilde
Det Vilde i min Ungdomslyst!

Og nager Kummer paa mit Hjerte,
Er stum og dødelig min Smerte,
Da flyer jeg atter til dit Hegn!
Gaaer atter i de grønne Sale,
Indtil at dine Nattergale
Har smeltet Skyerne til Regn.

Ja, du skal leve i min Tanke,
Til Hjertet hører op at banke
For jordisk Fryd og jordisk Sorg!
Til Fuglen tier hist paa Qviste,
Og Træet bliver til en Kiste
Og Graven selv til Fredensborg!

6

DEN FROMME CLARA

I Klostrets dunkle Celle, eensom stille
Hensidder Clara, sjunken dybt i Tanker;
Paa Kinden ubevidste Taarer trille,
Og heftigt Pigens unge Hjerte banker:
Halv sprungen ud, en Rosenknop i Vaar,
Om Verden har hun hørt saa ondt fortælle,
Nu vil hun hver en jordisk Attraa qvæle,
Og Sløret dækker tæt det blonde Haar. -

Dybt Solens Aftenguld i Vesten brænder,
Høit quiddrer Svalen paa de lette Vinger,
Og ømt et Blik den ind til Clara sender,
Imens den fri sig forbi Klostret svinger, -
Ak! Verden synes hende end saa smuk!
Hun sidder taus og seer med stille Smerte,
Og fra det fromme, sedtbeklemte Hjerte
Sig trænger hemmeligt et Længselsuk.

Indspærret i et Buur ved Claras Side
En eenlig Sangerfugl vemodig qvæder.
Rørt hendes Blikke ned til Fuglen glide:
"Bi, Arme! jeg skal bryde dine Kjæder!" -
Hun aabner grædende det gyldne Buur:
"Flyv glad hen til de andre Fugle smukke,
Her skal du ikke længer trøstløs sukke
Og holdes bunden trods din fri Natur!"

7

Og glad den stiger mod den rene Himmel,
Forfulgt af Nonnens taarefulde Øje,
Den blander sig i Skovens vilde Vrimmel
Og sværmer frydfuldt med den i det Høje;
Men o! hvor skrækkes Clara, da hun seer,
At disse Falske Næbet i den stede,
At jublende de jage den tildøde
Og sprede rundt i Luften Fuglens Fjer.

Da lukker hurtig hun sin Celles Rude
Og folder angerfuldt de skønne Hænder:
"Ak!" sukker hun, "det er dog slemt *derude!*
Lyksalig den, som Verden ikke kjender!
Som urørt ved dens falske Trylleglands
I Selskab kun med Gud sig barnlig fryder."
Hun knæler ydmyg, Angerstaaren flyder
Og triller paa den Frommes Rosenkrands.

8

JÆGERPHANTASI

Naar Jægeren i Skoven gaaer,
Da fare tidt forbi som Lyn
Heelt underlige Aftensyn,
Som Hjertet til at bæve faaer.

Er Alting dunkelt der og tyst,
Han ofte Ellepigen seer,
Som smiler til ham, vinker, leer
Og blotter ham det hvide Bryst.

Da kæmper han for ej at see -
Han gaaer og nynner smaat en Sang
Og lader Bøssen i sin Gang,
Og la'er det bagved skoggerlee. -

Det rasler i det tørre Blad,

Det vorder stedse mere Nat, -
Nu pusler det i Busk og Krat:
Han brænder løs forhaabningsglad.

O Vee! da rejser sig et Skrig,
Og Alt er atter tyst igjen, -
Det sukker, jamrer og døer hen,
Mens Jægeren staaer som et Liig!

9

Han kaster bort sit Bly og Krudt,
Paa Panden er den kolde Sved,
Han iler bort med snare Fjed
Og tør ei see, hvad han har skudt.

Fra Græsset krybe Snoge frem
Og vikle sig omkring hans Been,
Han hænger fast ved Tjørn og Green
Og finder aandeløs sit Hjem. -

Dog - skinner Morgensol paany,
Gaaer atter Jægeren saa trygt
Og smiler ad sin egen Frygt
I Skovens svale sikkre Ly.

Han streifer gennem Skov og Mark,
Hans Phantasi er venlig varm;
Han kjender Ellepigens Barm
I Birketræets hvide Bark.

Han kjender ogsaa Stedet vel,
Hvor ubetænksom rask han skjød,
Hvorfra ham Skriget rædsomt lød,
Som endnu dirrer i hans Sjæl.

Han samler dristig alt sit Mod
Og seer - ak, unge Jæger skjælv! -
Og seer et Billed af sig selv:
En stivnet Hare i sit Blod!

10

DRØMMEREN

Hver Midnat i den skumle tolvte Stund,
Naar Hjertet døsig i sit Fængsel banker,
Forlader Edvard taus de bløde Duun
Og stille ud i Nattens Øde vanker.

Hans Fader seer den underlige Færd,
Og i hans Hjerte Angst og Uro stiger,
Han spænder om sin Lænd det gamle Sværd
Og varsom efter Ynglingen sig sniger.

Men see! ung Edvard skrider stille hen
Med Smil paa Læben, lukt er Øjelaaget:
Nu sukker han, nu smiler han igjen,
Nu er det, som han henrykt favned Noget.

Han mærker ej den gamle Riddersmand,
Som staaer halv undrende og halv forfærdet,
Som Blikket ej fra Sønnen vende kan,
Og støtter sig forventningsfuld paa Sværdet.

Og Ynglingen en Laage aabner brat,
Som fører ud til Borgens høje Tinde,
Hvorunder man dybt i den mørke Nat
Kan høre Floden brusende at svinde.

11

Did træder han med dristig sikker Fod,
Med udbredt Favn mod fjerne Stjernevrimmel,
Ej aner han den dulgte lumske Flod,
Men drømmer sig kun nærmere Guds Himmel.

Nu blegner Oldingen: "O, Jesus Christ!
O, alle gode Aander ham beskjermer!
Vaagn, blinde Edvard, vaagn! ak, see dog hist!
Ak! see, min Søn, den Afgrund, du dig nærmer!"

Og op slaar Ynglingen sit vilde Blik,
Men flux han styrter fra sit steile Sæde,
Og mens han svælger Dødens bittre Drik,
Staaer Gubben bleg - og kan ham ikke redde! -

Hver Midnat i den skumle tolvte Stund,
Da rører det sig dybt i Flodens Strømme
Og hvisker svagt, som med en barnlig Mund:
"Ak, Fader! hvi lod du ei Edvard *drømme!*"

12

DAG OG NAT

(Skrevet som Musiktext)

Med en svag og uvant Tunge,
Men med Hjertets stærke Slag,
Eders Lovsang her vi sjunge,
Hulde Søstre, Nat og Dag!
Dag! du muntre, skønne, hvide,
Du, som rækker Livets Drik;
Nat! du dunkle, stille, blide,
Med det sværmeriske Blik! -

See hist, alt blusser venligt Østens Kind! -
Nu aabner Bonden taus sin lave Hytte
Og nikker til den aarle Skytte,
Der iler rask i Skovens Hvælving ind.
Med Triller stiger Lærken højt i Sky. -
Fra Skyen toner dæmpet Strubens Klang,
Den synger Rosen ømt en Morgensang.
Og Rosen stirrer mod det Høje,
Har Duggens Taarer i sit Øje
Og hører Sangen rødmende og bly.

Højere paa Himlens Bue
Iler Solen i sin Lue,
Ret som vil den overskue
Grant den lykkelige Jord;
13 Druen vægtig Ranken tynger,
Frugten sval paa Grenen gynger,
Liden Smaafugl Psalmen synger
Ved det rigtvelsigte Bord! -

Den synker alt, og længer Skyggen
Sig strækker ud i Skov og Dale;
I Aftenguldet sværmer Myggen
Og høit paa Jagt den lette Svale;
I Dands sig Pigen svinger
Ved Fløitens muntre Spil,
Fjernt Aftenklokken ringer
Saa brudeligt dertil.

Snart stiger Maanen med de Stjerner smaa;
End eengang Solen maaler
Den skjønne Jord med sine blanke Straaler,
Den trykker Kys paa Bjergets Toppe,
Misunder Søsteren histoppe
Og dukker blussende i Bølgen blaa. -

Mens ved Maanens blege Flammer
Jordens Børn end sværme om,
Sidder Natten i sit Kammer
Som en Moder øm og from;
Venter eensom paa sit Sæde, -
Seer sig skuffet i sin Glæde -
Sukker med bekymret Hu:
"Ingen vender hjem endnu!"

14

Mellem Frygt og Haab i Kampen
Stirrer hun mod Døren frem,
Vægen brænder dybt i Lampen,
Endnu vender Ingen hjem! -
Stirrer hun mod dunkle Rude,
Harer kolde Vinde tude,
Sukker saa med bange Gru:
"Kan de glemme mig endnu?"

Tys! paa Trappen alt de støje,
Buldre saa ad Døren ind:
En med Fryd i vilde Øje,
En med Graad paa blege Kind;
"Børn, hvor har I voldt mig Smerte!
O, kom Alle til mit Hjerte!
Siig mig, hvor er Nøden størst?
Ak, hvor skal jeg hjælpe først!"

Iler saa med Moderpleje,
Rækker Hver en Glemselsdrik,
Sysler ved de Kjæres Leje,
Dølger selv det vaade Blik;
Tvinger sig til glad at smile,
Nynner Alle blidt til Hvile,
Gaaer saa frem paa sagte Taa,
Vinker til de Drømme smaa. -

Fra skjulte Vraa sig svinger
Som flygtig Nattevind
Paa brogetskjønne Vinger
En munter Skare ind;

15 Den overflager nøje
Hvert Barn i første Blund,
Betragter Graad i Øje
Og Smil paa Rosenmund; -

Selv uvis og urolig
Er liden Drømmegud
Om hvilken Hjertebolig
Sig hver bør kaare ud;
Nu sænkes blidt de spæde,
De gyldne Vinger ned,
De finde Alle Sæde,
Og rundtom aander Fred!

Frem gaar med stille Gammen
Den moderglade Nat,
Udpuster hurtig Flammen,
Og Alt forsvinder brat;
Hun trykker da med Varme
Saa saligt og saa tyst
I Mulmets bløde Arme
Hvert Barn op til sit Bryst! - -

Nu slumrer dybt med sænket Øje
Den dunkle Jord dødtung og stiv -

Hvert Døgn maa den sig ydmygt bøje
For Aanden af det store "Bliv!"

Kun Stjerner vidne i det Høje
Om Gnister i Naturens Liv!

16

Dog tør hver Skabning trøstig lukke
Sit Blik med en hengiven Aand:
Der svæver over Jordens Vugge
Velsignende en Faderhaand,
Som peger mod en himmelsk Mai,
Naar Læben bleg i Døden skjælver,
Og Øjelaaget mat sig hvælver
Om Øjets brystne Glemmigej!

17

DEN EFTERLADTE ROSE

Saa blødt som Silke bøjer sig Papiret
Omhyggeligt omkring dit spinkle Løv:
Reliquiebevaret er dit Støv,
Og med en Guldrand var dit Leje ziret.

Den Qvindehaand forlængst er palmesmykket,
Som brød dit Blomster i en kærlig Stund,
Ej heller aander meer den varme Mund,
Hvis Læber blev til dine Blade trykket.

Der findes intet Navn og Mærke givet,

Som kunde tyde paa: fra Hvem - og naar? -
Nej, - Hjertets Minde har en evig Vaar,
Og mange slige Roser har ej Livet.

Man fandt dig i den gamle Dødes Gjemme, -
Din Sarkophag, saa duftende og let,
Blev aabnet af den kolde Skifteret,
Som vittig Smilet næppe kunde tæmme.

Din Plads var ej blandt Penge-documenter, -
Var dog fra Himlen selv et Document,
Hvis Rigdom vel din Ejer bedst har kjendt,
Og som har bragt hans Hjerte gyldne Renter.

18

En Blomst du var fra Paradisets Have,
Hvor Amor i sin Uskyld sværmer om,
Mens Hjertet gemmer som en Helligdom
Botanisk ivrig selv hans mindste Gave.

Og du skal leve op, du glemte Rose!
Naar over Sky de mødes Aand med Aand,
Du rækkes *atter* ham af hendes Haand,
Og Amor feirer din Apotheose!

19

HR. BLOK

Naar Ved blev fældet hjemme,
Sad Bedstemoder ved sin Rok
Og sang med sagte Stemme
En Ting, hun kaldte for - "Hr. Blok."

Hun sang: Et Stykke Brænde
Blev udseet af den hele Flok
Og rejstes overende
Og kaaredes til Huggeblok.

"Ha!" skreg den, "hvilken Ære!
Mit Hjerte anede det nok:
Kun Træ maa Resten være,
Men ene jeg, jeg er en Blok!"

Hug løs paa al det Brænde!
Lad springe over Steen og Stok,
At man kan Forskjel kjende
Paa simpelt Træ og paa en Blok!"

Og Øxen klang og trælled
Den hele Dag igjennem, og
Omsider Alt laa fældet
Iflæng omkring den stolte Blok.

20

Med Nakken højt den kasted,
Da pludselig - o Vee, o Vok!

To Hænder sig formasted
At løfte slig en fornem Blok; -

Den følte Saugens Tænder
Og spruttede Eder, vel en Skok,
Og vred med sine Lænder
Og kaldte ivrigt sig Hr. Blok!

Den maatte Magten vige,
Kom under Gryden af vor Kok,
Skjøndt den blev ved at skringe:
At den var egentlig en Blok.

21

TURNERINGEN

Gjennem Nattens Øde farer,
Som en stormbevæget Sky,
Vilde, fnysende Tartarer
Med et dæmpet Vaabengny. -
Ej i Kampen ærligt fældet,
Slæbe de som Bytte hen
Ovrrasket, overvældet
Tvende christne Riddersmænd.

Lænket, Armens stærke Sene
Tvinges koldt i Jernets Favn:
Don Rodrigo er den Ene,
Raimond er den andens Navn.
Nys i Skjær af Elskovs Stjerne,
Og i Sol af Ærens Glands,
Skal de bløde i det Fjerne
Uden Taarer, uden Krands.

Maanen synker, og den skifter
Farven paa sin klare Kind,
Og fra Østens Bølge vifter
Kold den første Morgenvind;
Toget standser - Mørket viger,
Og i Solens Purpurgry
Fra de vaade Heste stiger
Dampen som en Morgensky.

22

"Her i Dalen vil vi blunde!"
Byder Høvidsmandens Ord:
"Skaaner end de christne Hunde,
Glem ej Eden, som I svor:
Vore Qvinder, vore Spæde
Har vi lovet Tidsfordriv,
Krydre vil vi med lidt Glæde
Deres kjedelige Liv!"

Og i Græsset han sig strækker,
Og med ham den vilde Trop,
Medens rundtom Dagen vækker

Fuglene i Palmens Top;
Fjernt i Guld sig Bjerget hæver,
Dalen fyldes sødt med Duft,
Og i vide Kredse svæver
Ørnen i den stille Luft.

Raimond sukker: "Er det ikke,
Som om Livets lyse Held
Samler sine ømme Blikke
Til et langt og tungt Farvel!
Som om Fuglen vilde smigre
Os med Haabets Morgenrød,
Mens den dysser vore Tigre
Dybere i Søvnens Skjød."

Don Rodrigo svarer: "Ridder!
Meer end Livets kjelne Lyst,
Meer end Haabets Fugleqvadder,
Kalder Æren i mit Bryst;
23 Var ej lænket Haandens Evne,
Fik jeg Ørnens frie Ham,
Ved min Helgen! blodig hævne
Skulde jeg vor fælleds Skam!"

Vreden skygger med sin Rødme
Hastig over Raimonds Kind:
"Ej stod hidtil Livets Sødme
Mellem mig og Ærens Sind;
Frankrigs Ridder af den spanske
Ej skal lære Ridderskik,
At jeg kaster her min Handske,
Kan I læse i mit Blik!" -

Atter taus, mens Øjet flammer,
Gruble de i Smertens Aag; -
See! da gaaer fra Skovens Stammer
I det Fjerne frem et Tog:
Muntert Sværmen sig fordeler
Paa den friske Blomstervang,
Fra de travende Kameler
Høres Skrig og Cymbelklang.

Høit paa Puklen sidder kroget
Tartariets dunkle Mø,
Og Gevantet sejler broget
Som et Flag i Luftens Sø;
Lystigt dingle store Kurve,
Hver en Rede fuld af Børn,
Midt iblandt de unge Spurve
Skotter frem en gammel Ørn.

24

Og den glade Tummel hæver
Røverskarens lette Blund,
Højt af Velkomstjubel bæver
Luften fjernt i Echos Mund.
Som en Træl Kamelen knæler
Klog - godmodig med sit Læs,
Og med raske Spring sig fjæler
Qvinden i det svale Græs.

Brune Piger, vilde Dreng,
Gusten Kjærling ved sin Stok
Frem til Fangerne sig trænge,
Glenter liig, en graadig Flok;
Tæt til Offret Sværmen triner,

Grisk og paa sit Bytte vis, -
Mørke, hadefulde Miner,
Blikke som en Dolkespids!

Ungen, som sig knap kan kræve,
Vakler overmodig hen,
Truer med sin brune Næve,
Stolper atter bort igjen;
Mens hans Broder sig forskandser,
Sigter bag Kamelens Been,
Kaster mod det blanke Pantser
Klirrende sin skarpe Steen. -

Paa de tunge Riddervaaben,
Køllen og det brede Sværd,
Stirre de med Munden aaben,
Prøve Landsens Vægt og Værd;
25 Fra den staalbeklædte Ganger
Vendes Blikket med Foragt
Atter til de tause Fanger
I de lyse Brynjers Pragt.

Ved et Tegn af Høvidsmanden
Sluttes hurtigt og med Ro
Rummelig en Kreds af Banden
Om de lænebundne To;
Ved et andet Vink sig sprede
Qvinderne med munter Larm,
Og de Fangnes tunge Kjæde
Hamres bort fra Fod og Arm.

"Herlig er en Jagt i Skoven!"
Taler Høvdingen med Ild,
"Hvor man lystigt og forvoven
Styrter sig mod Tigren vild;
Højere dog Glæden stiger,
Staaer man tyst bag Træets Hang
Og seer Tiger imod Tiger
Rase i den dunkle Gang.

Yngel af en vantro Stamme!
Op ved Sparket af min Fod!
Hvæs nu Kloen til at ramme
Eget Kjød og eget Blod; -
Om Turnering - Ridderdyster
Taler Rygtet store Ord,
At erfare nu mig lyster,
Hvad der vel i Rygtet boer.

26

Selv I pryde kan i Tanken
Pragtfuldt Eders Ridderspil:
Mine tappre Mænd er Skranken,
Jeg er Hoffet, som seer til;
Paa Kamelen hist I skuer
Qvinder klattre op med lil, -
Allesammen ædle Fruer
Med et lønligt Elskovssmil!

Prisen er den Stærke givet!
Kampen gaaer paa Liv og Død!
Den, som sejrer, vinder Livet
Ved sit djerve Landsestød;
Frelst sit Eventyr han ender,
Smykt med Frihedens Juvel,
Mens han os og Døden vender

Sin forgyldte Ridderhæl." -

Og de Fangne, uforfærdet,
Kaste de forhadte Baand,
Springe op og gribe Sværdet
Henrykt i den frie Haand;
Svinge sig i Hestens Sattel
Utaalmodig og med Hast, -
"Uden Frygt og uden Dadel!"
Funkler i hvert Øjekast! -

Festligt henad Banen dandse
Gangerne med lette Fjed; -
Pludseligt den skarpe Landse
Sænker sig til Angreb ned:
27 Bøjet over Hestens Manke
Skue de omkring med Harm,
Medens een og samme Tanke
Gjennemluer Begges Barm!

Og da nu den vilde Røver
Seer den mandige Natur,
Seer de unge, stærke Løver
Slupne ud af Fangebuur -
La'er han frygtsom Blikket vinke,
Og som Straalen af et Lyn
Tusind krumme Sabler blinke
Fjendtligt for de Fangnes Syn.

Men med Kraft som tvende Hære
Flyve de i samme Stund:
"For min Mø og for min Ære!"
Lyder som en Dødsbasun;
Alt, hvad dem imøde triner,
Knuses eller ændses ej;
Som to bragende Laviner
Er at skue deres Vej.

Slynget bort den brudte Landse,
Gribe de om Køllens Skaft;
Ret som Fjenden skulde sandse
Hvert et Vaabens Brug og Kraft,
"For min Mø og for min Ære!"
Køllen falder som paa Halm, -
Ingen Pandeskal kan bære
Dette frygtelige Malm! -

28

Men de rasende Tartarer
Styrte sig med Hævnens Skrig,
Myldrende i tætte Skarer,
Over Blod og over Liig;
Vælte sig som Bølger Alle
Mod det kjække, nøgne Vrag -
Og de Christnes Køller falde
Mattere med dæmpet Brag;

Og de varme Purpurstrømme
Risle over Brynjens Staal, -
Læben stammer som i Drømme
Svagt endnu sit Sejersmaal!
End en Stund i Morgnens Vinde
Flagre Hjelmens lette Fjer, -
Snart de dukke og forsvinde,
Flyve ej til Sejer meer. - -

Taus imod de fjerne Dale
Drager bort den mørke Hær;
Tredive i Dødens Dvale
Blev Turneringens Trophæ'r,
Stille Sværmen sig fordeler
Paa den friske Blomstervang,
Fra de travende Kameler
Lyder ingen Cymbelklang. -

Men paa Dalens øde Flade
Slumrer sødt ved Palmens Rod,
Under Skyggen af dens Blade,
Ridderskabets Helteblod.
29 Til sin høje Himmelsphære
Svang sig Aanden fri og kjæk, -
"For min Mø og for min Ære!"
Smiler fra de blege Træk.

30

FUGLEN

(Poetisk Fortælling)

1.

Marie.

Maanens fulde Midnatsflamme
Glimred gennem Dunster graae
I den dybe stille Aa,
Hvor sig speiled Pilens Stamme. -
Frøen vaaged end i Kjæret,
Lyd gav mindste Blad, som faldt;
Luftigt Sølv var overalt,
Engens Dampe steg iveiret.

Alt stod færdigt, neden, oven,
Ventende i magisk Glands
Ellepigens Cirkeldands,
Alfers Echo hist fra Skoven:
Tys! da nærmer sig med Dvælen,
Ingen Alf i Maanens Skin,
Men en Qvindes svage Trin
Med Fortvivlelse i Sjælen.

Korte Drøm i Paradiset!
Hun har lydt, Natur, dit Bud,
Seet i Elskov blindt sin Gud,
Verden staaer med Flammeriset: -
31 Indtil nu med Kæmpestyrke
Skuffede hun Alles Blik,
Stred mod Skammens Dolkestik;
Men nu stiger Angst og Mørke.

"O Johannes! om Du vidste!"
Sukker hun i Sorgens Nat,
"Om Du vidste, hvor forladt! -

Og at Hjertet snart vil briste! -
O Johannes!" - Navnet rummer
I sin svagtudtalte Lyd
Hendes Himmel med sin Fryd,
Hendes jordisk dybe Kummer.

Og paa Knæ ved Aaen nede
Bøjet over Vandets Strøm,
Stirrer hun som i en Drøm
Paa sin nylig fødte Spæde:
Knuger med de sidste Kræfter
Barnet i sin unge Favn.
"Nu Farvel i Jesu Navn!"
Hvisker hun, "Jeg følger efter."

"Nu Farvel i Jesu Navn!"
Syndigt Læberne gjentage,
Men paany i hendes Favn
Vender Barnet frelst tilbage.
Tredie Gang i Nattens Stille
Bæver hendes sagte Røst:
Ak! da mægter fra sit Bryst
Ej sit Barn hun meer at skille. -

32

Dæmrende bag Taagesløret,
Sygner Maanens matte Lys,
Og en Vind med natlig Gys
Hvisker hende kold i Øret:
"Hvorfor vil Du døe, Marie?
Hvorfor kalder Du paa Gud?
Ti, og kast Din Byrde ud, -
Let Din Synd Du kan fortie!"

Bleg hun rejser sig og gruer, -
Hvis var Stemmen, som har talt?
Taushed ruger over Alt,
Intet Levende hun skuer;
Dog bevæges Løv og Grene,
Skjønndt der lufter ingen Vind,
Og hun gyser i sit Sind,
Føler syndig sig og ene.

Pludselig, som gik et Dække
Fra den lune Sommernat,
Myldrer det i Skov og Krat,
Pusler det bag Busk og Hække: -
Hvirvlende omkring i Bue
Suser Ellepigen hen,
Og som tusind Lygtemænd
Staaer den hele Eng i Lue.

Hvor er Frelse for den Svage?
Skoven er ej, hvor den stod, -
Aaen skummer som en Flod,
Gynger fremad og tilbage;
33 Og en skummel Afgrund gaber,
Som har sluet Vej og Sti, -
"Alting, Alting er forbi!"
Højt hun jamrer til sin Skaber.

Tys! det larmer fjernt histnede,
Det er Glam fra Gaardens Hund,
Lys i Farens mørke Stund,
Stjernen, som kan hende lede.
Øjet lukker hun forvoven.

Blindt fortvivlet frem hun gaaer,
Og da Blikket op hun slaaer,
Er hun kommen alt i Skoven.

Der, i Taageklæder hvide,
Skyde sig med lange Fjed
Tause Skikkelser afsted
Ganske tæt ved hendes Side;
Og som Snoge Træets Rødder
Krybe under Løvets Hang,
For at hindre hendes Gang
Og forvikle hendes Fødder.

Barnet sig i Smerte vaander,
See, da glemmer hun sin Nød,
Skjælver kun for Barnets Død,
Priser Gud, da frit det aander. -
Men i samme Stund er svunden
Nattens hemmelige Færd,
Og i roligt Maaneskjær
Ligger Gaarden foran Lunden.

34

Storcken staaer i natlig Dvale
Skarpt og stivt paa Tagets Skjæg.
Dæmpet brøler Staldens Qvæg -
Hunden logrer med sin Hale. -
Over maaneklare Tofte
Sniger sig Marie frem,
Finder snart sit Sorgens Hjem
Højt og eensomt under Lofte.

2.

Hjemmet.

Lyksalighed! i Somrens gyldne Dage
At sprænge kjækt det lumre Fangebuur
Og flygte til dit Blomsterbryst, Natur!
Og vinde Rødme og Natur tilbage.

Og dobbelt gylden Lyst, naar Livets Alder
Endnu er vaarlig som det unge Aar,
Og varme Hjerter os imøde gaaer,
Og Barndomsminder klage ømt og kalder.

Da slaaer omsonst Minervas lærde Ugle
Sin Aftentrille i Cathedrets Sal;
Den overfløites af en Nattergal,
Ja af den Ringeste af Skovens Fugle. -

Johannes var blandt hine Sommerglade, -
Midt paa sit Gulv laa Candidaten krum
Og bragte Pakker til sin Kufferts Rum,
Som Bien bringer Honning til sit Stade.

35

Han vendte seirrig Ryggen mod Reolen,
I Kufferten han halvt var krøben ind,
Og Blodet steg ham i den fine Kind,
Der højlig trængte til lidt Brunt af Solen.

Han glemte ej, han gik fra Hovedstaden, -
Nedlagde derfor kjærlig og galant
En Æske med forskjelligt smagfuldt Tant
Til Søstre og Cousiner efter Raden.

Men Eet, som skulde gjemmes dybt paa Bunden,
Blev aabnet, før i Kufferten det sank,
Og Lysets lange Tande pudset blank,
Mens Smilet laa Johannes skjelmisk om Munden.

Og Gaven var - mon Nogen vel den gjetter?
En qvindelig og højrød Huepuld,
Af Bondeslags, brodeert med Sølv og Guld
Og rigt besat med tusinde Pailletter: -

Han lod den funkle smukt og Straaler sende:
"Den glæde vil Marie, - ja bestemt! -
Hun skal dog see, at hun er langt fra glemt,
Skjønndt Aaret strømmet mellem mig og hende."

Den næste Dag, just da i Morgenstunden
Fra Hovedvagten Klokkeslaget klang,
En Postvogn raslende forbi sig svang,
Og han i den, med en Cigar i Munden.

36

Mod Aften samme Dag, da gik fornøjet
Paa Solskins -Vejen fra en landlig Gaard
Letklædte Jomfruer med blottet Haar
Og speidede med Haanden over Øjet. -

Og der blev spøget kjækt - man var jo ene -
Og drillet lidt - Cousinerne var med -
Men Ingen kunde blive rød derved,
Thi Solen rødne den hele Scene.

Og hist den gav sit Kys til Husets Guder:
Den gjestfri Røg, som steg paa vanlig Viis,
Og Reenlighedens øjenklare Dis,
Der funkled fra de blankpolerte Ruder;

Men indenfor betragted ret dens Flammer
Med gyldent Smil en moderlig Gestalt,
Hvis Blikke fløj som Solens overalt
I hver en Krog af Sønnens Gjestekammer. -

Alt stod saa hjemligt der, saa muntert broget,
Fra Haven Blomsterduft og Fuglesang,
Og længer borte Skov og Sø og Vang, -
Slet intet mangled, - og dog mangled Noget:

Et manglede, - som i Aladdins Bolig,
Thi pludselig i Moder Annas Træk
Stod malet aabenbar en huuslig Skræk,
Og paa Marie raabte hun urolig.

37

"Marie dog! at hun kan reent forglemme, -
Hvor er Du, Pige? varer det en Dag?"
"Nu kommer jeg", lød under Husets Tag
En blød, melodisk Bondepigestemme; -

Moer Anna ventede og faldt i Tanker:
Marie var af hendes egen Æt,
Men gik - skjønndt mere zirlig - bondeklædt
Og holdtes strengt til Arbeid og i Skranker.

Den Gamle saae mod Sengen, rynked' Brynet.
"Her mangler Noget", sagde hun med Vægt, -
Marie stammede - "en Støvleknegt", -
Og ud af Døren foer hun rask som Lynet. -

Hun var en rank, blegrosenfarvet Lilje,
Med brune Øjne, sky som Skovens Hind,
Og da hun atter pustende kom ind,
Blev Anna hende god imod sin Villie.

"Du kom fra Loftet nylig? - hør Marie,
Hvad gjør Du der saa tidt ved Dag og Nat? -
Jeg troer, Du leger med den sorte Kat
Og hindrer Killingerne fra at die!"

Marie stod i Skyggen i det Fjerne.
Dog var det, som om Aftenrøden varm
I en Secund fløj over Kind og Barm,
Og Øjet funkled uvist som en Stjerne:

38

"Naa? - siig mig smukt en Grund, og som er gyldig! -
Tys! Stille! - hør hans kjære, kjære Røst!" -
Og ned hun ilede med Moderlyst,
Men Svaret blev Marie hende skyldig. -

Snart gjenlød Huset høit af Spøg og Latter: -
Hun stod endnu og lyttede en Stund,
Da trak sig som til Graad Maries Mund,
Og sagte sneg hun sig - til Loftet atter. -

Den første Velkomstfryd var neppe svunden,
Før Anna indbød Alle til sit Bord:
"Hos os paa Landet", lød den Gamles Ord,
"Man taler bedst med en Bid Brød i Munden."

Og til Johannes - Modstand hjalp ham ikke -
Var sat en Livret, blot for hans Person,
Og rundtom saae han en Constellation
Af lutter tindrende og glade Blikke.

Vidt aabne stode Havestuens Døre,
Hvor Morten under Æbletræet laa
Og kjælent op i Træets Krone saae,
Mens Fugleqvadder kildrede hans Øre.

Langt ude høstedes paa Engen Græsset, -
Det var, som nærmede sig Høets Duft,
Han hørte henrykt i den stille Luft
Den hæse Klang af Leen, som blev hvæsset.

39

Ja, indtil Smørret, - maatte Alt vurderes,
Det stod saa gyldent paa den hvide Dug, -
Han saae paa Brødets rene, gode Rug,
Og paa sin Moder saae han som paa Ceres.

Men Anna saae i ham, om ikke Paven,
Dog meer end en sædvanlig Candidat, -
Og da Johannes spildte lidt Salat,
Blev hun bekymret alt for Præstekraven.

Cousinerne drev lønlig deres Gammen
Og styrkede ved Vink hinandens Mod:
Tilsidst tog Glasset En, saa rød som Blod,
Og gratulerede til endt Examen.

Men Anna bød høtideligt at tie: -
"Ved Festens Skaal bør Alle være med!
Spring hurtigt et af Børnene afsted
Og hent et Glas og kald saa paa Marie!"

Der laa en skjult, electrisk Gnist i Navnet,
Som samled Alt, hvad der var spredt og glemt;
Johannes blev urolig, sødtbeklemt
Og følte sig af tusind Minder favnet.

Og da nu Pigen selv stod ved hans Side,
Og disse Øine ved den dunkle Glands
Saae løndomsfuldt og natligt ind i hans
Og syntes mellem Graad og Smil at stride, -

40

Da svimlede Johannes fast forskrækket,
Han maatte støtte sig ved Annas Bord,
Fornam af hendes Tale ej et Ord,
Og hvert et Glas gav Klang, som det var knækket;

Og da han atter drømmende tog Sæde,
Var Glæden ikke meer saa rosenrød, -
Den Gamle trilled Kugler af sit Brød,
Et sikkert Tegn hos hende til lidt Vrede.

Imidlertid var Solens Timer omme,
Og Maanens Skive over Skoven stod, -
For Annas huusligvante Blik den lod
Ret som en frisk, uhyre Æggeblomme;

Men for Johannes hang fra Himlens Blaanen
Dens bløde Runding som en yndig Frugt, -
Og Pigerne fandt Synet meget smukt
Og stirred efter Manden selv i Maanen.

Men Maanen saae saa stivt paa Allesammen,
At Ingen meer sad rolig paa sin Plads, -
For Annas Vel blev tømt det sidste Glas,
Og rundtom Bordet gik et klangfuldt Amen!

Nu vinked Haven med de dunkle Gange, -
Som muntre Bier sværmed Alle ned,
Kun Anna blev i Kuben paa sit Sted
Og hørte fjernt som Summen deres Sange.

41

Blidt slog Erindringen sin Rosenlænke
Omkring Johannes' Bryst og om hans Sind,
Den drog ham i hvert stille Lysthuus ind
Og tvang ham ned paa hver af Havens Bænke.

Og rask forbi fløj mangan svunden Scene
Af Ungdomslivets første muntre Act, -
Og mangt et yndigt Billede blev vakt,
Men atter skræmmet bort bag Busk og Grene:

Thi skinsyg skjød den glade Pige klynge
Sig mellem ham og Mindets skønne Fee;
Han maatte dandse med dem, synge, lee
Og sidde lystig op i Havens Gyng;

Omkaps nu trak med Latter, uden Orden,
De bløde Pige hænder Gyngens Reb,
Og heftig svajende ved hvert et Greb
Steg i Triumf Johannes op fra Jorden.

Han fløj, mens Haaret viftede om Kinden,
Højt mod de ranke Popler, Havens Ziir,
Til sidst hans Blik gik over Poplens Spir,
Hvis Sølvblad skjælvede af Frygt for Vinden -

Da saae han med en sød urolig Smerte
Fra Højden af sin Flugt et jordisk Syn,
Der kom og svandt og hvergang som et Lyn,
Saaitid det kom, traf nedefra hans Hjerte.

42

I Skjæret af den sidste Aftenrøde,
Stod fjernt Marie, skjult af Træets Hang,
Og bredte, naar Johannes op sig svang,
Med Ømhed sine Arme ham imøde.

Johannes hæved sig, som for at klæbe
Til Luften fast, saa ofte Gyngen steg,
Men ak! som Tantalus, saasnart den veg,
Blev Bægret hvergang revet fra hans Læbe.

Da voved han sin ene Arm at strække
Fra Højden ud, - men som ved Sympathi
Sig gjorde ubevidst den anden fri,
Og Lidenskabens hævede dem begge.

"Stands Gyngen!" skreg i Angst den hele Vrimmel,
Han tryglede saa bønlig, men omsonst:
De vilde ikke mere see "*den Kunst*"
Og fik ham dragen hurtigt fra sin Himmel.

Endnu saa mangan Barndomsplet de søgte,
Og da tilsidst Godnat de bød til Hver,
Da tændte alt i Græsset hist og her
Johannesormen taus sin lille Lygte. - -

Johannes higed efter ensom Hvile.
Han ilte til et Stevne med sig selv -
Hans Følelser var som en standset Elv,
Hans Mund var træt af evig glad at smile;

43

Og indenfor hans Kammers tause Mure
Kom endelig den skjulte Kamp til Brud:
Frit græd han Sorg og Glæde voldsomt ud, -
Selv Maanen gik bag Sky for ei at lure.

Forfrisket af sit Taarebad og trøstet,
Gik Candidaten langsomt op og ned,
Tilsidst, - som tog han af sig selv en Ed, -
Han standsede med Haanden lagt paa Brystet.

Og da hans Blod nu flød med svalet Varme,
Begyndte Annas Seng sin Tryllemagt,
Den tog imod ham i sin hvide Pragt,
Saa blødt og kærligt, som en Moders Arme. -

Seent slumred han, og ud paa Natten silde
Lød tyst fra Loftet sagte, sagte Trin, -
De flettede sig i hans Drømme ind,
Og gik for ham endnu, da Alt var stille.

3.

Opdagelsen.

I Syd, hvor gamle Pan i Jorden blunder,
Er Sommerhimlens Sol bestandig huld
Og udbetaler blank som myntet Guld
Hver Levedag til Støvet nedenunder;

Her mere lunefuldt dens Blik os maaler,
Og mangel let og gylden Aftensky
Er næste Morgen tung og graa som Bly
Og sender os for Solens - Vandets Straaler.

Men selv en Regndag, ak som trist og vandet
Nedrasler hæsligt i den golde By,
Og træffer kun paa Tag og Paraply,
Har Ynde og harmonisk Fald paa Landet.

Det er en Nadvere, hvor Alt sig qvæger,
Som rækker Marken Guld til dens Neg
Og Skoven Marv og Skjønhed til dens Eeg
Og Blomsten Farve til dens Drikkebæger.

Og hvilken Prøvedag for Husets Qvinde!
Mens Skyen breder Dug paa Himlens Blaa,
Opklarer hendes Tanke Hjemmets Vraa,
Som var hun Solen, der var lukket inde.

For Fliden har hun Roes, for Brøden Naade,
For den Bekymrede et kjærligt Ord;
Thi "Sødhed vel i Fløiter, Harper boer,
Men venlig Tale er dog bedre end de baade!"

Og virksom drejer sig foruden Bulder
Det indre Hjul ved hendes Varetægt,
Hun seer sig rolig om med Byrdens Vægt,
Og villig rækker frem Enhver sin Skulder.

Saaledes Anna stod, mens Alting ude
Var klædt i aarle Taage, Regn og Rusk,
Og Vinden slog med Træets vaade Dusk
Uhyggeligt mod Havestuens Rude.

Men, klogt fordeelt i Kjøkken og i Kjelder,
Fandt ingen ledig Haand et dovent Skjød,
Den travle Arm fik Kinden varm og rød,
Og Talen klang som Lyd af muntre Bjelder.

Selv mønstred Anna med forstandig Mine
Et herligt Vaar, rødtribet, uden Meen,
Og vendte Talen til sin Øjesteen,
Sit yngste Barn, den lille kloge Trine:

"Paa Loftet veed Du staaer vor Fjedertønde,
Spring rask derop, hæv Dig paa dine Tæer,
Og see i Tønden, om der mangler Fjer
Til Vaaret her, og til et lille Hynde."

Og ud fløi Trine, fulgt af hendes Blikke, -
Den Gamle klappede sit Dynevaar:
"Snart komme Dagene, hvorom der staaer,
At de os Mennesker behage ikke!

Og Eftertanken smukt maa komme *førend*,"
Og nu begyndte hun i Ro og Mag
For Døttrene et lille Foredrag,
Da Trine aandeløs foer ind ad Døren.

"Ak, Moder, skynd Dig!" raabte hun med Stønnen,
"Der ligger iblandt Fjedrene i Skjul

En ganske levende, uhyre Fugl,
Som vælter sig omkring i hele Tønden!"

"I Tønden!" brummed Anna, "Hvad for Noget?
Jeg seer desværre, hvordan det er fat,
Det er igjen en Høne eller Kat,
Og Pigen har forsømt at lukke Laaget." -

Fortrædelig hun reiste sig fra Stolen
Og steg mod Loftet som en Tordensky;
Den lille Trine fulgte hende kry,
Men holdt til Sikkerhed dog bag i Kjolen. -

I mystisk Mørke stod den høje Tønde
Blandt mindre landligt Huusgeraad iflæng,
Og nær derved Maries simple Seng
Med Renlighedens tarvelige Ynde.

"Hvad seer Du, Moder?" hviskede den Lille,
Da Anna ubevægelig og stum
Blev ved at stirre i dens dunkle Rum,
Og Alt omkring var ængsteligt og stille. -

"Jeg seer", - lød Svaret med et Suk tilbage,
"Jeg seer - det var Indbildning, hvad Du saae, -
Forføi Dig rolig ned igjen, Du Smaa,
Jeg selv har Noget her at varetage."

47

Og neppe fandt hun Skridt og Miner trygge,
Før Anna bøiede sig atter ned,
Og Skræk, Forbauselse, Medlidenhed
Fløi over hendes Træk, som Lys og Skygge.

Dybtnede laa i Ly for hver en Fare,
Som i en Fuglerede, blød og luun,
Et dejligt Barn iblandt de bløde Duun,
Med aabne Øjne, store, barneklare.

Sødt havde Glutten nylig morgenblundet,
Paa hver en Kind laa end et Valmu'blad,
Nu Munden atter gjerne drikke gad,
Og Haanden søgte, - buttet og bedunet.

Der er et Sprog, som kun en Qvinde næmmer,
Som kun en Moder hører og har seet
I al dets himmelske Naivitet,
Og som hun siden aldrig mere glemmer.

Og uden Anna selv ret vidste nøje
Stod Barnet i sin Ham paa hendes Skjød:
Og Haanden afstrøg lempelig og blød
Den lille Papagenos Fjedertrøje.

Og medens Hjertet håndled lyst som Dagen,
Sig modned Tankens Frugt paa skjulte Rod, -
Thi klog den gamle Anna var som god,
Og Frugten bar af Begge altid Smagen.

48

Hun bragte hemmelig, ej seet af Nogen,
Sit lille levende livsvarme Rov
Ind i den Helligdom, hvor selv hun sov,
Og Andres Sorger tidt holdt hende vaagen. -

Da hun igjen forlod sit sikke Gjemme,

Kom hun tilsyne som en lukket Bog:
Hun var som altid rolig, mild og klog,
Kun mere Blødhed laa i hendes Stemme.

Hun flyttede til Døren hen sit Sæde,
Lod Rokken snurre i dens jevne Takt,
Men medens Haanden spandt, gav Øjet Agt
Paa Hver, som op til Loftet vilde træde.

Men Ingen kom, - i Kjøkken og i Kjelder
Den travle Arm fik Kinden varm og rød,
Og lattermildt de fjerne Stemmer lød,
Som en forvirret Klang af muntre Bjelder.

Omsider - tys! -sig nærmed Annas Øren
Et sagte Fodtrin, sagte og ihast.
Den Gamle saae ivejret - Traaden brast -
Det var *Marie*, som gik bag ved Døren.

Det var Marie, som kom frem fra Skjulet
Og smidig op ad Loftets Trappe sprang, -
Paany fik Anna Rokken sat igang,
Men Foden rystede, som traadte Hjulet.

49

Og atter var en føjje Tid henrunden,
Da kom igjen Marie, dødninghvid,
Hun fløj forbi, - hun gav sig ingen Tid,
Og som et Luftsyn var hun brat forsvunden.

Med Annas Styrke lakked det tilende,
Dog blev hun paa sin Plads: "*Klart* vil jeg see:
Er der ej Andet for, - Guds Villie skee!
Hun kommer snart igjen, hvis det er hende!"

Og snart hun kom, - det var som tusind Snoge
Jog hende i Fortvivlelse omkring; -
Hun ændsed ikke Anna, - ingen Ting!
Og kasted Blikket vildt i alle Kroge.

Med Et hun lyttede, - hvert Træk i Pine! -
Og styrtede til Loftet op igjen;
Da satte Anna Rokken stille hen
Og vented hende med sin ædle Mine;

Og da hun som et Billede paa Jammer
Kom atter hulkende og kraftløs ned,
Tog Anna Haanden, som Marie vred,
Og ledte hende blidt ind i sit Kammer.

Hvad der den Angergivne, dybt henrevet,
Har skriftet som for Himlens Tribunal, -
Og Annas Naade med den Armes Qval,
Blev vist i Skyen seet og underskrevet.

50

Men bitter, som naar Sorg med Vrede blandes,
Steenkold, som Tavlen med de ti Guds Bud,
Var Annas Mine, da hun traadte ud
Og nærmede sig uformærkt Johannes.

Han havde aabnet Vinduet og tømte
Den søde Lugt af Havens friske Hyld:
Uroligt digted Hjertet en Idyl,
Og med Horats han sukkede og drømte:

"Lyksalig, hvem de rige Guder give
Fra Livets Tummel fjernt et landligt Hjem,
Og saa" - hans Finger tegnede et M
Med klare Træk paa Rudens klamme Skive.

"Johannes!" udbød Anna, "Du, som taler
Om rige Guder, - husk som Christen Een,
Hvis hele Rigdom neppe var den Steen,
Hvortil han kunde læne sine Qvaler:

Men han var Uskylds Ven og Lastens Fjende
Og nød en Jords Velsignelse til Løn, -
Kom nu, saa skal jeg vise Dig, min Søn,
Hvor trofast Du har gjemt hans Ord i Minde."

Johannes følte høit sit Hjerte banke,
Han havde gjerne sagt en munter Spas,
Men alle Guderne med samt Horats
Jog Annas skarpe Blik bag Skjul og Skranke.

51

Paa Kinden tændte Ængstelsen sin Lue,
Han fulgte langsomt i den Gamles Spor,
Som taus, alvorlig, uden flere Ord
Ham aabned Døren til sin Sovestue.

Et Blik, - og hvad han længe havde anet,
Og Tanken stundom henrykt havde tænkt,
Sig formed før hans Øje klart og strengt,
Fra Phantasi til Virkelighed manet.

Der stod hun, liig den fulde Rose bøjet,
Nedtyngtet, som ved Kindens Purpurblod,
Til Hjertet trykkede hun sit Klenod,
Og Angerens Juveel bedugged Øjet.

Der var i Stuen tyst som i en Kirke,
Hvor Menigheden staaer i ydmyg Krands,
Enhver med Livets skarpe Dissonants,
Og hver med Suk til Naaden om at virke.

Da hæved Følelser, ukjendte, søde,
Dybt i Johannes' Bryst sin Bølgegang,
Natur og Kjærlighed sig øverst svang,
Og Ængstelsen forsvandt, og Frygten døde;

Og hurtig stod han ved Maries Side, -
Han bøjed op til sig den Armes Kind,
Han blandte hendes bittre Graad med sin,
Og begge tømte Sødmen af at lide.

52

Men ude deelte Solen Skyens Vande,
Igennem Ruden strømmet Lysets Aand
Og lagde, som en varm og gylden Haand,
Sin Morgenstraale blidt paa Barnets Pande,

Og ømmere blev Taarerne og Sukket,
Og stedse tættere det stille Favn,
Og Anna følte et uroligt Savn,
Som var hun næsten glemt og udelukket.

Og først da ogsaa hendes Arme slynged
Sig mildt tilgivende omkring de To,
Opløste Smertens Knude sig med Ro,
Og Byrden svandt, som hidtil havde tynget.

KONG CHRISTIAN DEN OTTENDE

(Januar 1848)

Hiin stille Sommeraftenstund
Gaaer som en Aand forbi,
Da dybt det klang i Skovens Grund:
"Velkommen til Din Ungdomslund!"
Hist ved Dit Sorgenfri.

Det aabner nu sin nøgne Favn,
Men kold og hvid som Du,
Og huser Hjertesorg og Savn
Og spotter høit sit eget Navn
Og mindes før og - nu. - -

Os Meget gav Din rige Aand,
Nu staae vi ved Dit Leer
Og stirre som ved Tryllebaand
Beständig paa Din høire Haand,
Og vente endnu Meer.

Det er, som om den Haand, der gav
Saa kongelig og huld,
Vil ikke stædes til sin Grav,
Før den har stillet Hjertets Krav
Og skjænket alt sit Guld.

54

Det er, som hviskedes i Løn
Igjen ved Balders Strand
Et helligt Ord, en venlig Bøn
Imellem Faderen og Søn,
Før Baalet tændes an.

Men det er, Odin, Dig, som gaaer
Og skjænker ham Din Høst. -
Du bygger paa hans Manddomsaar,
Og veed, at Balders Hjerte slaaer
Med Godhed i hans Bryst.

Selv stiger Du ved Rotas Spyd
Bort fra den dunkle Jord,
Du hører Sang til Harpers Lyd:
"Velkommen til - Valhallas Fryd!"
Og - dybe Suk fra Nord!

55

FARVEL TIL MARTHES KILDE

(Ved Nebbegaard i Jylland)

Jeg kommer i den stille Qveld,
Vil dvæle hos Dig ene;
Jeg er forelsket i Dit Væld,
Tidt drømmer smilende min Sjæl,
At Du er Hippokrene!

Først vil jeg under Træets Hang
Betragte ret Din Kilde,
Saa nynner Du mig smukt en Sang,
Tilsidst saa drikker jeg Din Klang,
Og saa - Farvel, Du Lille!

Du er en flygtig, ødsel Dreng,
Som fandt en Skat begravet
Og dandser over Mark og Eng
Og spreder Sølv et rundt iflæng
Og springer saa i Havet.

Du er en Mø fra dunkle Hjem,
Hvem Beileren forfølger;
Du finder Jordens Dør paa Klem -
Smaaaleende Du kommer frem
I jomfrurene Bølger.

56

Du er - skjøndt Blidhed i Dig boer -
En Sølvstreng af Harpen,
Som sammenstemt og kjæmpestor
Udtaler tordnende sit Chor
Fra Terni og fra Sarpen.

Du er - et yndigt Kildevæld,
Som bag de dunkle Grene
Fortæller Eventyr i Qveld, -
Tidt drømmer smilende min Sjæl,
At Du er Hippokrene! -

Jeg veed, det var ved Kornmod,
Og Rugen bragt i Lade,
Da Jørgen hist ved Bakken stod
Og stemmede sin jyske Fod
Imod den skarpe Spade.

Men Jorden rulled tør og hed
Hen mod den nære Havre,
Og Spaden kun saa trevent bed,
Skjøndt Jørgen pustede og stred -
Sad gladere ved Davre.

Endnu et dygtigt Spadekast,
Saa stirred han i Furen!
Thi Jorden sortnedes i Hast,
En liflig lille Aare brast
Dybt nede i Naturen.

57

Et Smil da Jørgens Læber brød,
Man saae de hvide Tænder, -
Han snildt et Rør i Gruset skjød,
Mens Vandet klart som Sølv et flød
Over hans brune Hænder.

Saa drak han af det søde Vand
Saameget, som han vilde,

Og løb til Gaarden flux paastand:
"Min Husband er en farlig Mand,
Nu fik han sig en Kilde!"

Og i den gyldne Morgenstund
Kom Alle festligt sammen,
Hver bøjed sig mod Kildens Grund
Og gav Dig hjertelig sin Mund
Til Velkomst og til Gammen.

De døbte Dig og gav Dig Navn -
Det kjæreste, de vidste;
Naturen selv holdt Dig i Favn,
Og Kirken var Din Fødestavn,
Hvor Fuglen sang paa Qviste. -

Nu hvælver alt Syrenens Pragt
Sin Kuppel om Din Straale;
Det grønne Sæde rundt er lagt,
Foran to Graner holde Vagt
Med tusind spidse Naale.

58

Omkrandset er Bassinets Bred
Af fugtiggrønne Planter,
Og naar man nærmer sine Fjed,
Man hører Frøen plumpe ned
Blandt Dine Diamanter.

Du nynner alt ved Morgengry,
Mens Taagen staaer paa Enge,
Mens Lærken drømmer sig i Sky,
Og Bonden fra den stille By
Gaaer ud i Skov og Vænge.

Naar Solen staaer i Løvens Tegn,
Og Hede Græsset bleger,
Blinker Du fra dit svale Hegn
Og pladsker med Din Middagsregn
Og vinker med Dit Bæger.

Men stærkest virker Din Magi,
Naar Solens Straaler vige:
Da samles Livets Poesi
Med Ungdom, Aand og Skjelmeri
Om Straalen i Dit Rige. -

Farvel, Du altfor korte Drøm,
Du friske, landligmilde!
Modtag min Tak, saa varm og øm,
Jeg maa igjen i Livets Strøm, -
Farvel, Du rene Kilde!

59

FODSPORET

Du venter vist, min ømme, fjerne Ven!
At, siden Du forlod din arme Pige,
Hver landlig Fryd med Dig var svunden hen?
Men Du ta'er feil, - hør, hvad hun har at sige.

I Elleskoven, hvor den løse Jord
Bedækker altid fugtig Træets Rødder,
Opdaged jeg en Morgenstund et Spor,
Et dybt og tydeligt af - Dine Fødder.

Af Dig, min Ven; thi just paa dette Sted
Vi standsed Begge, - kan jeg vel erindre,
Desuden fandt jeg ganske tæt derved
Et Spor af andre Fødder, som var mindre. -

Du vel begriber, at det var en Fest!
Og har Du nogensinde før seet Mage,
Det kjære Spor holdt ud, trods Regn og Blæst,
I hele otte lykkelige Dage!

Jeg luged bort ethvert nedfaldet Blad, -
Hvor sødt kan dog en Hemmelighed more!
Hver Time smutted jeg i Skoven glad,
Som havde jeg et lille Dyr at fore.

60

Men tænk Dig nu min Skræk, og hvor fatalt!
- Uveiret kom, skjøndt ikke just fraoven -
Vi fik Besøg, - og Jørgen blev befalt
At skuffe Gangen reen i Elleskoven!

Der sneg han sig som en dæmonisk Aand, -
Nu saae jeg nok, min Glæde havde Ende:
Men skulde Jørgen med sin plumpe Haand -
Det kunde ikke godt mit Hjerter nænne!

Nei, kjærligt af mig selv det maatte skee,
Og for at bringe Sødhed i min Pine,
Jeg satte varsomt - Du maa ikke lee -
Min Fod i Sporet ned paa en af Dine.

Forunderligt! Var Jorden bleven hed?
Og kan man vel med aabne Øine drømme?
Jeg følte, hvordan Varmen sagte gled
Fra Jorden gennem mig i milde Strømme;

Og Du kan troe, min Ven, jeg var ej seen
Den søde Glæde dobbelt sødt at smage,
Og hurtigt satte jeg mit andet Been
Hen i Dit andet Spor lidt meer tilbage.

Der stod jeg da, og næsten som paa Glød,
Usikker nok og vaklende som Sivet,
Men dog mit Bryst den hulde Forsmag nød,
"At vandre i Dit Spor igjennem Livet!"

61

Og derfor dybt i Hjertet det mig skar,
At Jørgen ej tillod en fortsat Dvælen:
Thi mens min Tanke fast i Himlen var,
Var Bondens Spade næsten mig i Hælen.

Da tømte jeg den bittre, bittre Drik:
Jeg steg fra Paradiset ud paa Jorden
Og bragte langsomt og med bortvendt Blik
Min Søndagshelligdom i Hverdagsorden!

PHILOSOPHEN

Der er en Gjæring, paastaaer man, i Tiden,
Maaskee! men see, min Viin blev sjelden suur,
Naar Flasken altid kjønt blev lagt paa Siden, -
Sligt applicerer jeg paa min Natur:
Jeg ligger rolig, selv naar jeg ej sover,
Og haaber nok, min Gjæring skal gaee over.

Jeg har en Ven, og En er nok i Grunden,
Han er min Damon, jeg hans Pythias,
Vi snakke smukt hinanden efter Munden
Og tørne sammen kun med vore Glas:
At gaee i Døden for mig, jeg ej beder,
Men han maa gaee sin Vej, naar han mig kjeder.

Min Glut er trind, og Brystet dejligt hvælvvet;
Hvad Farven angaaer, - hver Couleur mig huer,
Er Øjet blaat, jeg flux "en Himmel" skuer,
Men i det Sorte seer jeg intet Helved:
Stor eller Lille - Sligt jeg ikke ændser,
Min Kjærlighed, - den er foruden Grændser!

Til hvem jeg regnes, de Servile, Liberale?
Jeg staaer paa denne *Korsvej* uden Qval,
Min Mening er: den regnes blandt de Gale,
Som ikke mod sig selv er Liberal!
Hver faaer sit Kors, dog - hvordan Sagen stilles,
Vil jeg dog bære helst paa de Serviles.

Hvad Folk hverandre hviske vil i Øret,
Naar jeg er død, mig volder ingen Vee,
Distancen er for lang, til jeg kan hør'et,
Jeg strækker mig i Skyens Kanapee;
Og skulde Tingen blive mig for broget,
Jeg trykker Skyen og la'er falde Noget!

Saaledes lever jeg foruden Sorger,
Med god Samvittighed min Dag og Nat,
Jeg er i Kjøbenhavn en gammel Borger,
Som svarer sine Tynger og sin Skat;
Og jeg har Penge, - derfor vil nok Præsten
Engang ved Graven Jer fortælle Resten.

TIL A. OEHLENSCHLÄGER

(I Studenterforeningen 1841)

I Sjælens Dyb er en urolig Flamme,
En Drift, som savner Livets Poesi,
Som kæmper haardt mod Hverdagslivets Ramme,
Vil atter sværme lykkelig og fri:
Med Suk maa Hjertet over Skatte ruge,
Nedlagte for et rigt, mangfoldigt Liv,
Og Følelser, som Verden ei kan bruge,
Som Døden høster med sin skarpe Kniv.

Hvad lindrer Savnet? Hvad kan Længslen styre?
To Magter sendt' til Menneskenes Trøst:
De søde Toner af en Digtets Lyre,
Og, Elskov du! med al din rene Lyst!
I drage atter bort det mørke Dække,
Som skjuler Livets tabte Farvepragt,
Og derfor takker Hjertet Eder Begge
Med lige Ret, og fast med lige Magt!

O, Danmarks Skjald! bar Laurens skønne Lande
Din Vugge hist, forgyldt af Sydens Sol,
Omslynged længst en Krands Din Digterpande,
Rakt med Begeistring Dig fra Kapitol: -
I Nord, hvor selv Apollos Straaler vige
For Taagens Phlegma om den danske Kyst,
Seer Folket stolt Dit klare Nordlys stige,
Men Jublen fængsles i det tause Bryst.

65

Dog høit skal her i Musasønners Klynge
Begeistring sig svinge uden Tvang,
Og Glædens Fugl skal flagre frit og synge,
Kun bunden løst ved Takt af Bægrets Klang:
Mens udenfor den skarpe Nordvind kæmper,
Og Vintertid med mørke Miner staaer,
Vi hæve glade Bægret for November,
Som fødte Danmark Romantikens Vaar!

66

I A. OEHLENSCHLÄGERS ALBUM

Forgjeves har jeg brudt min Hjerne
Og grublet dybt paa langs og tvers, -
(Ak, hvo skrev ikke, meer end gjerne,
Til Dig de allerbedste Vers!)
Men Hovedtanken, jeg har funden,
Blev altid een, og ikkun een:
Hvad er et Digt til Dig igrunden?
En Ugle baaren til Athen!

Og for sig værdig frem at trænge
Med Krandsen til Din lyse Aand,
Man maatte gribe Harpens Strenge,
Som funkler i Din egen Haand, -
Men *Hjertet* kjender ingen Skranker,

Og tro mig, naar jeg siger frit:
Kan Hjertets Tak opveje Tanker,
Er intet Blad saa tungt som mit!

SANG "DEN 8de MARTS"

Vexlende med Sang og Viin
Atter gamle Rom vi gjæste, -
Phantasus, vor Veturin,
Os drog med de fyrige Heste!
Guden blandt os dvæler huld,
Rækker venlig fra sin Trone
Hver en Krands af Laurens Krone,
Viin fra Monte - "est!" - fiascone,
Solen skinner varm og fuld
Fra Orangens Duft og Guld!

Snart til Hjælp han Bacchus ta'er,
Dobbelt er hans Kraft formeret,
Vi Sanct Peter blive vaer
Med Kuppelen illumineret!
Har vort Ønske ikke Ro,
Endnu mere kan vi have:
Bacchus lærer os at lave
Biskop, Cardinal, ja Pave!
Han gjør salig, han gjør fro -
Bacchus har den rette Tro!

I en blaa og sydlig Glands
See vi Bjergene sig højne,
Og den muntre Folkedands,
Og de brune, ildfulde Øjne!
68 Solens sidste Aftenblus
Paa den fjerne Villa brænder, -
Bacchus hver en Ynde kjender,
Han har boet her længe, Venner,
Ak, der staaer hans gamle Huus,
Rundt og lystigt som et Krus.

Med Begeistring følge vi
Phantasus og Fader Liber
Til et venligt Osteri
Ved den gule, strømmende Tiber;
Finde - tro den vante Skik -
I sin Kreds den gamle Kjære!
Som en Sol i Kunstens Sphære,
Barnlig dog i al sin Ære!
Phidias! din Aand han fik,
Og Anakreon, dit Blik;

Glade tolke vi hans Ord,
Smerten, som hans Længsel vakte,
Naar hans Tanke tidt mod Nord
Fløj over det gamle Soracte. -
For vort Haab gaa Skaalen om!
Ordne ville vi hans Sæde,

Snart blandt os han er tilstede,
Bringer Jubel i vor Glæde!
Bytter Pantheon og Rom
Med vort Hjertes Helligdom!

69

MUNDUS OG PAULINA

I stille Flammer sank den gyldne Sol
Og hæftede sit straalefulde Øje
Med Veemod paa det gamle Kapitol
Og paa de syv urokkelige Høje: -
En Claudius misbrugte Kraftens Torden
Mod Heltelivets sidste ædle Rest,
Og Roma selv var sunken dybt i Vest
Og saae med Tigerøje over Jorden.

Forvildet og med grusom Phantasi
Drog Folket hjem fra Dagens vante Fester,
Gik ligegyldigt Templerne forbi
Og spottede de ørkesløse Præster.
Endnu dog klang med Ærefrygt i Øret
De dunkle Sprog fra Isis' Helligdom,
Bragt med Osiris til det sunkne Rom,
Men selve Isis rødmede bag Sløret.

Med Længsels Uro ventede i Løn
I Aftendæmringen ved Templets Trappe
Den unge Mundus, adelig og skøn,
Indhyllet ziirligt i sin Romerkappe;
Den nøgne højre Arm med blanke Spænder
Af Guld og Rav var glandsfuldt sluttet ind,
Sødt dufted Lokken om hans fine Kind,
Og Stene glimted fra de hvide Hænder.

70

Og pludselig om Skulderen han slaaer
Med mere Flid sin Togas rige Folder,
Han ordner ilende sit Titus -Haar,
Forfængelig han sig til Skue holder!
Da nærmer sig en deilig Romerinde
I Ungdomsbaar til Helligdommens Sted, -
Med Alvorsblikket imod Jorden ned
Gaaer hun fordybet, tankefuld i Sinde.

Forgjæves venter Mundus paa en Haand,
Usynlig, sendt fra Amor i det Høje,
At løse hendes Tankers strenge Baand,
Og løfte hendes Hoved, hendes Øje;
Selv strammer han af alle Kræfter Buen,
Med Pilen brændende mod Maalet vendt,
- Forgjæves! - hendes stille Gang er endt,
Hun gaaer til Templet kold igjennem Luen.

Da sniger Ynglingen sig mindre kjæk
Bag Isitemplets brede Marmorpille,

For skjult at see de yndefulde Træk
Og læske sig i Skjønheds Rosenkilde; -
Svagt luer, som om Templets Tid var omme,
Med uvis Glimten Altrets Offerild
Og kaster funklende sin Flamme vild
Paa Isis' og Osiris' Helligdomme.

Paulina speider nøje Gudens Hal,
Hun seer sig ene paa den øde Tilje;
En Perlesnor af rødmende Korall
Hun løsner fra sin Nakkes hvide Lilje:
71 Sin Gave lægger hun paa Offerbordet,
Hun seer sig atter om med frygtsom Aand, -
Imod Osiris strækker hun sin Haand,
Og bævende fra Læben flyver Ordet:

"Osiris!
Du, hvis fulde Glands foruden Lige
Intet jordisk Blik kan taale,
Men som adspredt og med dæmpet Straale
Virker mildt paa Jorderige;
Du, hvis Morgenaande spreder
Aarle Dug paa Bjerg og Dal og Heder,
Du, hvis Øjeglimt og sagte Tale
Er det Lyn og Tordenbrag,
Som den middagslumre Dag
Vederqvægende husvale!
Du, hvis Fingers Vink og Tegn
Viser Vej for fjerne Kloder,
Og hvis Tryk gjør Skyen Moder
Til en frugtbar Aftenregn, -
Osiris!

Idag Du steg med Solen paa din Tinde,
Og langsomt over Verden hen Du gik
Opmærksom med dit Faderblik:
Hist hæved Du et ringe nedtrykt Straa,
Hist lod Du Frugtens blege Kind forsvinde,
Og Frøet rørte sig, som under Mulde laa; -
Da gjæsted selv mit ydmygringe Kammer
Et Blink af dine gyldne Flammer,
Og dvælende betragted Du min Lykke:
En Mand Du skued, ædel, varm,
Lyksalig i sin Hustrus Arm,
Og Velstand, Livets sorgfri Smykke; -
72 Men Stilhed fandt Du, et uvenligt Stille,
Ej Barnets glade Latter, muntre Skrig,
Og ingen Haand, som overgiven, lille
Mod Husets strenge Orden førte Krig. -
Osiris! nu din anden Sommerlue
Har seet vor Elskovs altfor stille Lyst,
Lad Dig bevæge ved en bønlig Røst!
O, lad dit næste Sommerlys mig skue
Som Moder glad med Barnet ved mit Bryst!
Da skal jeg Gaven til mit Hjerte trykke
Og ofre Dig hvert andet Qvindesmykke!" -

Hun hæver sig og gaaer af Templet ud,
Dog ej, som nys, med sænket Blik hun triner;
At hun har talt i Hjertet med en Gud,
Det lyser end i hendes Gang og Miner,
Og Mundus vover ej at ile efter;
For første Gang hans Letsind mangler Mod,
Som lænket fast til Gulvet er hans Fod,
Trods alle Lidenskabens vilde Kræfter. -

Men som en Sphinx, med Fingren paa sin Mund
Osiris' Offerpræst ham lønlig vinker

Mod Helligdommens mystiskdunkle Grund,
Hvor intet Glimt af Dagens Straale blinker;
Der Ynglingen han dybt fortrolig møder,
Og Altret glemmes, Ilden staaer forladt,
Den slukkes - og den mørke Stjernenat
Nedknæler hurtig for Osiris' Fødder. - -

Ved Solens næste aftenrøde Skin
Paulinas Hu til Templet atter higer:
73 I Sløret hyller sig den Bange ind,
Og Husets Guder fromt Farvel hun siger.
Igennem ringe, folketomme Stræder
Undgaaer hun Mængdens Vink og Øjekast,
Og blussende, med utaalmodig Hast
Osiris' Tempel atter hun betræder. -

Forbauset maa hun standse; -
Osiris' Helligdom den strenge, øde,
Hun seer med Undren gløde
I Skjønhedsglands af friske Rosenkrandse;

Og krydret sødt er Luften
Med Virak, som igennem gyldne Laage
Udsender rundt en Taage,
Der blander yppig sig med Rosenduftten;

Ihvor hun Blikket vender,
Hun troer at kjende Venus' milde Sæde,
Vil bly tilbagetræde, -
Da lukkes Døren af useete Hænder.

Og allerdybest inde,
Hvor Aandernes Mysterier har hjemme,
Udgaaer en mægtig Stemme:
"Paulina, nærm Dig, lykkelige Qvinde!"

Da zitrer halv bedøvet
Af Haab og Gru det svage Qvindehjerte,
I sød og hellig Smerte
Hun kaster paa sit Ansigt sig i Støvet.

74

Og fjerne, klare Toner
Oplive trøstefuldt det dybe Stille,
Liig Nattergalens Trille,
Naar seent den klager ømt fra Skovens Kroner.

Hun skuer op og - bæver
Og tør ej troe, hvad stirrende hun skuer:
Belyst af Altrets Luer
Osiris fra sin Marmorstol sig hæver.

Da gaaer en dæmpet Torden
Igennem Templets Hvælving og bebuder
En af de høje Guder, -
Og under Templets Grundvold ryster Jorden.

Han nærmer sig omvunden
Af Purpursløret, som bedækker nøje
Hans Pande og hans Øje,
Men ubedækket smiler venlig Munden.

Og hævet af hans Arme
Forsvinder for Paulina Jord og Himmel,
Hun favner Guden svimmel
Og føler skjælvende hans Aandes Varme:

"Frygt ej, Du hulde Qvinde!"
Saa hvisker blidt Osiris i sin Naade;
"Lad Guderne kun raade,
De ynde Dig; vær taus og følg iblinde!"

75

"En Rhea est Du vorden!
Du Rom en anden Romulus skal føde,
Og Kraftens Morgenrøde
Fra Dig skal atter lyse over Jorden!" - -

Altret blinker,
Viraksdampen bølger,
Guden vinker,
Ak! hun følger: -
Med blege Kinder,
Halv drømmende, halv vaagen,
Drages hun igjennem Taagen
Og - forsvinder. - -

Nu blussed Livet sødt ved Mundus' Bud; -
Han troned henrykt i Osiris' Sæde
Og drømte sig beruset selv en Gud, -
Hvergang han svælgede i Guders Glæde.
En Sky af Virak steg fra Alterflammen
Og smigred' hans forfængelige Sands,
Men hang ved Loftet som en Sørgekrands,
Der trak sig over Mundus' Hoved sammen.

Lidt efter lidt henvisned Smilet mat,
Som blomstred om hans Mund i Letsinds Dage,
Og over Panden lagde sig en Nat,
Der skræmmed Rankens lyse Blad tilbage;
Dyb Ensomhed han søgte i Naturen
Og vandred ofte seent, som i en Drøm,
Ved Tiberen, der drev sin gule Strøm,
Belyst af Maanen, tæt ved Tempelmuren.

76

Han *elskede!* For første Gang han lærte
At ære Qvindeligheds Ideal!
Hvad Ynde havde smilet ved hans Hjerter,
Og fyldt det med en sød og ukjendt Qval!
Blufærdighed og Reenhed havde knælet
I Støvet for hans Fod med ydmyg Aand,
Og kysset bly og bævende hans Haand,
Og ømt med Rødme i hans Favntag dvælet:

Han *elskede!* - Men dealte hun hans Lue?
Hun tilbød ham - han følte det med Blu,
Men aldrig vovede hun op at skue,
Og midt i hendes Ømhed var der Gru:
Det var Osiris - smertelige Tanke! -
Hvem hendes bange Ømhed havde meent,
Og kunde vel et Bryst saa himmelreent
For ham, den falske Dødelige, banke?

Og dog han følte dybt, at ingensinde
Var Kjærlighedens Løn han mere værd,
At glad han saae sit Hjerteblod udrinde
Blot for de søde Ord: "*Du er mig kjær!*"
Men aldrig traf Paulinas dunkle Øje
Med meer Foragt, end netop nu hans Blik,
Naar frygtsom efter hendes Spor han gik
Og bønligt stræbte hendes Sind at bøje.

Fortvivlet søgte han da Templets Hal,
Iførte trodsig sig Osiris' Smykke,
Tilbageholdt med Kraft den indre Qval
Og nød med Raseri den stjaalne Lykke;
77 Men naar den bittersøde Ruus sig endte,
Udbrød igjen Tungsindighedens Elv:
Forbandelser han slynged mod sig selv,
Og skinsygt Hadet mod Osiris brændte.

Da nærmed sig Saturnus' gyldne Fest:
Med Latter bar Enhver sin Sorg til Graven;
Det høje Rom bød Glæden selv til Gjæst
Og bytted Scepteret med Thyrsusstaven.
De muntre Hymner klang ved Evans Tempel,
Det glade Folk forglemte Blod og Drab
Og krandsede den skjæggede Priap,
Og Alt bar Friheds, Ligheds milde Stempel.

Den smilende Patricier stod krum
Og varted ydmyg op sin egen Slave;
Og Slaven skjendte paa ham fornem, dum,
Og rakte naadig hen en ringe Gave;
Ja, selv Matronen og den strenge Fader
Opgav til Gudens Pris den gamle Tvang
Og tillod Datteren en munter Gang
I Roms de myldrende og lyse Gader.

Der vandred de, liig Templernes Gudinder,
Med lette Fjed i Skjønheds Rosenvaar;
Ildfulde Øjne, marmorklare Kinder,
Sølvnaalen i det rige, dunkle Haar!
Og om det hvide Bryst, de runde Lænder
Flød malerisk det foldede Gevandt,
Der, bølgende i Ynde, steg og svandt,
Som meislet ud af græske Kunstnerhænder.

78

Men midt i Jublen taus en Yngling gik, -
Een evig Tanke holdt hans Smerte vaagen,
Ustadigt fløi det kummerfulde Blik,
Skarpt speided det blandt Vrimlen efter Nogen;
Med Eet han, som elektrisk truffen, standser,
Til Hjertet Haanden foer, og Blodet steg,
Og Kinden blussede, der nys var bleg,
Og Lidenskab omtaaged brat hans Sandser.

Ham var det - Mundus! og ved Mundus' Side
Paulina stod, - hun aned ej hans Skræk.
En stille Glæde livnede det Blide
I hendes elskelige, rene Træk;
Det var, som om en Hemmelighed hvilte
Med Sødhed dybt i hendes Hjertes Vraa;
Hun hæftede sit Øje mod det Blaa,
Mens kjærligt Munden som i Drømme smilte.

Da fatted den Ulykkelige Mod, -
Det var jo i Saturnus' gyldne Dage,
Da selv den Strengeste var glad og god -
Hvi skulde han alene da forsage?
Han nærmede sin Mund til hendes Øre,
Og sagte tog han hendes skjønnne Haand
Og brød med Dristighed sin Tausheds Baand
Og hvisket ømt: "Paulina, lad Dig røre!"

Men hurtig fløj en mørk og iskold Sky
Hen over hendes Aasyns Lys og Varme:

Hun vendte sig med Afsky, vilde flye -
Da greb han hende vild i sine Arme;
79 "Paulina!" skreg han, "*Rhea est Du vorden,*
Du Rom en anden Romulus skal fede,
Og Kraftens Morgenrøde
Fra Dig skal atter lyse over Jorden."

Bleg stirrede hun paa ham som et Liig
Og forskede med Rædsel i hans Mine; -
Da vakled hun, og med et Jammerskrig
Opløste sig den indre dybe Pine:
Hun sank, som truffen af et Lyn fra Himlen,
Osiris' nys saa lykkelige Brud!
Men Mundus brød i Vanvidslatter ud
Og styrted som afsindig gennem Vrimlen.

Og Ingen saae ham meer, han var forsvunden,
Og snart hans Udaad glemt af Romas Folk;
Om han sin Fred i Tiberen har funden,
Om han blev truffen af Osiris' Dolk:
Det veed kun Hævneren, som evig vaager; -
Men hvi Paulinas skyldfri Hjerte brast, -
Det vil sig vise før vort Øjekast,
Naar Solen engang spreder alle Taager!

80

OPMUNTRING

(Rom i October)

- Men, Hr. Kunstner, seer jeg ret?
Denne Fernis-Atmosphære,
Denne Pensel og Palet
Kan Du foretrække, Kjære!
Den meest solforgyldte, rene
Yndigste Octoberscene!
Og i Dag er Evans Fest;
Folkestimlen myldrer broget,
Hver sig kaarer til hans Præst;
Som til Indien gaaer atter Toget.
Skynd Dig, kom, før Dagen helder!
Himlen som Ultramarin
Blaaner over Sang og Viin;
- Hør den raske Klang af Bjelder!
Det er gamle Romas Qvinder,
Unge, skønne Bacchantinder!
Gladbegeistrede af Vinen
Skinne deres Perletænder,
Mens de slaae de bløde Hænder
Knyttede mod Tamburinen!
Os det gamle Sagn fortæller,
Evan fik en dobbelt Fødsel;
Nu forstaaer jeg, hvad det melder,
Hvi Naturen var saa ødsel;
81 Første Gang han er at skue
I den tunge, modne Drue,

Anden Gang fra Grottens Kjelder
Stiger han til Dagens Lys,
Klar og kraftig da han qvelder,
Og beruser ved sit Kys. -

Hør, hvor Raseriet stiger!
Folket bruser som et Hav,
Evan svinger høit sin Stav,
Fulgt af Mænd fra alle Riger:
Tydskeren med Knebelsbarter
Og med Tørsten i sit Øje
Ligner Gudens Leopard
Paa de viinbekrandste Høje;
Faun og Satyr, klædt paa Moden,
Springe i de Franskes Række,
Mens de lange Klæder dække
Halerne og Bukkefoden;
Selv fra Rusland hele Skarer
Efter Thyrsusstaven ile,
Ret som tæmmede Barbarer
Under Aag af Gudens Smile;
Og den alvorfulde Britte
Rødmer ved sin kolde Særhed,
Tumler glad i Togets Midte,
Greben sødt af Gudens Nærhed: -
Men, som Formand i at elske
Hede Kys og kolde Vine,
Jubler foran høit den Velske
Med sin muntre Mandoline. - -

82

Til Borgheses Villa strømmer
Folket med bevinget Fjed;
Selv vor store, gamle Drømmer
Saae jeg smilende gaae med.
Speidende hans lyse Øie
Seer i Dandsens lette Stil
Spor af det antike Høje,
Glimt af Gratiernes Smil;
Sig de spredte Glimt forbinde
Og befrugte blidt hans Aand,
Og en attisk Dandserinde
Danner svævende hans Haand.
Snart i hele Verdens Rige
Dandser hun i Ungdomsglands,
Ak! men han, den Lykkelige,
Fik den første, bedste Dands! - -
Glæde styrker Aandens Vinger,
Ud, min Ven, fra Kunstens Buur!
Lauren, som din Musa svinger,
Voxer i den fri Natur!

83

AFTEN VED ARICCIA

Her, hvor Bjergets stærke Aand
Hæver Skovens gamle Stammer
Højt i Aftensolens Flammer
Kjærligt med en Faders Haand;
Her, hvor Korsets Træ er bygt,
Nøgent uden Grønt foroven,
Men i Fromheds Tanke smykt,
Som det grønneste i Skoven;
Under dette lyse Hang,
Hvorigjennem Alfer smile,
Vil vi høre Fuglens Sang,
Og see Solen gaae til Hvile. -

Dalen damper under vore Fødder,
Jorden sondrer hemmelig sin Kraft,
Leder skjult en særskilt Saft
Til Olivens og til Rankens Rødder;
Som en vælig Ganger, lagt i Baand,
Damer den, men gi'er dog efter,
At den ej de ædle Kræfter
Spilde skal paa egen Haand. -
Bonden færdes dybt i Dalen,
Pusler rastløs som en Dværg,
Sorgfri svinger højt sig Svalen
I de friske Aftenvinde
Med sin muntre Elskerinde
Over ham og Dal og Bjerg!

84

Grubler ej paa Fremtids Vel,
Spildes et Par Korn af Hvede,
Nok for den til Dug at brede
For sin Børneflokk i Qveld. -
Hvilken Yppighed og Duft!
Hvor den unge Foraarsluft
Virker mindende paa Sjælen
Længselvækkende og kjælen!
Gik maaskee dens Aande over
Fjerne Vandes salte Vover?
Ja, hvad glindser hist bag Ranken
Rigt med Ætherglands begavet?
Som et Hurra gjennem Tanken
Farer det med Hjertebanken,
Det er Havet - Middelhavet! -
Altsaa denne Bølge klar,
Dette lyse Glimmerdække
Var det, som Æneas bar
Tankefuld paa gyldne Snekke.
Sikkert var det Foraarstide,
Luften reen som nu og huld,
Da Italien, det blide,
Vinked i sit Aftenguld;
Kjølen skar med Kraft i Voven,
Som en Fugl fløj Skibet hen,
Og ved Bjerget hist bag Skoven
Gik han op med sine Mænd. - -
Altid disse lyse Blink,
Som sig om dit Øje samle,
Evig disse muntre Vink,
Som stod Alt end ved det Gamle,
Snarere Du burde sukke,
85 Men Du smiler, kolde Hav!
Kysser rolig Storheds Grav
Nu, som fordum Storheds Vugge. -

Solen synker, Dagen svinder,

Dalen og det lave Krat
Kæmper alt med Mulm og Nat,
Ikkun Klippens Tinder
Og Ariccias de blege Kinder
Rødme endnu aftenmat.
Højt den paa sin Klippeskammel
Sidder som en Qvinde graa,
Mumler om, at den var gammel,
Selv da Rom i Svøbet laa.
Blikket ud paa Havets Speil
Speidende bestandigt vanker,
Kan den øjne fjerne Seil,
Falder den i dybe Tanker;
I de gamle Drømmeminer
Dunkle Syner gaae forbi,
Mangen Helteskygge triner
Selv fra Iliums Ruiner
For den vakte Phantasi.

Tys, hvad lyder?
Hvilken Munterhed og Sang!
Spøg og Latter gjennembryder
Skovens tause Hang: -
Dybt fra Dalens Viingaard stiger
Hist, hvor Sangen lød,
Som en Skare Elverpiger
Qvinder op af Jordens Skjød; -
86 Ceres smiler fra sin Sky
Ved at skue Ungdomskraften
Blusse i den trætte Aften
Frisk som Dug ved Morgengry. -
Hvilke ædle Former!
Hvilke rene Træk!
Minen fri - men aldrig fræk,
Skjønndt vel inde Blodet stormer,
Tændt ved Solens Brand,
Som en undertrykt Vulkan.
Kun fra Læbens varme Buer,
Under Øjets mørke Bryn,
Gaae de blanke Lyn,
Bryde frem de hede Luer. -
See, ved Korset hist de standse,
Fødderne vil gjerne dandse,
Hør den muntre Tamburin!
Rosa og den brune Stella
Springe rask en Tarantella,
Ungdomsild i hvert et Trin!
Gamle Tigger
Sidder glad ved Korsets Alter,
Glemmer Fattigdom og Pjalter,
Mens i Takt hans Hoved nikker; - -
Korset vinker fromt til Bod;
Endt er Dandsen, Rosa iler,
Og den Mund, som endnu smiler,
Trykker hun mod Korsets Fod. -
Stien sig romantisk svinger,
Fører mod Ariccia,
Hytten venter, Aftenklokken ringer,
Ak! nu ile de herfra. - -

Brat forsvandt de - see, de hvide Liin
Skimtes neppe meer bag Busk og Blade;
End lyder svagt den fjerne Tamburin,
Og Rosas Røst den lattermilde, glade.

Snart tier Alt, og atter er vi ene;
Men Glandsen af den milde Sol er svunden,
Den første Nattevind gaaer over Lunden
Og bøjer susende de høje Grene.
I Oldtid spændte her Diana Buen
Og foer som Jægerinde gennem Skoven,
Usalig Den, som dvælede forvoven,
Han bøded Livet for sin frække Skuen: -
Om nu hun kom at see de gamle Lunde
Og Gruset af sit høje Tempels Tinde, -
Fandt her os den fortørnede Gudinde,
Vi blev et Maal for hendes vrede Hunde!
- Kom, bort herfra! Een Gud jeg veed fornøjet,
Skjønndt, hvor hans Tempel stod, staaer nu Ruinen,
Ham tør vi skue frit i Guddomsøjet:
Det Bacchus er, den ædle Gud for Vinen.
Op! lad os søge ham, han vredes ikke:
Af alle Guderne fra gamle Dage
Er han den blideste, som blev tilbage; -
Kom, vi vil suge Glæde af hans Blikke.

88

MØDET MED BACCHUS

Frascatis friske Haver
Laae end som Børn i Vuggen
Og died Morgenduggen,
Da langsomt hjemmefra
Jeg styred Æslets Staver
Mod Monte Porcia.

Med kølig Susen strømmed
Fontainerne og løde
Om Tusculanums Øde
Som gamle Dages "Tys!"
Naar Cicero sig rømmed
Før Talens Fynd og Lys.

Smaaspurve graae og gule
Alt qvidrede og spøgte;
Mit Æsel gik og søgte
I Vejens brune Sand
Og løftede sin Mule
Og smilte med sin Tand.

Da hjalp det mig at føre
Et Par Castagnetter,
Som tidt i muntre Nætter
Mig fryded ved sin Klang,
Hen til hans lange Øre
Og rasle ham i Gang.

89

Saalunde ufortrøden,
Snart langsomt, snart med Ilen,
Og under fælleds Smilen

Vi listed frem i Mag
Og saae i Morgenrøden
Villa Dragonis Tag.

Nu sendte Solens Flammer
Sit Streifelys i Skoven.
En Høg slog ned fraoven, -
Og i sin Jægerdragt
Sneg bag de gamle Stammer
Sig Romeren paa Jagt.

Opad vi stege trøstigt,
Og varmere blev Solen;
Sødt dufted Caprifolen
Fra Bjergets steile Væg,
Hvor Geden klattred lystigt
Og gumled med sit Skjæg.

Og gennem Æslets Skryden
Fornam jeg Klokken kime
I Messens aarle Time
Højt over mig i By, -
Det var, som svømmed Lyden
Paa Himlen som en Sky:

Bjergets den gyldne Tinde
Og Dalen med Ruinen,
Og Haverne med Vinen -
90 Jeg trykked Øjet i
Og sænked i mit Minde
Det hele Maleri.

Og da jeg fik at skue
Hiin By, som naaer tilbage
Til gamle Catos Dage,
Da higed jeg med Fryd
At qvæges ved den Drue,
Som "varmede hans Dyd".

Og Æslet gik indviet
I mine glade Drømme,
Jeg brugte ingen Tømme,
Det speided Vejen snildt
Og holdt ved Osteriet,
Hvor Grenen hang som Skilt. -

Den sydligvarme Morgen
Udbredte alt sin Dvale,
O, hvilket lifligt Svale
Bag Murens dunkle Gang!
Ret som en Krands forborgen
Mig kølt om Panden hang!

En klippedyb Cisterne
Med Echos skarpe Gjalden
Stod sænket midt i Hallen:
Jeg skreg et "Evoe!"
Og flux det hule Fjerne
Mig svarede med tre.

Der var en munter Støjen
Om Bacchus' gamle Alter;
Halvguder, klædt i Pjalter,
Gav Ordet Ild og Liv;
Løst hang om Skuldren Trøjen

Og løst den blanke Kniv.

Men ved min Side strakte
En Yngling sig paa Bænken
I rolig Eftertænken
Og med et Drømmesmil,
Som dunkle Minder vakte
Om Kunstens Oldtidsstil.

Sandalen, som omgjorded
Hans Fod, var ziirlig knyttet,
En Arm hans Hoved støtted,
Den anden med sit Glas
Laa nøgen henad Bordet,
Som støbt af Phidias. -

Min Røst sig hæve maatte
I Kamp med velske Lunger:
"Viin!" raabte alle Tunger,
"Viin!" jublede mit Bud,
Og fra den dybe Grotte
Mig Guden bragtes ud.

Jeg gjød de køle Strømme
I Bægeret med Duften,
Holdt dem som Lyn i Luften
92 Imod den blanke Dag, -
Saa lod jeg ned dem svømme
I lange, gyldne Drag.

Og da jeg Øjet sænked,
Traf mig hiin Ynglings Blikke, -
Nei, Midnat ejer ikke
Saa stærkt et Stjernespil,
Mit Øje hang som lænket
Til denne muntre Ild!

Ham gotted min Extase,
Min Nydelse med Dvælen
Ret kildred ham i Sjælen! -
Jeg skjænked atter i,
Han hviskede: "Vi piace?"
Med muntert Skjelmeri.

Men da jeg paa hans Tale
Svang Bægret med sin Lue
Og priste Bjergets Drue,
Dens Ild og gyldne Grund,
Lød koldt et "Non c'è male!"
Med Spotten fra hans Mund.

Jeg gjentog "non c'è male?"
Viis mig "un migliore!"
Han smilte: "Si Signore!"
"End denne?" udbrød jeg,
"Si", svared han, "per Bacco!
Un meglio assai!"

Og livligt han sig hæved,
Ved Døren han mig vinked,
Snart Dagen om os blinked
I al sin Herlighed,
Og foran mig han svæved
Med lette Ungdomsfjed.

Jeg intet saae af Vejen,

Jeg saae kun hans Sandaler,
Hans Gang, som Intet maler,
Og nu og da hans Smil,
Naar Nakkens stolte Drejen
Lod skimte hans Profil.

Vi standsed ved hans Bolig,
En Oltidsrest af Stene,
Som malerisk og ene
Sig hæved rødligvarm
Og lod sig favne rolig
Af Epheus vilde Arm.

En rusten Dør i Muren
Hans Finger let berørte,
I Dybet Trappen førte, -
Vi svandt fra Dagens Lys,
Og iiskold Bjergnaturen
Mig hilste med sit Gys.

Min Gang jeg maatte sinke,
Forsigtig frem mig lede;
En Lampe dybest nede
94 Stod mat ved Trappens Fod
Og kasted kun lidt Sminke
Igjennem Nattens Sod.

Da saae jeg alt hans Skygge
Gigantisk sig at strække
Omkring paa Loft og Vægge,
Fra Hulens dunkle Hjem;
Mens Vaersomhedens Krykke
Mig flytted langsomt frem.

Hans muntre Hænder gjøde
Nyt Liv i Lampens Bæger,
Han tændte alle Væger,
Og klart som Maanens Skin
Kom Lyset mig imøde
Paa Trappens sidste Trin. -

Det var et Høitidsskue!
Syv kunstigskaarne Fade
Med Løvværk og med Blade
Gik langs ved Grottens Rund
Og laae i Bjergets Bue
Som i en Jættes Mund.

De laae som fangne Kræfter, -
Et Trylleblund de finge
Ved Vift af Nattens Vinge,
At ej den frie Aand
I Gjæring hinged efter
At sprænge Bast og Baand.

Og lænet stod med Ynde
Han, jeg ej veed at nævne,
Og holdt i muntert Stevne
Den glimrende Pokal:
"Signore, vi begynde!"
Lød Stemmen som Metal.

Og Hæverten den blanke
Sank hurtig som Vampyren
Ved Haandens lette Styren

Ned i det skjulte Hav
Og suged fra en Ranke
En lille Drue af.

Den farved netop Bunden
Med en undseelig Rødme
Og mindet ved sin Sødme
Om Elskovs første Kys, -
Ak! Prisen var alt vunden,
Hvorom vi stredes nys.

Og Hæverten den blanke
Sank atter som Vampyren
Ved Haandens lette Styren
Ned i det andet Hav
Og suged fra en Ranke
En større Drue af; -

Rubinens hede Zoner
Har ej saa røde Taarer! -
Den varmed mine Aarer
96 Med Løvens Hjerteblod, -
Jeg kunde grebet Kroner
I Øjeblikkets Mod.

Og atter liig Vampyren
Sank Hæverten hiin blanke
Og suged fra en Ranke
En lille Klase af;
Og listig smilte Fyren,
Da han mig Bægret gav.

Jeg hørte Vinen suse
Som fjerne Harpestreng;
Det var, som drak jeg længe
Og dybt paa Helikon,
Og som Olympens Muse
Begeistrede min Aand;

Jeg jublede og priste
Gud Bacchus i det Høje,
Da funkede hans Øje,
Han Rækken oversprang, -
Det Syvende og Sidste
Blev Maalet for hans Gang.

Han sænkede Pokalen, -
Der kom en Ildcascade,
En Brusen, som i Blade,
Og saa en Duft af Viin,
Der fyldte Klippesalen
Med Roser og Jasmin.

Og skumme lod han Straalen,
Til Funkerne de hvide
Brast som en Pyramide
Hen over Bægrets Bo;
Da rakte han mig Skaalen
Blot med et "Eccolo!"

Jeg drak, mens Øjet stirred
Bag Gnister og bag Dampe, -
Det var en magisk Lampe,
Et mystisk Perleslør,
Hvori jeg saae forvirret,

Men skjønnere end før.

Mig var det, som Colonner
Fra Gulvet steg med Bulder
Og skjød en Marmorskulder
Ind under Kupplens Last,
Og Epheu bandt Festonner
Om Murens Alabast; -

En sælsom Taage var der!
Med Eet de muntre Fade
Forsvandt fra deres Stade, -
Og alvorsfuldt der laa
Syv gule Leoparder
Med Labben krydset, skraa.

Da skued jeg bedøvet
Til Ynglingen med Smilet, -
Han stolt paa Thyrsus hviled,
98 Hans Blikke vakte Gys, -
Jeg tumlede i Støvet
Og stammed "Dionys!" - -

Hvi flere Ord vel spillede?
Da Tanken vaagned doven,
Laa jeg i Ly i Skoven
Paa Vejen til mit Hjem,
Og Alt omkring var stille,
Og Aftnen rykket frem.

Og dorsk med lange Øren
Stod Æslet ved min Side
- Hvordan? maa Bacchus vide! -
Et Halm hang fra hans Mund,
Og Øjet stod som Døren
Paa Klem, i døsig Blund.

Hvad hjalp det vel at grunde,
At forske tomt i Luften?
Jeg kaldte paa Fornuften -
Den præked i sit Huus:
"Det var en Viingaardsbonde,
Det Hele var en Ruus."

"Det var jo kun en Bonde!"
Gjentog jeg trøstigt atter, -
Da lød en dæmpet Latter,
Og tæt ved Træets Rod
Jeg Formen skimte kunde
Som af en Bukkefod.

99

Op foer jeg fra mit Leje
Med panisk Skræk i Sjælen,
Mit Æsel følte Hælen
Og brugte sine Sko,
Mens paa de dunkle Veje
Det hviskede og lo.

Først ved Frascatis Have
Holdt Kogleriet inde,
Blev til en Drøm, et Minde,
En Gaade, mere sød
End mangan anden Gave,
Hesperien mig bød.

Og tidt gik jeg i Lunden

I Haabet *ham* at møde, -
Mit Haab gik sig tildøde;
Nei, Sligt kun een Gang skeer:
Han var og blev forsvunden,
Jeg saae ham aldrig meer. -

100

JULESANG I ROM

Velkommen Juul! du hver en Alders Glæde!
Tag Plads ved Juletræet, gamle Ven!
Og lad dit lyse Barneøje sprede
Sin muntre Glands paa Julebordet hen!

Kom frem med Alt, hvad muntert vækker Sandsen!
Gjør Hver i Aften overgiven glad!
Selv Thorvaldsen har nedlagt Laurbærkrandsen
Og byttet den med Rankens lette Blad;

Og intet Sted endnu du fik at skue
En saadan Julefest, ihvor du kom:
Thorvaldsen er det, som gjør Julestue,
Og Julestuen selv staaer midt i Rom!

Og intet Sted, ihvor du end dig vender,
En saadan Julegrød du fandt paa Jord,
Som baaren blev af tvende slige Hænder
Fra Kjøkkenmørket til det lyse Bord!

Et mangler kun, for ret at have brammet,
En Gaas! opklækket i den velske Sol,
Og som i lige Linie nedstammed
Fra Heltegjæssene paa Capitol, -

101

Men fra den Stund, at Gjæssene kan prale,
Hvorlunde de har frelst det gamle Rom,
Er ingen ærlig Gaas at faae i Tale,
Løb man saa hele Pavestaden om.

Aa! lad dem leve til de blive sorte!
Sligt ej forstyrre skal vort Glædeschor,
Især naar Bacchus smukt vil holde borte
Al Gaaseviin tillige fra vort Bord.

Ja, reen og kraftig Bacchus staa i Ære!
Hvo kryber vel i Aften feig i Skjul?
Og fremfor Alt ublandet Skaalen være,
Hvorned vi hilse paa den søde Juul!

102

(August)

Som onde Dunster svæve over Graven,
Saa ruger nu Sirocco over Rom,
Hver Fremmed søger Vandringsstaven
Og iler bort, og Ingen seer sig om.
Den gule Tiber flyder mere guul,
Mens Munkene i lange Rader
Sig krumme i de lumre Gader
Og glæde sig til Klosters svale Skjul. -
Kun Romeren er tro sin Helligdom:
Ældgammel Vane lærer ham at taale
Den blege, febersvangre Straale:
Med Barnets Fryd han seer Navonapladsen
Forvandlet kunstigt til et lille Hav,
Hvori han kører, - henrykt ved Seiladsen;
Om Aften staaer han paa Augustus' Grav
Og følger med sit brune Øje
Rakettens Gang i Luften nøje
Og jubler og begriber ei,
Hvorfor den Fremmede vel gik sin Vej.

Sig selv omsider overladt,
Staae Oldtids skjøre Minder
Og Hellas' Guder og Gudinder,
Frie for de Dødeliges Skuen,
I Vatikanet i en mystisk Nat;
Nu læer Apollo synke Arm og Buen
Og strækker sine guddomsskønne Lemmer, -

103

Sin Lyra griber han og stemmer
Og seer sig om i Marmorsalen;
Minerva svæver ned fra Piedestalen,
Bevæget dybt i Aanden,
Med Veemod i sit Tankeblik:
Mars iler frem og rækker Venus Haanden
Og faaer sin Tak i et huldsaligt Nik:
Thalia kommer skjelmsk paa sine Sokker,
Med hende Melpomene stor
I Spidsen for de høje Musers Chor,
Og Alle sig om Guden flokker;
Selv Jupiter bevæger sine Lokker
Forventningsfuld: -
Da griber han i Lyrens Guld
Og synger smeltende en Klage
Om gamle, svundne, store Dage. -
Og altsom han mon qvæde,
Den sorrigfulde Høje,
Sig Hovederne bøje,
Og Taaren rinder
Ned over marmorhvide Kinder, -
Olympens Guder stille græde.
Dog tys! sig nærmer Dødeliges Gang -
Brat tier Lyrens Klang
Og Tonerne de rene,
Forsvunden er med Eet den dunkle Scene:
Et Afskedsblik - og Jovis skønne Datter
Bedækker sig med Haanden atter,

Paa ny Apollo sigter i sin Hal,
Og Python føler atter Dødens Qval. -

- Tilgiv, idylliske Natur,
At midt i dine friske Glæder
104 Jeg mindes end hiin gamle Muur,
Som gjemmer mine Vinterkjæder:
Men Rom er et fortryllet Buur,
Og ingen Fugl paa hele Kloden,
Som holdtes fangen eengang blot deri,
Sig føler siden ganske fri,
Men mærker en usynlig Snor om Foden.
Men, Nemi, ogsaa Du har Trylleri!
En magisk Kreds af duftigskjønne Høje,
Hvori Du har mig manet ind;
Dianas rene Speil Du holder mig for Øje,
Som sødt forfrisker Legeme og Sind;
Din Arm jeg føler om min Hals sig bøje,
Din sunde Aande paa min Kind!
Ej mere liflig Pigen er at see,
Naar Hjertet første Gang uroligt banker
Bag den nysfaldne Jomfrusnee,
End Druerne bag dine lyse Ranker;
Ak, siig! hvor kunde
Diana være kold i disse Lunde,
Hvor Grenen sig som Amors Bue krummer,
Til Brug for Elskovsguden sat;
Hvor yppig Straalen lysner frem og skummer
Med Sølv fra Kildevældet,
Og Nattergalen slaaer i Myrthens Nat,
Mens Aftensolens Lue kysser Fjeldet!

105

MORGEN I NEMI

Lyt, Albert! det er sikkert Dag, -
Jeg tæller Morgenklokkens Slag,
Som over Søen fra Genzano runger;
Hør Bondens Seng, den rasler med sin Halm,
Og Barnet græder, plages alt af Hunger;
Op! vi vil ende Nattens Qvalm!
Betænk, vi boe paa Klippens Spidse,
Hvor Mørket undes kun et flygtigt Læ.
Husk paa vor Rude er af Træ,
See, Lyset pibler gennem hver en Ridse, -
Kom, lad os jage Ravn ud,
Der flagrer i vor lille Stue;
Luk op for Dagens lyse Due;
Fra Livet bringer den os atter Bud.
Forsigtig dog! ak, Lyset blender; -
Vi hilse maae den klare Morgenlue
Fast som en Aabenbaring selv fra Gud
Og dække skye vort Blik med begge Hænder. -

Syden yndigt sit "God Morgen" sender;
I Krandsen af de grønne Klippehøje

Staaer som et blankt Metal den runde Sø
Og stirrer paa os med et sjælfult Øje;
Hist bøjer sig Genzano, liig en Mø,
Med Morgenrødme over Vandet;
I stille Ro og Velbehag
106 Den speiler sig med omvendt Taarn og Tag
Og vover ej et Aandedrag fra Landet;
Thi see! det mindste Suk, som stiger,
Fordunkler Spejlet - Synet viger. - -

Den svale Morgen vinker aarle Livet,
Før Dagen svækker med sin dorske Hede.
Jeg øjner Fiskeren i Krattet dybt dernede,
Han synger alt om Elskov glad
Og skyder Baaden ud fra Sivet
Og flyder hen ad Søen som et Blad;
Histovre ved den anden Bredde,
Hvor Hytten staaer blandt Figentræer og Ranker,
Han styrer snildt sin lille Baad med Flid;
Der svælgede Tiber i gammel Tid,
Lod bygge sig et Skib af gyldne Planker,
Indlagt med Elfenbeen og ædle Stene,
Og om den høje Mast og Stang
Gik kunstigt Vinens lyse Hang,
Mens sjeldne Fugle sang i Busk og Grene.
Fra Jorden svandt de gamle Minder,
Og Skibet sank til Søens dybe Grund
Med al sin Pragt, med Guder og Gudinder!
Men Sagnet lever fort i Bondens Mund,
Og fattig Fisker kaster her sit Anker;
Thi Karpen søger i den fede Grund
Sin Næring nu iblandt de gyldne Planker,
Og Aalen skyder langsomt sig med Lyst
Henover Venus' runde Marmorbryst. -

Nær ved Søen faldt et Skud, -
Det var Jægeren, den raske,
107 Som i Træet sendte Bud,
Og stak Fuglen i sin Taske;
Ved Dianas sjunkne Bolig,
Hvor endnu Ruinen staaer tilbage,
Lader han sin Bøsse atter rolig; -
Ak! var det i gamle Dage,
Snart han havde Jagten glemt,
Stod bag Træet, skjult og ene,
Stirred gennem Blad og Grene,
Bævende og sødtbeklemt; -
Nu i Revnen af de skjøre Mure
Uglen med sin kolde Klogskab boer;
Nyttig Ploven skjær sin dybe Fure
I den altarhellige, den kydske Jord -
Der er ingen hemmelige Spor,
Ingen Nympher mere at belure. -

See, hvor den hvide Dunst sig hæver,
En Datter af det kolde Morgengry,
Blødt former den sig til en Sky,
Som højt mod Monte Cavos Spidse svæver;
Og mens Livet smiler lyst og broget
Ned til Dalens morgenfriske Søn,
Stakkels Munk maa eensom læse Bøn,
Højt paa Bjerget - hen i Taaget! -

Solen straalet stedse mere mægtig,
Hvilket Syn at skue fra vor Klint!
Hvor sig Dalen breder riig og prægtig
Som en tavlet, frugtbar Labyrinth!

Paradisiske Natur!
Sø og Dal og runde Klippemuur,
108 Alt sig bølger her som Poesi!
Udenfor Campagnens gule Flade,
Uden Skygge, uden Rankens Blade,
Gaaer som Livets Prosa streng forbi, -
Og det fjerne, grændseløse Dække,
Havet med sin Sølvstrand,
Vinker Tanken bort fra begge
Hen mod Evighedens Land!

SANG DEN 28de JANUAR 1833 I ROM

Nu dækker Vintersneen hvid
Den danske Vang,
Selv Bølgen standser for en Tid
Sin raske Gang.
Forlængst gav hen hvert Blomster mildt
Sit kjælnede Blad,
Og Stormen synger atter vildt,
Hvor Fuglen sad; -
Dog blomstrer det Bedste i Norden!

Ja, ej blev født i liflig Vaar
Ved Rosens Rødt
Den Drot, hvis Sjæl ved Danmarks Saar
Har stridt og blødt,
Som Nordens Sne sig hvidt hans Haar
Om Issen snoer,
Men i hans Bryst et Hjerte slaaer,
Som varmer Nord:
Og det er Kong Fredrik den Sjette!

Hver Borger nævner stolt idag
Hans ædle Navn;
Matrosen hejser højt sit Flag
Fra Skibets Stavn;
110 Hver Kriger byder for hans Held
Sin egen Død,
Og Bonden tømmer paa hans Vel
Sin bedste Mjød,
Og Alle velsigne Kong Fredrik!

Og vi, som fjernt fra Danmarks Kyst
I Syden boer,
Naar slog vel højere vort Bryst
Mod Nord, mod Nord! -
Lad Velskland under Maske gaae
I Glæden bedst -
Vi juble uden Maske paa
Til Danmarks Fest:
Gud signe vor elskede Konge!

GJENKOMST TIL NEMI

Med Længsel gik jeg Dig imøde,
Med Jubel seer jeg Dig paany,
Du fagre lille Klippeby
Med Taarnet i den stille Aftenrøde!
Din gamle Skov staaer rank og leer
I Ungdomskraft usvækket,
Og paa dit Spejl, saavidt jeg seer,
Er Glasset ikke knækket. -

Vi med hinanden før har talt,
Du muntre Huus paa Fjeldets ydre Tinde;
Du faaer i Vildskab dog isinde
Et Spring engang - og det gaaer galt! -
Hvor er Maria! er hun inde? -
Ak, ti! jeg seer det Hele alt!
Der staaer den Lille jo og græder;
Den arme Smaa
Har alt sin Sørgekjole paa
Af Moders gamle brune Klæder!
Maria død! Hun var mig kjær, -
Jeg hørte gjerne hendes Stemme,
Naar aarle hun ved Morgenskjær
Paa Klippen syslede herhjemme;
Fik møjsomt Hønsene forenet,
Bar travlt og kærligt Føden frem,
Men holdt med Kosten borte dem,
Der ikke bar den røde Lap om Benet. -
112 Nu er dit lille Dagværk endt!
Du er hos ham, som kalder Alle sammen,
Hvis Miskundhed har ingen Forskjel kjendt
Og holder Ingen borte, - Amen! - -

Teresina! seer jeg ret?
O Forvandling uden Lige!
Ikkun Psyche saa kan stige
Fra sin dunkle Larves Net!
Nys en Knop i Gaaders Rige
Slutted Du dit Blomster tæt -
Gaaden blev - en yndig Pige!
Skjul ej skamfuld Øjets Glands,
Aabn mig dine smukke Hænder!
See Teresa! Paven sender
Dig fra Rom en Rosenkrands!
Hulde Smil! Hun seer fornøjet
Og taknemlig mig i Øjet,
Rødmer lidt og trykker Gaven
Til sin friske Rosenmund -
Gid jeg var den skjulte Grund!
Ak, men nej, det gjælder Paven! -

Hvilken Spalte hist i Muren!
Her har været Jordskjælv nys?
See, man skimter Dagens Lys
Ængstende igjennem Furen!
Ja, Du leer, Du muntre Blod,
Nu da tryg sig Himlen hvælver,
Men hvor er dit Pigemod,
Naar den hele Klippe skjælver?

"Ak, Madonna nok beskjermer
Naaderig vort lille Huus,
Og naar Faren ret sig nærmer,
Hjælper Sanct Emidius."
Faste Tro! som aldrig slipper,
Og som dybt fra Hjertets Vraa
Ej alene flytter Klipper,
Men faaer Klipper til at staae! -

Dagen lider,
Solen synker bag de dunkle Vande;
Snart bryder Morgnen frem i fjerne Lande
Med Dug og Fugleqvadder,
Mens her den stjerneklare Nat
Henruller hurtigt over Jorden,
Ej dvælende som i det høje Norden -
Paa Dagens Lystspil falder Tæppet brat.

Men selv den sidste Dæmringsscene
Har landlig Ynde bag de dunkle Grene.
Teresa alt sin Conca hævet har
Og iler rank med Pigerne til Kilden;
Hør, hvilken Latter, Spøg og Drillen,
Mens Vandet sprudler i det kolde Kobberkar.
Den trivelige Franciscaner
Gaaer skottende forbi paa hellig Viis,
Det hører til hans fromme Vaner
At sagtne Gangen her og ta'e en Pris. -

Der flammer Blus omkring i Dalen,
- En enkelt Stjerne titter frem,
114 Paa Bjergets Sti gaaer Bonden langsomt hjem
Og synger drøveligt om Elskovsqualen;
Det sorte Sviin ham følger hundekjælen
Og gryntende i Hælen. -

See Søen i den stille Sommerqveld,
Hvor klar og rolig! som den Vises Sjæl:
Mens Havet hist i evig Gjæring hildet
Beständig gynger en urolig Slægt,
Den lille Sø staaer i sin Ligevægt
Og viser Himlens rene Billed. -
Man hører Klippekindens fjerne Fald,
Til Søen risler den i krumme Gange,
Men driver Møllen først med sit Krystal.
Om Kilden tale Oldtids Sange;
Det var Egeria den ømme,
Da Numa blegnede i Dødens Stund,
Som vandred i Erindringsdrømme
Med stille Graad i Nemis Lund.
Men hendes Elskovssukke førte Vinden
Hen til Dianas strenge Øre,
Som elsked kun at høre
Det sidste Suk af Hjorten og af Hinden;
Da harmedes Gudinden:
Egeria forsvandt - den skønne Pige
Opløstes til en evig Graad;
Snart saaes Nemi -Sø fremstige.
Diana smilte til sin Daad:
Ja, end det glæder hende saare
I Maaneglands, til Elskovs Skræk,
At speile sine kolde Træk
I denne store Elskovstaare!

PAA FREGATTEN BELLONA I NORDSØEN 1835

Du Bølge fra den danske Kyst,
Med Jubel hilse vi Dig atter!
Paany sig vugger ved dit Bryst
Din unge krigeriske Datter;
Din mørke Pragt os hellig er
Som Danmarks Vei til Magt og Ære,
Og nu vort Hjerte dobbelt kjær
Som Vejen hjem til vore Kjære.

Fra Middelhav og spanske Sø
Bellona venlig Hilsen bringer;
Der fløj hun om, den raske Mø,
Paa Frihedens de første Vinger;
Da svang hun sig, saa smuk som stærk,
Til Landet, rigt paa Kunst begavet,
Og tog en herlig Kunstners Værk
Og bar det højt igjennem Havet!

Og Kunstneren er Danmarks Søn, -
Hans Aand tilhører alle Lande;
Og ingen Laurbærkrands er grøn
Som den omkring hans ædle Pande;
Hans Værk i Danmarks Kongestad
Skal lyse som en Kunstens Stjerne,
Fremlokke mangt et Digterqvad
Og mangan Fremmed fra det Fjerne!

116

Op, Venner nu! et Hurra frem!
Og højt Bellona skal det gjælde!
Hun drager som Minerva hjem
I stille Majestæt og Vælde.
En Skaal for hendes Rejses Maal
Hesperien det lykkelige!
Men fremfor Alt vor bedste Skaal
For Fredrik og hans gamle Rige!

117

FISKEREN I NEMI

Ave Maria lød fra Klosters Hal, -
Det var, som svaltes Luftens Strømme
Ved Aftenklagen af det svævende Metal,
Den brune Dæmring sænkede som i Drømme
Sit Slør om Bjerget og den stille By;
Men Maanen tændte blankt sit Ny
Og glimtede dybt i Søens Spejl dernede
Med Fiskerhytten og den runde Kraterbredde.

"Slip Vinen!" raabte Pjetro, "hvis Du kan!
Og fjas ej længere med Nanni;
Ved Sant Antonio! nu støder jeg fra Land,
Saa kan Du svømme efter mig, Gjovanni!
Tag Mandolinen kun i Baaden med,
Ræk Aaren mig! og nu afsted!
I Garnet spræller Fisker med sin Hale,
Nu vil vi hente dem, mens Timerne er svale."

Og Aaren pladsked i den tause Nat,
Ved Søen Nanni lytted længe, -
Ildfluer funkede igjennem Busk og Krat,
Og smeltende lød Mandolinens Streng
Henover Vandet, Natten var saa smuk!
Hun gik tilbage med et Suk,
Og, mens hun tændte Lampen i sin Hytte,
Var Mændene paa Dybet alt ved deres Bytte.

118

"Mit Garn er let, men Dit er tungt som Guld!"
Udbrød Gjovanni over Baaden,
"Godt at vi dele, Pjetro! Een er Lykken huld,
Desmindre føler da den Anden Braadden!
Brug dine stærke Arme, Pjetro! frisk!
Det skinner som en vældig Fisk,
Men stille ligger den mod Fiskens Vane,
Op med den! - ha! det er et Sølvskjold, per Diane!"

Et herligt Værk det var fra Oldtids Stund,
Som atter opsteg fra de Døde;
Medusas Slangehoved paa den blege Grund
Saae Fiskerne forstenende imøde.
Men Pjetro krysted med afsindig Lyst
Det kolde Sølv til Mund og Bryst:
"Gjovanni!" skreg han med fortvivlet Mine,
"Jeg slipper Skjoldet ej, men Baad og Garn er dine!"

Da blev den Andens Kind saa hvid som Snee,
Og Haanden famled under Klædet:
"Spøg ikke, Pjetro! Hver sin lige Ret skal skee,
Hvis Du vil komme levende fra Stedet!"
"Hvad Ret!" skreg Pjetro rasende, "hvad Pagt!
Bort fra mig, tag dit Liv iagt!"
Og Kniven blinked, tyst og grumt var Mødet,
Og Baaden gynged voldsomt op og ned ved Stødet.

Da Natten svandt, og Morgenen brød frem,
Og Duggen stod paa Blad og Grene,
Klang atter Aareslag, og Baaden vendte hjem;
- Men taus i Baaden Pjetro sad alene;
119 Fra Fiskerhytten hurtigt Nanni gik:
"Gjovanni?" spurgte hendes Blik:
Da hæved Pjetro Skjoldet sølverklaret,
Og af Medusas stive Aasyn fik hun Svaret.

- - Ved næste Sommertid stod Hytten ny,
Og smykket var den lave Stue;
Som Ejer Pjetro sad i Figentræets Ly,
Og Solen modnede hans egen Drue,
Men mørk han gik, som Fjeldets hule Elv,
Kold, stum - indsluttet i sig selv,
Var helst hos Søsteren, den stille Nanni,
Og aldrig nævnedes imellem dem Gjovanni.

Sit Garn han rørte kun ved højlys Dag,
Og tidt naar Julisolens Øje

Drev Alt, hvad levede, til Skygge under Tag,
Laa han derude, spejdende med Møje
Den dunkle Grund med Stænger og med Næt, -
Kom modløs hjem, til Døden træet, -
Dog næste Morgen vaagned atter Modet
Og drev ham ud, mens Sygdom rasede i Blodet.

- Det var ved Midnat, Alt omkring var Ro,
Men dybt ved Søen Lampen brændte,
Og Nanni vaagede ved Pjetros Leje tro,
Og for Madonna Lysene var tændte.
Hun sad forgrædt med sorgnedbøjet Aand,
Holdt Rosenkrandsen mat i Haand, -
Da sank med Eet de tunge Øjenlaage,
Og Alting blanded sig forvirret, som i Taage.

120

Dødsstille var i Værelset, kun lød
Fra Lysene en fugtig Knittren; -
Den Syge rejste sig, hans Blik var som en Glød,
Og Hænderne drog Dækket bort med Sittren;
Paa Ruden leged Maanen med sit Lys,
Did stirred han i Febergys;
Det var, som vinked ham derude Nogen,
Som tvang usynlig ham en Magt at aabne Laagen.

Midnattens Aande pusted paa ham kold, -
Den runde Sø, hvor Maanen blinked,
Blev for hans Stirreblik til et uhyre Skjold,
Hvor Sølv et rundtom bølgede og vinked;
Han bredte Favnen mod sit Gjøglesyn
Og var i Baaden som et Lyn,
Og hurtigt ud paa Dybet blev han baaren,
Mens Vandet lysnede og klang som Sølv om Aaren.

Og bøjet over Fiskerbaadens Rand
Begyndte han sin Baad at lade;
Han øste *til* sig af det maaneklare Vand,
Som skummede han Sølv af Søens Flade; -
Men pludselig gik Maanen rund og blank
Bag Skyens Slør - og Sølv et sank,
Og da dens blege Straaler atter fløde,
Drev Baaden vildsom hen ad Søen med den Døde.

121

TIL THORVALDSEN

(Den 8de Marts 1828)

Svæv, Evan! ned og nærm Dig til vort Sæde
Og kryst din bedste Drue, blide Gud!
Pokalen skal med Ærefrygt og Glæde,
Med flammende Begejstring tømmes ud!

Det gjælder ham, som bort fra Danmarks Strande
Gik som en Jason ud med Kraft og Mod

Og lagde sejrende i fjerne Lande
Den tabte gyldne Kunst for Danmarks Fod!

Det gjælder ham, som svundne Gudeslægter
Guddommeligt har tryllet frem i Leer,
Som slog sin Lyra med sin Mejsel -Plekter
I høje Heltesange med Homer!

Det gjælder ham, hvem Davids Orgeltoner
Sank dybt med Vælde i det rørte Bryst!
Som skrev i Billedet af en Forsoner
En anden Højsang fuld af Aand og Trøst!

Hans skønne *Dag* vi herligt saae sig svinge
Med Blomsterfylde over Syd og Nord;
Gid *Natten* seent ham hæve paa sin Vinge
Bort fra en sørgende, veemodig Jord!!

122

Svæv, Evan! ned og nærm Dig til vort Sæde
Og kryst din bedste Drue, blide Gud!
Pokalen skal med Ærefrygt og Glæde,
Med flammende Begeistring tømmes ud!

123

PIAZZA BARBERINA

(Rom 1830)

Den lumre Nat har skjænket sine Gaver,
Og frisk som et Glas Vand er Morgenluften:
Igennem Vinduets Aabning strømmer Duften
Fra Roms orangerige Haver. -

Granittritonon paa sin Muskelskal
Belaver sig paa Dagens Varme,
Har hævet sine nøgne Arme,
Med Hornet presset til sin Mund,
Og henter dybt fra Jordens Grund
En vældig Straale op med Bulder,
Som overskummer Bryst og Skulder
Og ender susende sit Fald. -

Jeg hørte Tonerne i Nattens Stund,
Men mere hviskende og ømme,
De dyssede mig sødt iblund
Og gik igjen i mine Drømme. -

Tritonen færdes ikke meer alene;
En skægget Flok stridbare Geder
Har hurtigt lejret sig iflæng
Omkring det kølige Bassin
Og paa de fugtigkolde Stene:
De bringe efter gammel Skik
Til Rom en landlig Morgendrik,

124

Og vagtsom staaer den brune Hyrdedreng,
Som kløgtig Hjorden leder,
Og hviner i sit grønne Blad,
Saa selv Gud Pan maa smile glad!

De stolte Barberiners Slot,
Hvis høje Tag alt Solen maler,
Seer ned paa Hyrden fornemt og med Spot,
Hans spidse Hat og støvede Sandaler -
Man læser i dets Mine godt,
At bag dets Muur nu drømme Cardinaler,
At selv en Pave udsprang fra dets Rod,
En *Folke*hyrde, som at malke nok forstod.

Ak! fra det Dunkle Storhed frem kan stige,
Og Krybben fjæle det Guddommelige!
Hint lave Skur, som ydmygt trækker
Sig bort fra Fyrsteborgens Fløje -
Hvis nøgne Væg det grove Lærred dækker,
Og som endnu kan vise Sporet,
Hvor Heste forhen vrinsked og blev foret -
Har fængslet til sin Plet Europas Øje;
Og hver, som Vej til Rom kan finde,
Hver Aandrig selv af Kongerang,
Han styrer did sin Pilgrimsgang,
Thi see! *der er en Genius derinde!*
Det er, som ved dens Magt sig Loftet hæver,
Som om hvad ej er ædelt flyer,
Som Murens Drapperier synes Skyer,
Hvor Skjønhed frem paa Marmorfoden svæver,
Omgiven af Olympens Gudeæt
Og Christendommens milde Majestæt.
125 Alt løfter Morgenen sin Vinge,
Det dages over Kunstens Tag.
Og Mejsler røre sig og klinge,
Som Marmorblokkens Villie betvinge
Ved smaa, men aandigt førte Slag;
Det gule Leer fra Tiberflodens Strøm
Har rejst sig op paa Cavallettens Bræder,
Men skjult og hyllet ind i vaade Klæder
Staaer Skikkelsen som i en Drøm,
Foruden Livets Lys og Varme,
Og troer sig end i Bølgens Arme.

Fra Capucinerklostret kalder Messens Klang, -
Nu kom der Liv paa Piazza Barberina!
"Buon gjorno, Rosa! Ben levata, Coelestina!"
Og hen mod Klostret styrer Hver sin Gang:
De brune Øjne, Dagens mørke Stjerner,
Som sødt beruser ved sin Glands,
Meer sødt end selv den lifligste Falerner,
Er fæstet paa den fromme Rosenkrands
Og holder for en Stund sin Ild i Tvang.

Paa Torvet samle sig Campagnens Bønder,
Solbrændte Mænd med Flammeblik.
Men til Enhver har Lethe rakt sin Drik,
Og glemt er Friheds Krav og Fædres Mod,
De huske kun at gjøre daglig Bod
Og fordre Aflad kun for deres Synder:
Og dog - hin Mand, som stirrer paa Tritonen,
Indhyllet i sin Kappe, med et Øjekast,
Som kunde støde en Tyran fra Tronen
Og sprænge Lænker, Baand og Bast -

Hvor lig en Brutus selv, der holder
Sit Frihedsstaal beredt i Kappens Folder -
Hin Mand maaskee - ak nej, der mangler Aanden!
Det Hele dunster bort i Phantasi:
See Munken, hvor han vralter ham forbi,
Og Brutus, hvor han pludselig fik Hast,
Og Hatten af og - kysser ham paa Haanden! -

Til Højre, der hvor Torvet ender,
Ved Hjørnet med det lille Kildevæld,
Hendrages nu min hele Sjæl. -
Den aarle Morgenstund er omme,
Og hvad jeg spejder efter snart vil komme:
Ei sorte Øjnes Pragt, som brænder,
Min Hu staaer til, nej lyseblaae,
Et Stjerneblik, som Danmark sender,
Et Nordlys, som i Rom man stirrer paa:
Jeg vidste det, mig Haabet skuffer ej,
Hist kommer han og gaaer sin vante Vej
Henover Torvet; Folkets Blik og Miner
Er ham en Hyldest hvert et Skridt, han triner;
Ja, selv Tritonen synes rask at tvinge
Fra Kilden op endnu et større Ran,
For susende sin Hilsen ham at bringe
Paa Vejen til hans lille Vatikan.

Han kommer fra sit tause Kunstnerhjem,
Hvor tidligt alt hans Genius har været,
Og i hans Haand er endnu Lidt af Leret,
Som travlt han krammer, altsom han gaaer frem; -
En høj og mandig Væxt, og dog saa blød,
Og hvilken Pande, fuld af Aand og Tanke!

127

Og Haaret, vægtigt som en lille Manke,
Der vifter Kindens endnu friske Glød, -
Den lette, jevne Morgenfrakke,
Som strax beretter hist og her,
At den kom Gipsen lidt for nær -
En Hat, som bred mod Solen værner,
Og Kravens reenlig hvide Skær
Er al den Stads, hvormed han ta'er tiltakke,
Og kunde dog - var Lysten dertil vendt -
Bedække Brystet som et Firmament
Med lutter Kors og blanke Stjerner!

Hans Gang mig lidt om Bølgen minder,
Naar blødt den dukker op og ned -
Snart seer jeg kun hans sidste Fjed
Ved Muren hist, hvor han forsvinder.

Nu Alt blev tomt! Ja, Klarheden er vegen,
Den kom og endte med hans Gang, -
Jeg føler tungt, at Sydens Sol er stegen,
Og længes efter Danmarks Bøgehang.

128

I APENNINERNE

I Maanskin hæve sig de gustne Klipper
Som Gjenfærdsskygger i den tause Nat;
Bag Tidslen krummer sig den lumske Viper,
Udklækker Giften, eensom og forhad;
Her Bonden korsrer sig, mens Modet glipper,
Og aander først igjen i Dalens Krat:
For hvert et Feiltrin ligger Dødens Snare,
Og dog - hvor sælsom kjær er denne Fare!

Du kommer, Tungsind! aned jeg det ikke!
I Aftenskumringen, naar Alt er tyst,
Jeg møder her de sværmeriske Blikke,
Der sænkede sig med Sødhed i mit Bryst:
Du har Dig valgt, mod andre Qvinders Skikke,
En skummel Klippe til din Ungdomslyst,
Og det er Dig, man hører natlig ene
Nedrulle stundom Fjeldets tunge Stene.

Den første Aften, Du lod mig betragte
I Afstand dine marmorhvide Træk,
Urolig Længsel i min Sjæl Du vakte,
Mens Vinden sused over Klippen væk;
Du stirred mod det nordlige Soracte,
Og med dit Blik min Tanke fløj med Skræk:
O Gud! mit Hjem og mine fjerne Kjære!
Det var mig, som jeg aldrig saae dem mere. -

129

Mig Solen skjar i Øjet med sin Lue,
Og dybt i Hjertet Munterhedens Lag;
Kun Maanen hang mig liflig fra sin Bue
Som Frugt paa Træet af den lumre Dag;
Da kom jeg hid, for sødt at kunne grue
Og tømme Smertens Kalk i lange Drag:
Du saae min Qval med undertrykket Glæde
Og delte med mig alt i Tankens Sæde. -

Men min helbredte Sjæl nu kjender Slangen,
Der hæfter funklende sin Øjesteen
I Livets Træ midt iblandt Fuglesangen,
Indtil dens Blik har giftigt truffet En.
Ved Kogleri den Arme holdes fangen
Og daler klynkende fra Gren til Gren,
Indtil han tumler, ubevidst, bedøvet,
Ned fra sin sidste Gren til Dig i Støvet!

- Og derfor bort fra disse blygraae Fjelde,
Hvor Døden angler lumsk i Tungsinds Sø, -
Jeg hører atter Livets Kilder qvælde,
Mig spirer atter Glædens Himmelfrø!
Synk selv i Dybet med afmægtig Vælde,
Du lokkende, Du falske Afgrundsmø!
Smil kun, som om jeg atter kom imorgen, -
Jeg flyer din Honning, som forgifter Sorgen!

130

ATHENODORUS

I Rom gik atter Ry af fjerne Sejre
Til Glands for Kejserdømmets unge Sol,
Og Lykkens Tempel smykkedes med Krands
Og Dagen henfløj under Jubelraab; -
Mod Aften strømmed Folket over Forum,
Og Trængslen steg foran August's Palads,
Hvor tusind brune Øjne stirred op,
For end at see et Glimt af Dagens Afgud;
Om Borgens stod de sejrende Cohorter,
De blanke Hjelme kasted Lyn i Solen,
Og over Lynet svæved Romas Ørn,
Og over den kom som i Marmorskyer
I Borgens brede Fag August tilsyne,
Lig Jupiter, mens Folket tordned Bifald.

Men ved Augustus' Side stod en Olding,
Uvilligt dragen frem for Mængdens Blikke:
Det var Athenodorus, Philosophen,
Berømt for Viisdom og for strenge Sæder, -
Til ham sig læned Kejseren fortrolig,
Og Jublen steg ved sligt et ædelt Syn.
Dog saae der Ingen Gubbens skarpe Blik
Og Smilet, da han Øjeblikket efter
I Hallen ene med Augustus udrød:
"Er jeg nu færdig? Kan Philosophien
Gaae trøstig nu tilbage til sin Vraa
Og vente ydmygt, til den atter bruges?"

131

"Din Fod har samme Frihed som din Tunge,"
Gav ham Augustus høflig kold til Svar,
"Men før Du gaaer, hør selv et Sandhedsord:
Hvo laante vel den Anden Glands idag?
Du stræber rastløs efter Verdens Agt,
Jeg - efter at beherske just den Verden,
Hvis Agtelse din Higen kæmper for!
Jeg voved Livet tidt for min Idee,
Hvad voved hidtil vel Athenodorus?"
"Du fejler", svared Stoikeren ham,
"Den Verden, som Du ængstlig troer at eje,
Har længst jeg overvundet og behersker nu
I Tryghed ved *Forsagelsernes* Scepter!
Tag paa min Trone Plads, hvis Du har Mod,
Hvis ej - hvo er vel Kejser af os Begge?"
"Mit Valg er gjort", tilsmiled ham August,
"Om end det ringeste - jeg er ej skinsyg:
Byg kun i Sky din ideale Trone
Og hersk i Savnets vidtudstrakte Rige,
Jeg vil ej trættes om, hvo der er mægtigst;
Men vogt Dig vel for nogentid at blande
Idee med Handling, optræd aldrig daarlig
Imellem mig og hvad min Villie attraaer,
Du kunde ellers altfor snart erfare
Dit sande Riges meget snevre Grændser!" -

Den Gamle gik, ledsaget af August,
Til Borgens Forhal, hvor den gyldne Skare
Af Hoffets Embedsmænd saae Verdens Hersker
Sig bøje fast med Ærefrygt til Afsked:
Flux løj hver Mine rundtom Tankens Dybsind,
Alt veg ærbødig for Athenodorus,
132 Som svøbt i Kappen og med sænket Pande
Skred taus forbi de kejserlige Aber. -

Da ud fra Marmorfliserne han traadte
I Aftenluften, daled Solen alt,

Og Nattens første Time gjød balsamisk
Sin stille Klarhed over Højene,
Og Luftens Aande var som lønlig Hvisken
I Dunkelhed fra sydligvarme Læber. -
Med Fløjtespil og Sang begav sig Folket
I lange Skarer hjem fra Dagens Fryd;
Alene vandred Ingen, selv den Mindste
Fandt ved sin Side Echo af sin Latter;
Men for Athenodorus var hans Tanke,
Altsom han gik, en skjult og aandrig Ven,
Der stundom bragte Læben til at smile
Og stundom hævede hans Blik mod Himlen:
Kun svagt han hørte Folkehavets Brusen
Og saae ej Faklerne, som fornemt bares
Foran Patriciernes stolte Ungdom,
Der ilede med Fryd til natligt Stevne;
Ja, kun et flygtigt Øjekast han skjænkede
Selv *ham*, Augustus' lykkelige Digter,
Som ungdomsglad fra Midten af sin Kreds
Tilvinkede Oldingen en venlig Hilsen;
Den Gamle rystede faderlig sit Hoved,
Men gav dog mildt ham Hilsenen tilbage. -

Udreven af sin Grublen standsede han
Og overskuede den travle Mængde:
Da traf hans Blik med Studsen paa en Vandrers,
Der, lig ham selv, gik eensom med sin Tanke;
133 Men hiin var ung, og Livet vinkede ham,
Og dog var Tanken en Vampyr, som graadig
Ham havde suget Blodet ud af Kinden
Og lagt en rædsom Qval i alle Træk.
Han var af Almuen, en kraftig Romer,
Kun bøjet ved sin Kummers svære Byrde,
Og undveg sky de klare Faklers Skin: -
Hans Vej gik did, hvorfra den Gamle kom,
Og som en truende Comet han foer
Forbi Athenodorus' stille Maane; -
Men Gubben vendte sig og fulgte ham
Med Øjet først - og siden i hans Spor.

Ved Kejserborgen standsede Romeren
Og stirrede, uden Sands for Mængdens Trængsel,
Saa uafbrudt med Had paa Murene,
Som vilde han dem smuldre; Philosophen
Gik nærmere og lagde blidt sin Haand
Paa Mandens brede Skulder: "Laan din Kraft",
Han bad, "blot for et Øjeblik en Olding,
Som skal mod Strømmen, men formaaer det ej!"
"Athenodorus!" udbrød hiin med Bæven,
"O, det er Guderne, som skikkede Dig!
Jeg kjender Dig, ja hele Rom Dig kjender.
Et Ord af Dig kan skabe nu min Lykke, -
Aabn Vejen mig til Kejseren, men nu
I dette Øjeblik! Ak, al min Velfærd
Afhænger af en Times farlig Nølen,
See her mig knæle!" - "Stille!" bød den Gamle,
"Har Du dit Bønsskrift under Kappen her? -
Hvad nu - et Sværd? Og med saa spids en Tunge
Troer Du at kunne røre Cæsars Hjerte?
134 Jeg mærker, Søn, at jeg maa lede Dig,
Og derfor bort herfra! gjør ingen Modstand,
Nær ingen Mistro! - See Nyfigenheden
Omkring os skjærper alt sit Spejdeblik: -
Betving dit Blod, og hvisk saa, mens vi gaae,
Din hele Daarskab i mit gamle Øre,
Som sjelden hørte ædlere Musik."

Han drog ham bort, og med en dæmpet Røst,
Afbrudt af Hulken og af Raseri,
Gav Ynglingen sit pinte Hjerte Luft.
Alt som han hvisked, rynked Oldingen
Sit hvide Bryn, og et sarkastisk Smil
Oplyste som et Lynglimt blegt hans Aasyn:
"Klart er det Hele," mumled han tilsidst,
"Din Hustru er, hvad Verden kalder dejlig,
Og Kejseren har Smag - og Magt tillige,
Og nu vil han - naar, siger Du, er Tiden?
- Alt om en Time! ja, for store Herrer
Er Tiden kostbar - nu vil han i Løndom
Sin Bærestol i Nattens Time sende, -
Vær stille, Søn! Vil nu paany Du rase?
Du vil tilbage? Nei, ved Stjernen hist,
Som ufravigelig sin Bane gaaer,
Nu skal Du rolig lede mine Fjed
Hjem til dit Arnested og uforstyrret
Mig lade klare mine Tankers Strøm,
Maaskee jeg skimter da lidt Guld paa Bunden."

- De vandred tause sammen og betraadte
Hiin Side Tiberen de øde Gader:
Den Unge bed i Læben sig, mens Ordet
135 Forvandlede til Sukke, og hans Skridt
I Angst bestandig var foran den Gamles,
Som kun med Møje fulgte ham; med Et
Han rev sig løs og ilede mod en Bygning,
Hvor inde Alt var mørkt og Døren spærret, -
Han gav et Tegn, - da Svaret længe nøled,
Steg frygteligt hans Uro - "Julia!
Luk op i Himlens Navn! mig er det - Cajus!
Jeg sprænger Døren, hvis Du dvæler længer!"
En svag og frygtsom Haand berørte Slaaen,
Og Cajus drog Athenodorus ind
Og slutted hurtigt Dørens snevre Aabning.

Da Lampen tændtes, førte Manden taus
Sin unge, skønne Hustru hen for Gubben,
Der, lig en Ørn, som uskadet seer i Solen,
Betragted rolig hendes høje Ynde,
Men spejded lønligt efter Sjælens Skjønhed
I Qvindens Smerte og Blufærdighed.
Hans strenge Træk blev stedse lysere,
Og smilende han vendte sig mod Cajus:
"Nu først jeg veed, hvordan Philosophien
Bør fremstaae for min kejserlige Lærling,
Hvis han skal elske den: Minerva lig,
Han seer den helst i qvindeligt Gevandt:
Hans høje Villie skee - saavidt som muligt.
Laan, Cajus, hurtigt mig den Højtidsdragt,
Hvori din Hustru tækkes bedst dit Øje, -
Staa ej forbauset, Mand! men hurtig! skynd Dig,
Mens end vi herske over Øjeblikket; -
Lad nu din Julia med øvet Haand
Indhulle mig i Drapperiets Folder;

laften priser jeg de vise Guder,
Som nægted Højde mig og Legemsfylde,
Hvorover tidt i Ungdomstid jeg knurrede: -
Nu, Julia, giv hid dit lange Slør, -
Det er som skabt for Isis' Helligdomme;
Der er de alt! Ja, lad dem banke kun!
Bedæk mit Hoved, - ryst ej saa paa Haanden,
Den kunde blive let til vor Forræder;

Ræk mig dit Sværd, min Søn, der skjult skal træde
Istedetfor Minervas Hjelm og Spyd;
Bort med din Hustru nu, og flyt saa Lampen!
Vi tør ej længer friste deres Taalmod;
Aabn Døren, Cajus, og ledsag mig ud
Med Taushed og sørgmodig Lydighed."

Alt hørtes udenfor i Nattens Stille
En ivrig Hvisken mellem Trællene,
Og Husets svage Indgang trængtes heftigt;
Nu ved dens Aabning styrted ræd
Enhver tilbage, og da Cajus førte
Den tæt Tilslørede til Bærestolen,
Blev Byrden hævet op i skyndsom Hast,
Og hurtigt fjerned de sig bort fra Manden,
Som sendte rørt taknemmelige Blikke
Igjennem Natten til Athenodorus. -

Den Gamles første Tanke dybt i Eenrum
Var bitter, som en Smag af Skuffelse:
Augustus var ham kjær ved Vanens Magt;
Han haabed stedse dog at skimte Spiren
Af det med Kamp nedlagte Frø, og nu -
Saa store Evner og dog Sanders Træl,
137 En saadan Højde, fast til Skyerne,
Og - Pjedestalens Fod i Dynd og Støv!
"Ak!" sukked Gubben, "hvo formaaer at raade
Den indre Sphinx i Menneskets Natur!" -
Hans Sjæl sank hen i Grublen; efterhaanden
Indvirked Nattens Ro paa Oldingen,
Hvis Dag var viet Aandens svære Kampe;
Den sagte vuggende Bevægelse
Var som et Trylleri fra Barndomstiden,
Og Trællenes afmaalte, lette Trin
Og Vandets Rislen fra Fontainerne
Og Hjertefreden i hans eget Bryst, -
Alt blev en Valmue, hvis Slummerkraft
Omsider lukkede hans trætte Øjne. -

Men, mens han slumred og i Drømme selv
Fortsatte Tankens Flugt, var Lidenskaben
Lysvaagen i den kejserlige Borg. -
I hiint Gemak, hvis gyldne Adgangsnøgle
Var smeddet kun for Kejseren alene,
Stod lyttende August; - hans stolte Aasyn,
Der ellers i sin stille Marmorro
Var som en Sarkophag for skjulte Tanker,
Gav frit sit Spil til en urolig Attraa,
Som hævede hans Bryst: - en Duft af Ambra
Flød sagte aandende fra Lampens Flamme,
Og Lyset faldt, forædlet gennem Rav,
Med Varme paa hans høje Skikkelse
Og bæved paa de yppigt malte Vægge,
Paa Loftets Guld og paa det blanke Sølvspejl
Og Purpurlejets silkebløde Bolster. -
Med Et opklaredes hans Mine; - rask
138 Han hævede med egen Haand tilside
Det tunge Forhæng, og i samme Nu
Kom Trællene tilsyne, nedlod Byrden
Og fjerned' tause sig med sænket Blik. -

Augustus stod ved Maalet, men hans Stolthed
Selv Blodets Flamme vilde kold beherske;
Han dvælede - og først da Spejlet viste
De kolde uudgrundelige Træk,
Udstrakte han med kunstlet Ro sin Haand
Og aabned Bærestolen; - stille henstrakt

Paa Hynderne laa ubevægelig
Den fine, slørindhyllede Gestalt; -
"I Afmagt!" sukkede August, "O Svaghed!"
Han hæved langsomt Slørets Flig, men veg
Med Frygt tilbage, - magisk Lampens Skjær
Faldt paa Athenodorus' ædle Aasyn,
Hans hvide Lokker, tankefulde Pande,
Osiris lig i halvtilsløret Pragt,
Og Øjet lukket i uskyldig Slummer. -

Usikker nærmed atter sig August
Og fæsted mørkt sit Blik paa Oldingen;
Men ufrivillig stod han snart fordybet
Som i en aaben gammel Viisdomsbog,
Hvori han læste skjønne, klare Tanker,
Der som en Olie dæmped Blodets Bølger; -
Den vrede Fure mellem Brynet svandt,
Et Smil opløste Mundens faste Strengthed
Og vexlede og veg tilsidst sin Plads
For dyb og umodstaaelig Beundring; -
Med Lethed lagde han sin Haand omsider

139

Paa Gubbens Pande, og Athenodorus
Opslog sit Øje, hæved sig ivejret
Og saae paa Kejseren med stille Fatning. -
"Det vover Du mod mig?" udbrød August
Og gav sin Stemme hele Dødens Kulde.
"Du seer det", svared rolig Philosophen,
"Athenodorus vover ogsaa Livet
For *sin* Idee." - "Du veed da, hvad Dig venter?"
Tog Kejseren til Orde; Gubben smilte:
"Hvo veed vel det? Jeg veed med Vished kun,
At nu staaer Verdens allerstørste Mand

Foruden Værge, i sin lette Natdragt
Priisgiven for enhver hevngjerrig List,
Og at til Held det blev Athenodorus,
Der næsten halvt i Drømme bringer Sværdet,
Som just var slebet for en saadan Time -
Her lægger jeg det for din Fod, August!
Til Brug imod mig selv, hvis saa Dig tykkes,
Men glem kun ej, at muligt bringer Hevnen
Det selv den næste Gang, og Hevnen, veed Du,
Den sover aldrig." - Med Forvirring nu
Greb hurtig Kejseren det skarpe Vaaben
Og vejede det en Stund i Haanden taus;
Da lod han Sværdet falde, tog den Gamle
Med Inderlighed i sin tætte Favn
Og udbrød uforstilt med Følelse:
"Lad gjelde Liv for Liv, Athenodorus!
Og finder Mageskiftet Du for ringe,
Da evig Fred tillige for dem Begge,
Som Du beskytter!" -

Nattens lyse Stjerner
Modtog med himmelsk Tindren Oldingen,
140 Da ud han traadte i den friske Luft,
Og Slottets Løndør atter lukked sig.
Han drog med sine Lungers hele Kraft
Et Aandedrag, for grundigt at fordrive
Indtil den sidste Rest af Ambraduftens,
Og vendte Skridtet, efter fuldendt Dagværk
Og med sin lille Qvindebylt i Haanden,
Imod sit Hjem. -

Rundt fra de aabne Haller
Udstrømmet Glædens Blus i Sommernatten
Og viste Philosophen mangt et Billed
Af Livets Fryd, men standsede ham ikke;
Dog lytted han, da højt Augustus' Navn
Klang ham imøde fra en festlig Højsal,
Der glimrede af Lys og Epheukrandse; -
Han nærmed sig - ak, det var Digteren,
Som i sin Kreds af henrykttause Venner
Just med Begejstring foredrog en Ode
Til Hæder for Augustus' høje Dyder; -
Den Gamle rødmed og gik videre
Og standsed først sin Fod ved Cajus' Huus,
Hvor Angstens Dæmon skygged over Taget;
Han jog den bort med sine klare Blikke
Og bragte atter Lys og Fred tilbage. - -
Det var alt Midnat, da han træt omsider
Hensatte Vandringsstaven i sin Krog
Og søgte Hvile paa det haarde Leje,
Hvor først han agted efter gammel Vane
At gjennemgaae den svundne Dag med Strengthed;
Men Søvnens favned ham midt i hans Regnskab -
Dog halv i Slummer var det Oldingen,
141 Som hæved sig ivejret Loftets Grund,
Og Viisdoms evigstraalende Gudinde
Lod sig tilsyne, bøjed sig alvorlig
Og trykked sine Læber til hans Mund!

142

FREDERIK DEN SYVENDE

(15de November 1863)

Den blege Død greb med et Spring sit Bytte
Og trak sig lumsk og snigende tilbage, -
Om hele Danmark græd for anden Gang
Ved Balders Liig, - den slipper ej sit Greb:
Men, hvis hans Aand forlade kan sin Himmel,
Da veed vi, hvor den er: den færdes nu
Foruden Rast ved Danmarks gamle Gjerde,
Den svæver natlig om de mørke Skandser
Og har ej Ro, før Alt er vel fuldbragt.
Som Skygge skrider den henover Sundet
Og staaer useet i Sveas Kongehal
Og stirrer paa sin Broders Blik og Mine,
Men flyver i sin Uro flux tilbage; - -
Du ædle danske Konge! ak, hvi blev
Din Grav ej højnet hist ved Dannevirke
Paa Oldtidsviis! Det blotte Syn af den
Var nok for Dannemænd i Kampens Stund
Til dobbel Stordaad; tifold vee den Fod,
Som fjendtlig vilde trampe paa dit Hjerte! -
Men i dit Hjertes Dyb stod skrevet Slesvig,
Hiint minderige, dyrebare Navn,
Og derfor fylker sig det danske Folk,
Det frie danske Folk, og svinger Sværdet

Og være vil din Tankes djerne Tolke
Og gennemføre Tanken uforfærdet!

143

I FORAARET

Nu sænker sig Vaarens svangrende Luft,
Og Knopperne briste, og Blomsten faaer Duft,
Og Bølgen, som længe smægted i Tvang,
Gaaer atter sin blinkende Gang; -
I dunkle Lund,
I dæmrende Stund,
Bag Løv, som skjærmer,
En Nattergal sværmer, -
Og Tonerne synke dybt i mit Bryst
Som Suk, som Savn, som smeltende Lyst!

Nu gløder i Rosen Eros sin Piil
Og svinger sin Bue med Trods og med Smil,
Han stiger fra Jord som qviddrende Fugl
Og spejder bag Skyen i Skjul:
O vogt nu tro
Dit Hjertes Ro!
Hans Piil er baaren
Af Duften i Vaaren -
Den træffer som Lyn og fylder dit Bryst
Med Suk, med Savn, med smeltende Lyst!

144

TIL B. S. INGEMANN

(Den 28de Maj 1859)

Hvert Digtterskib har tonet høit sit Flag
Og hilser Dig med Kongeskud idag;
Selv mindste Snekke møder til din Fest
Og svinger Vimpelen, som den kan bedst,
Mens Sorø holder kjærligt Dig i Favn
Og tegner i sin gyldne Bog dit Navn: -

Dit Navn! For mig det er en Tryllestav,
Som bringer Perler op fra Tidens Hav:
Jeg nævner det - og i sit Rosenskjær
Staaer Ungdoms søde Drøm mig atter nær;
Dit første Harpeslag med Vaarens Lyst
Igjennembæver atter dybt mit Bryst -

Jeg seer mig selv, hvordan jeg dengang gik,
Forelsket fast som i en Piges Blik,
Hvordan jeg stod fordybet i dit Syn,
Din blege Kind, dit Øies Tankelyn -
Ja selv, hvordan jeg stjal med Angst og Gru
Din Haandskrift - ak, jeg ejer den endnu! -
Kun Digteren og Elskovs første Smil
Kan saare med saa sværmerisk en Piil.

- Mon nu forandret er min Hu? O nej!
Saa gammel Kjærlighed den ruster ej:
Mit Øje følger dine Stjernesked,
Som naae, hvor Tiden ej kan sende Bud;

145

Dit Nordlys leder magisk hen mit Blik
Til gamle Tidens svundne Romantik, -
Og nu, da sagteligt det gaaer mod Qveld,
Din Orgeltone freder om min Sjæl: -

Tag Hjertets Tak! Gud signe hver din Vej,
Du ædle Gave fra den danske Maj!

146

I LUNDEN

(Romance)

Jeg spejded i den grønne Lund:
Han kom saa kjæk og glad -
Hans Stemme klang, hans friske Mund
Slog Smeld i Lindetræets Blad: -
Jeg gik bag Bøgens Hang i Skjul,
Did styred han sit Skridt
Og skjar et Navn i Træets Bul,
Et Navn - og det var mit!

Farvel min Elskovs Morgengry!
Saa salig, ak, saa kort!
Med Torden steg den mørke Sky
Og kaldte Danmarks Sønner bort; -
Han gav sit unge Bryst til Skjold,
Da Lynet flammed nær;
Han stod paa Thyras gamle Vold -
Jeg saae ham aldrig meer!

Nu drages lønligt al min Sjæl
Til Lundens dunkle Sal -
Der hører jeg i stille Qveld
De søde Minders Nattergal:
Jeg drømmer om hans aabne Favn
Og om hans Øjne blaae, -
Jeg stirrer paa mit eget Navn,
Men - *hans* jeg tænker paa!

147

NATTEN

I Midnatstimen ved Maanens Skin
Sneg Sørgmodts Engel sig stille ind;

Ej vilde Sjofna paa Lejet strøe
Med milde Hænder sit Valmufør:

De svundne Dage som Skygger gik
Og vinked med Smil og Taareblik;

Dem fulgte paa Vandring min indre Sands
Og fandt *din* Gravhøj i Maanens Glands.

"Min tabte Rose! Min Ungdoms Lyst,
Hvor Alt er øde om Dig og tyst!

Er slukt med Asken hver jordisk Gnist?
Fulgte Dig Intet? Jeg haaber det vist!

Som Bien suger min Vemodshu
Honning af Mindets Blomst, - men Du?

Ak, har Du Længsel, hvad er da Baand
Og Stjerners Afstand for Dig - en Aand!

Ja, følte Du Længsel, jeg saae Dig *nu!*" -
- Da kom kun Taushed med natlig Gru,

148

Og længe Sjælen som Bølgen stred,
Før Søvnens Manna sank ned med Fred. - -

Da kom Du frem i Drømme
Saa ung og yndefuld, -
Jeg *glemte*, at Du hvilte
Forlængst i Gravens Muld.

Jeg saae Dig i dit Øje,
Jeg tog din Haand saa blød, -
Mig aldrig kom i Tanke,
Jeg tåled med en Død:

De mange Aar, som ginge,
Og Mindet, som de gav,
Var pludselig forsvundet
Som ved en Tryllestav.

Og Tidens Viser drejed
En Haand, som Alt formaaer,
Og standsed, da den viste
Igjen paa Livets Vaar. -

Du stod som før hernede
Uskyldig, god og glad,
Dog aanded mig imøde -
Jeg veed selv ikke hvad; -

Hvi spurgte jeg Dig ikke,
Hvorfor, hvorfra Du kom -
Maaskee Du havde aabnet
Mig Himplens Helligdom!

Nej - Drømmens Gud behændig
Udfoldede sit Flor,
Som dæmrede min Tanke
Og hæmmede mit Ord. -

Opvaagnet saae jeg svinde
Alt, hvad mig henrev nys,
Og Vinterdagen sendte
Mig kold sit Morgenkys;

Jeg stirred hen til Ruden -
Den stod i frossen Pragt
Med underfulde Blomster
Og sælsom Bladedragt.

Den stod med lyse Runer,
Skabt af mit Aandedrag,
I Midnats stille Time,
Og Hjertets varme Slag.

Var det et mystisk Billed
Fra Drømmegudens Haand -
En Skrift om Nattens Glæde,
Oprullet for min Aand?

Ak, før jeg kunde raade
Det dunkle Runebrev,
Udsletted Solens Finger
Hvad Nattens Aander skrev.

HØSTMINDE

Lad Andre med forelsket Aand
Besynge Maj! din kjælnes Lyst
Og Rosen ved dit unge Bryst
Og Nattergalen i din Haand, -
Jeg fletter helst til *Dig* min Krands
Brunlige Høst i Aftenglands!
Naar Leens Klang
Fra fjerne Vang
Blander sig mildt med Droskens Sang!

Din Luft jeg drikker reen og sval,
Den qvæger mig som kølig Viin,
Der skjænkes af en Haand saa fiin
Og rækkes i en Guldpokal;
Sød er min Ro paa Markens Straa, -
Over mig Himlens dybe Blaa,
Den lille Sky,
Som purpurkry
Sejler til fremmed Land og By!

Og vandrer eensomt jeg i Qveld,
Da kommer hvert Minut et Bud

Fra Himlen selv - et Stjernesked,
Som aander Længsel i min Sjæl,
Og Venus staaer i al sin Pragt,
Kogler med sine Straalers Magt, -
151 Da svæver Du
Forbi min Hu,
Du, hvem mit Hjerte hvisker nu!

Og døer det sidste Farveskjær,
Har Skovens Fugl sin Trille bragt
Og Fløjten under Vingen lagt,
Og Taushed ruger fjernt og nær, -
Da lægger ogsaa jeg Dig hen,
Min lille Luth, min fuldtro Ven:
Du har dit Hjem
Bag Vingens Gjem,
Til Aandens Flugt gaaer atter frem!

152

I GALOP

(Til en Musik af Kuhlau)

Træk mig frem min Brune
Med de flinke Been!
Hun har Ild og Lune,
Er min Øjesteen;
Naar koket hun knejser,
Spanker frem paa To, -
Let man nedad dejser
Da i Mag og Ro:
Hurtig frem med Tøjet!
Pynt min lille Ven -
See den Skjelm i Øjet,
Veed, hvor den skal hen -
Ja, der vanker Sukker
Af en Haand, som smuk er, -
Stille! først lad kjønt os slippe op -
Nu afsted! afsted i vild Galop!

Lad kun Vinden suse,
Vind os standser ej -
See, hvor Træ'r og Huse
Dandse paa vor Vej!
Hist staaer Bondemanden,
Korser sig og gru'r,
Troer: "Nu rider Fanden
Sig sin Morgentour!"
153 Foran Alt os flyer
Ænder, Gjæs og Lam,
Bag os Støv som Skyer,
Hyl og Hundeglam, -
Man ved Bommen sover -
Vi maae sætte over -
Hurra! Brune, Du er ej forsagt!
Ha, det gik! - som Volmers vilde Jagt!

Nu lidt mindre bister,
Alt jeg seer vort Maal, -
Foden slaaer jo Gnister
Som det skarpe Staal,
Lyd dog hvad jeg siger, -
Vel! saa følg din Hu,
Sødt min Længsel higer
Uden Rast som Du.
Lønner snart os rækker
Hendes Haand saa hvid,
Hvis vi ikke knækker
Halsen før den Tid -
Seer Du hende vinke!
Frem, Du dovne Sinke!
Kraft og Ynde altid Sejer vandt, -
Courbetteer! - og nu pareer galant!

154

TIL C. HAUCH

(12te Maj 1860)

Naar Solen gaaer sin Aftengang
Hen over Skov og Enge,
Da glimter det bag Træets Hang
I gamle Fredriks Havevang
Som gyldne Harpestreng.

Og Nattergalen venter tyst
Paa Himlens første Stjerne,
Saa hæver den sin søde Røst,
Og Stjernen skjælver som af Lyst
Dybt i det stille Fjerne.

Ved Klangen hist fra Kirkens Uhr
Gaaer frem hiin Digtens Skygge,
Som ejed her sit Sommerbuur,
Hvorfra hans himmelske Natur
Udbredte Sangens Lykke.

Hans Blikke fæste sig paany
Til Støvets gamle Minder: -
Ham hilser Lundens sagte Gny,
Mens Nattergalen tier bly
Alt for sin Overvinder; -

155

Han drømmer om sin Søndermark
Og om de hvide Svaner
Og om den gamle Patriark,
Som styred rundt i Havens Park
Med kongelige Faner:

Men fremfor Alting over Muld,
Dig, Hauch! sit Smil han sender,
Du var hans Ven, saa tro, saa huld,

Og dybt i Slægt med Harpens Guld,
Som funkled i hans Hænder!

Han finder Dig, - Du sjeldne Gren
Af Danmarks ædle Stamme, -
Lig Tycho fordum paa sit Hveen
Med Tankens klare Ædelsteen
Og Hjertets dybe Flamme.

Han saae Dig, som en Yngling bold
Højt hævet over Vrimlen;
Nu seer han Musernes Herold,
Der har en Lyra i sit Skjold,
Som hæver det mod Himlen.

Sit Broderkys ved Laurens Krands
Han aander paa din Pande; -
Naar seent er slukt din Aftenglands,
Skal evigt blive nævnt med hans
Dit Navn i Bragis Lande!

156

EN ROSE

Rose, min Glæde og Lyst, Foraarets yndige Datter!
Kjærligheds rødmende Tolck, Taushedens stille Symbol!

Nys blufærdig udfoldet, svang Dig usynlige Hænder,
Fast som en Virak til Gud, frem og tilbage med Fryd;
Dernæst med Dug i dit Blik, saae Du forundret mod Himlen,

Hørte Fuglenes Sang, som bevinget fløj Dig forbi:
Mest Du forbausedes dog ved Sommerfuglenes Flagren,

Brogede Blomster saa lig, løsnede frit fra sin Stilk, -
Og Du kruste dit Blad og stræbte at gjøre det Samme,

Ak! men Du følte Dig svag fremfor den Haand, som Dig bandt:

"Altsaa" udsukked Du dybt, "her skal jeg ende min Bane,

Her skal udduftes mit Liv, fængslet, mens Andre er frie!"

Da skjød sig pludselig frem imellem dit Bæger og Himlen

Noget Du hidtil ej saae: Pigens det funklende Blik,
Og Du følte dit Blomster lempeligt hævet fra Jorden,
Skjalv da af Glæde hvert Blad: "Nu først begynder mit Liv!

Hendes det blændende Bryst bliver mit Lilliesæde,
Hvorfra jeg skuer omkring, ført af bevingede Fjed!"

157

Ak, Du min yndige Blomst! Ingen kan raade sin Skjæbne:

Hun, som Dig tog i sin Haand, gik kun med lang - somme Skridt,

Hovedet bøjet og taus, bar hun Dig hjem i sin Bolig! -
Her, og alene med Dig, gav hun Dig længe et Kys,
Derpaa hun greb med et Suk Silkens de snærende Traade,
Bandt Dig i Kredsen, hvor alt Flere nedkuede sad,
Og, som forfriskende Dug, fik Du de hedeste Taarer,
Hentede dybt fra en Qval, ukjendt med Lindring af Tid; -
Atter hengik en Stund, da laa Du paa sortmalte Fjæle,
Sorte som Jorden, men ak! uden dens kjærlige Kraft,
Og, istedetfor Sang af Skovens de lystige Fugle,
Hørte dit bævende Blad Orgelets mægtige Klang: -
Atter henrandt en Stund, og de sænkede dybt Dig i Graven,
Dig med din Rigdom af Duft, da Livet vinkede Dig sødt -
Ja - og Du ramtes af Muld, haardeligt kastet fraoven,
Indtil din Lue var slukt, og Mørket tog Dig i Favn!
Et dog maa bringe Dig Trøst: *Kjærlighed* skjænkede Dig Livet,
Kjærlighed atter det var, som Dig indviede til Død,
Og hvad Dig times paany - ganske forgaae kan Du ikke -
Glæd Dig, min Rose, min Blomst, det raader *Kjærlighed* for!

158

GULDBRYLLUPSDIGT

De steg i Baaden Haand i Haand
Ved Danmarks blide Strande,
Og Begge hjalp med munter Aand
At løsne Sejlet fra sit Baand -
Og Børen bar fra Lande.

Han greb om Rorets Egepind,
Sig Baaden maatte føje -
Hun sad med Smil paa Ungdomskind
Og saa ham ømt og trofast ind
Alt i hans milde Øje.

Hun tænkte: "Styr i Fred vor Vej
Fra nu til Aftenrøden!
Hvorhen? hvorfor? jeg spørger ej,
Der, hvor Du styrer, følger jeg
Iblinde indtil Døden."

Han tænkte: "Ej paa viden Hav
Det Skib er nu at finde,
Opfyldt med Perler, Guld og Rav,
Som jeg igjen til Bytte gav
Den Fragt, jeg her har inde!"

159

Saa lod han ud mod Dybet staae,

Lod der sit Anker slippe
Og bjerged Sejlene de smaa
Og lod en Stund saa Baaden gaae
Og dreje sig og vippe.

Her sad de under Himlens Sky
Og saae bag Bølgevrillen
Den nys forladte Kirkeby,
Hvor Spiret tegnede med Bly
Sit fjerne Kors paa Himlen:

Did peged han og tog i Favn
Sin unge, fagre Qvinde:
"Vi sejle vil i *Himlens Navn!*
Saa naae vi vel den sikkre Havn
Trods Mulm og barske Vinde!

Og stifte vil vi her vor Magt -
For Een er ej det Hele.
Jeg holde vil med Sceptret Vagt,
Og Du skal bære Kronens Pragt,
Og Æblet - vil vi dele."

Og atter gik det fort og fort
Med Mod og muntert Øje, -
Men Livets Ocean er stort,
Og stundom Skyen blev lidt sort,
Og Bølgen tung at pløje:

160

Da trylled Kjærlighed med Ord,
Som *den* kun har igjemme,
Og Sorgen - var den nok saa stor -
Flux maatte springe overbord
Ved Kjærlighedens Stemme;

Dog, mens fordybede de sad
Og styred liden Snekke,
Var Tidens Haand ej heller lad,
Men vendte useet Blad for Blad
I Livets Bog for Begge.

Mod Aftnen af en dejlig Dag,
Da Bølgen gik saa linde
Som deres Hjerters eget Slag,
Skjød pludseligt et Jubelflag
Sig frem fra Mastens Tinde.

Og rigt i Aftenguld laa Kyst
Og Havnen, halv forborgen, -
Og Livets Vaar var bleven Høst,
Men Begge stode Bryst ved Bryst
Som Rejsens første Morgen!

161

TIL CHRISTIAN WINTHER

(Den 29de Juli 1866)

Omkring din Harpe er idag en Trængsel,
Som burde holde klogt tilbage
Den Gamle og den Svage -
Men Hjertet har endnu sin varme Længsel,
Er uberørt af Livets Vinterdag
Og flyver Dig imøde med sit Slag!

Vær hilset festligt dine gyldne Strengel!
De har et Glimt som Blomstens Guld
Paa Danmarks lyse Sommerenge
Og Oldtidssmykkerne i Højens Muld!

Hil Harpens Klangbund! kunstigt skaaren
Af Skovens løvrigfriske Bøg,
Hvor Droslen og den skjelmske Gjøg
Og tusind Fugle hilste Vaaren!

Og tifold Tak til *Dig* og Held!
Hvis Sang selv i din Aftens Rødme
Opfylder Luften med en Sødme
Lig Honning fra Hymettus' Fjeld! -

Lad Tidens Strøm kun rastløs ile -
Naar seent Du gribes af dens Elv,
Vil Harpen tone af sig selv
Og aldrig, aldrig gaae til Hvile.

162

DEN GAMLE GREVE

Paa Skrænten bag de grønne Træer
Stod Grevens Slot i Morgenskjær
Og strakte Spiret søvnigt op,
Som Armen fra den Dovnes Krop; -
Skjøndt Lærken slog sin Trille klar,
Hang Silken ned for hvert et Glar,
Og indespærret som en Skat
Var end den korte Sommernat; -
Men Søvnens har kun stakket Ro,
Hvor Elskovs Uro fæster Bo,
Og aarle alt ved Borgeled
To unge Hjerter taltes ved:

"Ak Hans! vær ej saa mod i Hu,
Mig Greven aldrig saae endnu;
Det er jo kun ved Morgengry,
Som liden Fugl jeg kommer sky;
Jeg knap faaer Vingen sammenlagt,
Saa gjenner du mig bort med Magt, -
Og, om mig ringe Barn han saae,
Hvad Fristelse mon deri laa?
Saa byrdig Herre i sin Glands
Vil højere end vi, min Hans,
Ja, tidt i al din Angst og Vee,
Jeg har min Nød for ej at lee."

"Du tie, Inger! tie qvær,
Hvis du din Rolighed har kjær!
Jeg er hans Jæger, kjender grant
Den Herre længst paa hver en Kant:
Han er med Adelskjold og Hjelm
En gammel, ond, letfærdig Skjelm;
Om han dig saae, som her du staaer,
Med Duggen i dit lyse Haar
Og Rødmens paa din friske Kind,
Du gik ham aldrig ud af Sind;
Han fandt fra nu til Evighed
Slig Rose ej i noget Bed!"

"Ak!" endte Hans med Smil og Suk,
"Du vedst ej selv, hvor du er smuk!"
"Et veed jeg," svared hun og loe,
"Saadanne brune Øjne to,
Hvori det varme Solskin boer,
Har ingen Greve her paa Jord!"
Saa drog hun ned hans Hoved blidt
Og kyssede dem ømt og tidt;
Og Jægeren stod henrykt krum
Og lod sig kysse blind og stum;
Men da hans Blik ivejret steg,
Blev han med Et om Kinden bleg, -

Thi midt i Karmen af sit Slot
Laa med sin røde Fløjls Calot
Den gamle Greve alt en Stund
Og stirrede med aaben Mund;
Da greb selv Inger Angsten kold,
Hun slog et Kors, som for en Trold,
164 Og brugte sine unge Been,
Der meer i Luften fløj, end treen:
Saa hvirvles hen et Rosenblad,
Naar Stormen splitter Rosen ad;
Hun brat forsvandt bag Busk og Hæk,
Og Hans stod ene med sin Skræk.

Paa Snegleviis den Gamle trak
Tilbage sig i sit Gemak
Og maalte der med lange Skridt
Frem og tilbage Gulvet tidt.
Den svundne Nat ham havde qvælt
Med Gøglesyn og Drømme fælt;
Det var ham, som om Sengen sank,
Som Bolstrene af Svovel stank,
Som Pokker ham om Halsen faldt
Og vilde kysses med Gevalt
Og satte ham, der stred imod,
Paa Enden af sin Bukkefod
Og lod ham ride Ranke der
Med Hopsasa! til stort Besvær. -
En saadan Nat var ikke god
Og drev til Anger og til Bod, -
Men Ingers Syn, livsaligt, smukt,
Jog Nattens Gru igjen paa Flugt:
Og derfor gik med Hanefjed
Den gamle Greve op og ned.

Lidt efter lidt sig rørte træg
Det vante Liv bag Muur og Væg:
Der lød, som halvt i Drømmeri,
En Lyd af Døre op og i
165 Og Trin, som huult med Gjenlyd klang

Og tabte sig i Slottets Gang;
For Morg'nens friske Aandedrag
Blev aabnet hist og her et Fag,
Og Arnens Røg tilsidst man saae
Fra Taget stige mod det Blaae -
Saalunde Morgenengled,
Et Billed af den dybe Fred;
Og altsom Solen Styrke vandt,
Den bange Jægers Frygt forsvandt.
"Maaskee var et Mirakel skeet,
Og Greven havde Intet seet - "
Hvert Slag fra Slottets Sejerværk
Af Haab ham gjorde mere stærk,
Og tryk han sysled alt en Stund
Med Bøsse og med Hønsehund
Og takked i sit Hjerte Gud
Og tænkte paa sin lille Brud,
Sin Inger, med en Myrtekrands -
Da Grevens Stemme raabte "Hans!" -
Det traf, som naar et vildt "Hallo!"
Med Et forstyrret Skovens Ro,
Og op han foer, liig Hjorten sky,
Men hvert et Skridt var tungt som Bly.
"Min gode Jæger, hør et Ord! -
Du jager nok i Andres Spor:
I Andres Spor du jager snildt
Og beder dig det bedste Vildt;
Hvad var det for en Lilievaand,
Du nys saa venlig tog om Haand?"
"Ak!" svared Hans kun lidet glad:
"Det var slet ingen fornem Brad,
166 Det var vor Fiskers Ingerlil,
Min Fæstemø, om Greven vil." -
"Hør du, min gode Jægersmand,
Du føre hende hid paastand!
Det er vor Rettighed og Roes
At kjende Alle paa vort Gods, -
Hun møde her ved Aftenrød,
Hvis du vil spise Grevens Brød!"

Saa steg han op ad Vindeltrin
Og gik i Fruerstuen ind,
Hans Gang var luskende og spag
Som Maarens til et Dueslag:
"Hil sidde I, min ædle Viv,
Ved Eders fromme Tidsfordriv!
Eja! hvor rapt og ærbart gaae
Alle de Jomfruers Fingre smaa,
Til op at see faaer Ingen Tid,
Men Nakken svulmer rund og hvid;
Skjænk Hvile lidt, min Frue god,
I øder jo det unge Blod!"
Saa smidsked han, mens Øjets Lyn
Blinked under de tykke Bryn.
Men hver en Jomfru dukked ræd
End dybere sit Hoved ned,
Som naar en Høg i Luften staaer
Og ængster Bondens Hønsegaard;
Kun Fruen hævede sit Blik,
Og strengt det over Alle gik,
Og Greven fik det haanligt sagt:
"Jeg kjender dig og holder Vagt!"
167 Den Herre sig i Læben bed
Og satte sig til Hvile ned;
Han længe lod, som blidt han sov,
Mens Øjet plirede paa Rov;

Til sidst fik Rokkens duse Sprog
Dog Dvale paa hans Øjenlaag,
Og, da han vaagen saae sig om,
Var længst alt Fruerstuen tom:
Da smak han Døren i saa vred,
At Slottet drønedede derved.

Men, medens Greven fik sit Blund,
Hvor var vel Hans? Med sagte Mund
Og dybt paa Knæ i Slottets Hal
For Fruen skrifted han sin Qval,
Og Faren, som var nær og stor,
Lod ingen Tid til fagre Ord,
Men bød at glemme Stand og Rang
Og sige Sandhed uden Tvang.

Men Haand paa Panden, klar og hvid,
Grevinden grundede en Tid,
Da hæved hun sit Hoved stolt,
Og hvert et Træk var fornemt koldt:
"Hvor tør du, Træl, i højen Sal
Fremføre Ord mod min Gemal
Og knurre mod din Herres Bud
Og tyde det til Slethed ud?
Han vil kun Ære dig betee,
Hvor tør dit Hovmod Andet see?
Adlyd hans Bud, gaa blindt hans Vej, -
I Slottet hersker han og - *Jeg!*"

168

Som i den honningsøde Skjemt
Tidt Biens Braad kan ligge gjemt,
Saaledes ofte haardest Nød
Har bag sin Skal en Kjerne sød,
Og trods Grevindens barske Røst:
Det *sidste* Ord var Hans en Trøst.

Indtraadte nu den Frue god,
Hvor sjelden kun hun satte Fod:
Med skarpe Blik hun saae sig om
I Grevens gyldne Helligdom,
Hvor Alt bar Blødheds kjælnæ Præg
Fra Gulvet indtil Loft og Væg; -
Betænksom vendte hun sit Fjed
Mod Ydrehallens Dunkelhed,
Hvor Dagen knap sig stjaalent tvang
Igjennem Blomst og Bladehang,
Her glimted i den tomme Hal
En Vase kun, - et mat Krystal,
Men fyldt bestandig til sin Rand
Med duftende Lavendelvand; -
Grevinden kjendte Grevens Skik,
- Paa Qvindeviis - , til Punkt og Prik:
Hans Nervers Angst, som stod paa Luur
Mod hver en djerv og frisk Natur
Og tvang ham med forsigtig Haand
At stænke hver en ureen Aand,
Som nærmed sig, af ringe Stand,
Med Helligdommens Vievand. -
Grevinden greb det slebne Glas -
Dets Duft var hende ej tilpas -
Hun tømte Vasen haanlig kjæk
169 Og fyldte den igjen med - Blæk;
Saa svøbte hun sig i sin Skrud,
Lod Tiden ruge Æget ud. -

I Grevens Skov paa denne Dag
Sprang Vildtet om med Velbehag;
Skjøndt Hans var Jæger nok saa gram,
Saa gjaldt idag dog Jagten *ham*;
Sligt mærked selv den mindste Fugl,
Og Alt forlod sit trygge Skjul; -
Til sidst gik Mikkell frem i Mag,
Tog roligt Hvile paa sin Bag
Og sendte ham et eget Blik,
Som ligned' Grevens paa en Prik.
Den Haan var Jægeren for stor,
Og som et Lyn en Straale foer
Fra Bøssen, kastet til hans Kind,
Og Blyet gik i Rævens Skind; -
Saa iled harmfuld han afsted
Fra Skov og Mark til Søens Bred,
Hvor Fiskerhytten ydmyg laa
Og spejlede sit Tag af Straa;
Og Lindring her hans Smerte fik
Ved Ingers trøstigt glade Blik,
Mens hendes Røst fra Brystet klang,
Som Lærkens fra en Foraarsvang,
Og Ordet med uskyldig Fynd
Jog bort selv Skyggen af en Synd. -

Alt Solen dybere sig skjød
Og flammed mere gyldenrød;

170

Og Skyggerne, som nylig led,
Fik atter Væxt og Førlighed,
Og hver sig gjorde trodsig lang,
Jo mere Fjenden gik sin Gang; -

Den stille Sø med Baad og Siv
Laa drømmende og uden Liv,
Kun naar en Fisk gav blank et Spring,
Kom, som et Smil, en lille Ring; -

Paa Engen stod den brune Ko
Og tyggede Aftendrøv i Ro
Og gjorde med sin Bas bekjendt,
At Dagens Værk var heldigt endt;
Og hjemmefra bar Pigens Haand
Alt Spanden med de blanke Baand -
Det gamle, landligmilde Syn
I Aftensolens sidste Lyn.

Men ak! for Hans var Aftnens Guld
En gylden Kalk af Smerte fuld;
Med Inger Hytten han forlod,
Kun støttet svagt til Pigens Mod;
Saa vide om hans Tanke foer,
Og karrig blev hans Mund paa Ord.
Han standsed i den tause Skov,
Hvor Ræven nys fik sit Behov, -
Der greb han atter Krudt og Bly
Og laded barsk sin Flint paany,
Saa gik han frem med trodsigt Fjed,
Og trøstigt fulgte Inger med. -

171

I Slottets Fag, bag røden Muur
Stak Grevens Hoved frem paa Luur: -
Der var en Dands af muntre Myg

Omkring den duftende Paryk;
Hans Kniplingshaand foer blandt dem hen,
Men evigt Dandsen kom igjen.
Han rystede sit Hoveds Pragt,
Men ingen Myg kom ud af Takt; -
Selv Oldenborren nu og da
Kom brusende, Gud veed hvorfra,
Og slog i Flugten, tung og blind,
Plumpt mod den ædle Herres Kind, -
Ja, som en Borre hang sig En
Alt med de laadne Kravlebeen
Og kildred ham ved Øret - hu!
Saa Greven isnede af Gru -
Han Vinduet slog i med Klang,
Drog ned Gardinets Silkehang
Og tændte Sølvverstagens Lys,
Urolig og med Febergys;
Saa lusked han paa sagte Taa
Til Ydrehallens dunkle Vraa; -

Han lytted, - "Ha!" - og greb paastand
Sit duftende Lavendelvand:
Han hørte sagte Fjed, som kom -
Med Frygt blev Laasen drejet om,
Og dvælende gik Inger frem,
Mens Hans holdt Døren tro paa Klem;
Nu Grevens Arm foer op og ned,
Som vanded' han et Blomsterbed,
Ham Iveren saa mægtig drev,

172

At ingen Draabe levnet blev;
Saa førtes Inger hurtigt ind
For Lysets fulde, klare Skin. - -
Men Inger var ej meer at see -
En Sky formørked Pandens Sne,
Mens sorte Strømme skjød sig tyst,
Som Snoge over Hals og Bryst;
Selv Haaret, guult som Høstens Rug,
Var plettet af en giftig Dug,
Og Pigens Øjne glinsed' mat,
Lig Stjerner i en sludfuld Nat: -

Der er i Blæk en lønlig Magt,
Som gjør selv Lucifer forsagt,
Og Greven baglænds sprang et Skridt
Med Mund og Øjne spiled' vidt,
Det var ham, som en Øgle foer,
Hvor nys han saae et Rosenflor, -
Og Nattens svundne Kogleri
Gik atter fælt hans Syn forbi.
Han stormede med Rædsel: "Fort!"
Som måned han et Gjenfærd bort,
Og Inger tyded Ordet grandt,
Hun vendte hurtig Ryg - forsvandt
Og løb som uden Vid og Sands
Og faldt i Armene paa - Hans. - -

Ved Aftentaflet Greven sad
Og stirrede paa Glas og Fad; -
Han stak med Gaflen hid og did,
Men gav sin Mund ej mindste Bid;
Grevinden taus iagttog Alt,
173 Skjøndt Øjet ej paa Greven faldt;
Tilsidst hun mæled honningblidt:
"Men hvor er Grevens Appetit?"

I er saa bleg - det spaaer ej godt, -
Gud Eder fri' fra lønlig Sot!
Lad føle Eders Puls - min Gud!
Vi maae til Lægen sende Bud, -
Og hvad er *det?* - Jeg seer med Skræk,
Manchetten kulsort er af Blæk! -
Det ender, som jeg tidt har sagt:
I øder Eders Liv med Magt:
I vaager, skriver seent i Qvæld
Og træller Eder selv ihjel,
I taaler ikke mange Stød:
Husk Eders Faders bratte Død!" -
"Hold op!" bad Greven, "hvis I ej
Vil see mig vandre samme Vej!" -
Hun klapped ham ved blegen Kind:
"Saa vær da ej for Faren blind,
Men lov med Ære mig og Tro
At unde Eders Svaghed Ro,
Og ej at lokke Døden frem
I Eders lykkelige Hjem." -
Og Greven mødte hendes Blik
Og gav et sky, forvirret Nik. - -

En Stund gik atter stille hen,
Da lød Grevindens Røst igjen:
"Jeg sidder just og grunder paa,
Hvor Himlen er os god som Faa, -
Hvor let det er for os, næst Gud
At dele Fryd og Lykke ud:

174

Jeg veed, at Hans, vor Jæger tro,
Sig ængster for at sætte Bo,
Han fæstet har en fattig Mø
Hist ved den fiskerige Sø;
Vælg ham til Foged i vor Skov,
Hvor nu Krybskytten gaaer paa Rov,
Da fremmer I to Sjæles Tarv
Og faaer Velsignelse til Arv!" -

Grevindens fine Kind blev varm,
Hun rejste sig og tog sin Arm
Om Grevens Liv: "Ej sandt, min Ven,
Jeg talte ej i Luften hen?
Jeg Eders noble Hjertelag
Kun laante Ord i denne Sag;
Dog - hele Glæden faaer I ej -
For Begges Fremtid vaager jeg!"
Taus Greven sank den bedske Drik
Og gav det andet store Nik.

Grevinden nejede i Hast
Og trak i Klokkens gyldne Qvast,
Saa gik de Begge Arm i Arm,
Med Smil paa Mund, som uden Harm,
Forbi det hele Tjenerskab,
Som hilsede med Buk og Skrab. -
Der hengik kun en føje Stund,
Før Greven laa i Edderduun;
Grevinden sysled øm og god
Ved Hoved snart og snart ved Fod:
Med Spidsen af sin Finger fim
Hun rørte selv hans Medicin:

175

Et Pulver, kølende og mildt,
Naar Blodet løber lidt for vildt, -
Saa slukkede hun Lampen brat
Og bød ham Tusinde Godnat!

176

DE FORELSKEDE

I Sommeraftnens milde
Og svalende Ro
Jeg fulgte ganske stille
De lykkelige To:
Hans Blik sig frejdigt hæved -
Lyksalig saae hun ud,
Og over Begge svæved
Olympens lille Gud;

Og, som naar Venus truer
Paa hendes Himmelflugt,
Og flux de vilde Duer
Maae lystre Tvang og Tugt -
Saa brugte han fraoven
En Tømme, luftigt snoet,
Og styred ind i Skoven -
Den smilende Despot!

I Solens Aftenrøde
Sig rørte Bøgens Hang
Og hilste Gudens Møde
Med Duft og Fuglesang:
Bag Stammen standsed Hjorten
Paa Springet til sit Hjem,
Og frygtsom titted Morten
Fra Bregnerne frem. -

177

Trods Paradisets Øgle
Staaer Eden nu som før,
Og Guden har en Nøgle
Til Havens skjulte Dør:
Og elske To hverandre,
Og ret af Hjertets Grund,
Da faae de Lov at vandre
Derind en liden Stund;

Og Minderne! de tindre
Som gyldne Stjerner smaa -
Et ømt: "Kan du erindre?"
Vil aldrig Ende faae:
Hvad Amor fik at høre
Vel tusind Gang i Rad,
Han smukt maa laane Øre -
Han kan det udenad!

Og med nyfigne Blikke
Jeg op til Guden saae -

Han kjeded sig dog ikke,
Den himmelske Smaa!
Han brugte Piil og Bue,
Og intet Dyr blev fri,
Selv Myren i sin Tue
Gik ikke Ram forbi. -

Imidlertid sig bøjed
Med Ynde Pigen ned,
Og rundtom søgte Øjet
En Blomst i Græssets Bed,
178 Og med sin søde Stemme
Hun gav den til sin Ven,
Jeg hørte "aldrig glemme!" -
Saa døde Lyden hen.

Og Han, den henrykt glade,
Tog frem en siirlig Bog,
Og mellem hvide Blade
Den fandt en kjærlig Krog:
Men ak, de falske Vinde!
Et lille Brev fløj ud,
Som ogsaa laa derinde -
Et blegt, dæmonisk Bud!

Det faldt for hendes Fødder,
Hun bukkede sig alt -
Han greb det som paa Gløder,
Som om det Livet gjaldt:
Hun bad - hun *vilde* vide! -
Hun *fordrede* med Harm, -
Til sidst hun fra hans Side
Sled løs med Graad sin Arm.

Jeg saae til Guden atter,
Og næsten sorigfuld -
Da hørte jeg hans Latter
I Aftenens Guld:
Den klang i Bøgesalen
Som lifligt Kildevæld
Og som naar Nattergalen
Slaaer Triller sødt i Qvæld.

179

Med Pilen ned han peged -
Der stod hun alt en Stund
Og læste - og bevæged
Sin nydelige Mund:
Hun tyded Brevets Runer,
Og Smilet kom paany,
Og alle Elskovs Luner
Tog Flugt i vilden Sky!

Hun trak ham til sit Hjerte
Med overgivent Sind
Og kyssed bort hans Smerte
Og Blusset paa hans Kind;
Men Brevet blev forinden
Til Sommerfugle smaa,
Som boltred sig i Vinden
Med hvide Vinger paa. -

Paany i Elskovsdrømme
Førte dem Guden blindt
Alt ved sin gyldne Tømme
I Skovens Labyrinth:

Da sænked Løv og Grene
Sit grønne Tæppe tyst
Og lod mig staae alene
Med Længsler i mit Bryst; -

Og Brevet? Naar jeg søgte
Og mindste Stykke fandt,
Kom flux en Vind og spøgte
Og tog det og forsvandt, -
180 Et greb jeg ved dets Hale,
Og det beholdt jeg dog:
Der stod et plumpt " *betale*"
Og - jeg blev lige klog!

181

ET SUK FRA SKOVEN

Forlængst er visnet mit lyse Hang,
Forlængst forstummet min Fuglesang -
Kun Ravnen kommer i Blæst og Slud
Og tynger min Gren og hviler sig ud;
Til Tak den varsler med hæse Skrig,
Som om den rundtom lugtede Liig:
Den spaaer mig kun stakket min Foraarsdragt,
Og Skovbundens yndige, stille Pragt;
Den haaner min hvælvede Sommersal,
Hvor Vinden vifter saa sund og sval;
Den hvæser, at jeg har Pengeværd,
Men ikke, saalænge jeg dovner her,
Og skriger, at nu har Fornuften talt,
Og Øxen ligger ved Roden alt. -

Ak! Mennesket lever - det husker jeg godt -
Dog "ikke af Mad og Drikke blot,"
Det bringer mig Trøst, thi ydmyg jeg troer,
At ogsaa *jeg* er et lille "Guds Ord,"
Som aandigt i Menneskets Fryd har Deel -
En Spire til Skjønhed i hans Sjæl:
Vi Begge har fælleds Moder god,
Ved hendes Hjerter er knyttet min Rod,
Og saarer han dybt sin Moders Barm -
Hun let kunde løfte til Tugt sin Arm. -

182

Hvor mindes jeg glad de kjærlige To,
Som standsede her i min een somme Ro!
Han bad - og hun hæved sin skønne Haand
Og løsnede Løkkernes Silkebaand:
Da rullede ned en Strøm saa fuld
Af Frejas det lyse, bløde Guld,
At Ynglingen stod som henrykt en Stund
Med Guldet trykt til sin varme Mund; -
Hvad følte han da? mon gjerrig Sands
Til Skatten at sælge, naar den blev hans?
Nej - kom en Frister med Penge og Sax,
Jeg raaded ham bedst, om han flygtede strax: -

Endnu hævder Ynde og Skjønhed sit Navn! -
Det letter mit Sind! - nu fløj min Ravn.

183

EROS

Midt i Kampens Lyn og Torden,
Midt i Verdens vilde Stræben,
Svæver Eros over Jorden
Trøstig med sit Smil paa Læben:

Hvor det milde Blik han hæfter,
Seer han Mørkets Aander række
Mennesket de skjulte Kræfter
For at myrde, ødelægge!

Men mod Alt, hvormed de true -
Projectiler, Staaldæmoner,
Sætter han sin gyldne Bue,
Sigtende mod alle Zoner -

Sætter han de varme Blikke,
Naar en Kvinde kærligt smiler -
Anden Ild han bruger ikke,
Det er Gudens Projectiler.

Blødt, som Vox, hensmelter Staalet,
Tifold selv om Hjertet smedet,
Naar hans Øje søger Maalet,
Og hans Haand har Pilen ledet.

184

Ja, for Hver, som sank til Hvile,
- Livet slukt i Krigens Jammer -
Sender Eros tusind Pile,
Tænder tusind nye Flammer!

Skal end længe Jordens Stjerne,
Som sig fast i Vanvid drejer,
Fra Lyksalighed sig fjerne,
Blind for al det Held, den ejer -

Sikkert Timen dog oprinder,
Ihvor giftigt Slangen hvisler,
Da hans Rose overvinder
Alle Jordens fæle Tidsler!

185

FISKEREN

En Fisker sad saa stille
Og stirred over Baadens Rand
Og saae de Smaafisk spille
Dybt i det lyse Vand -
Og blandt dem alle En især,
Som funkled med sit gyldne Skjær.

Med List han greb sin Snøre
Og satte bedste Mading paa
Og vidste den at føre,
Hvor Fisken monne gaae;
Da nipped alle, en og hver,
Kun ikke den med gyldent Skjær.

Med Madingen den friske
Han rastløs sendte Krogen ned,
Og alle de Smaafiske
Svam gridske hen og bed;
Let fanged han dem hver især,
Kun ikke den med gyldent Skjær.

Og Dagen gik saa fage,
Alt lakked Solen dybt mod Vest,
Og ej der var tilbage
Af Mading mindste Rest,
186 Og Mørket skumred meer og meer
Og slukked fast det gyldne Skjær.

Da maatte han sig græmme,
At Hjertets Haab blev lagt i Tvang,
Og altid lød en Stemme:
"Forsøg endnu en Gang!"
Og see, med Et kom ganske nær,
Ret som til Trods, det gyldne Skjær;

Rask foer hans Haand imøde
Og dukked ned fra Baadens Karm -
Da greb to Hænder bløde
I Bølgen om hans Arm,
Og Svanen lig steg hurtig frem
Havfruen fra sit Perlehjem.

Veemodig Glands var blandet
I hendes Blik med kærlig Lyst,
Og Maanen flød i Vandet
Som Sølv om hendes Bryst,
Om Skuldren Haaret var at see
Som spundet Guld paa falden Sne.

"Hvi stirrer Du saa bange?"
Hun smilte med sin Rosenmund:
" Mig er det, som er Fange
I denne tause Stund!
Nys elsked Du mit gyldne Skjær,
Ak! er jeg nu Dig mindre kjær?"

187

Hun saae ham stivt i Øjet
Og hviskede saa ømt hans Navn,
Og svag, som Sivet bøjet,
Han sank i hendes Favn -
Da lukked sig den dunkle Strøm,
Og Alt var som en sælsom Drøm. -

188

SØLVBRYLLUPSSANG

Landlige Ynde! køligstille Skygger!
Her, hvor ved Taget Svalen roligt bygger,
Vær du, mens Tvedragt rundtomkring maa rase,
Fredens Oase!

Her lyder Krigssang kun af muntre Fugle,
Kun Frugt paa Træet runder sig som Kugle,
Her kun en Byge listig overfalder,
Tordnen kun knalder.

Eros, som flygtig ellers vidt sig svinger,
Fandt her et Paphos, folded sine Vinger,
Dvæled i Aarviis, fulde Fem og Tyve,
Glemte at flyve.

Guden sin Sølvblomst fletter glad iaften,
Omkrandses Ynde, smykker Manddomskraften,
Lægger i Blomsten Duft, som aldrig svinder:
Kjærligheds Minder!

Bacchus! kryst Vinen af din bedste Drue!
Eros den vies, Guden og hans Bue!
Maatte han Krandsen ømt i Tidens Fylde
Aftenforgylde!

189

ANNINE

"Nu hæver sig en Aftenvind,
Og Duggen falder;
Annine, Søster! ak, kom ind,
Før Moder kalder!
See, Mosekonen brygger alt,
Og giftigt damper hendes Malt,
Og hist og her en Stjerne
Har tændt sig i det Fjerne."

Nej, Søster, end en liden Stund
Med Lyst jeg nøler;
Jeg er saa hed om Kind og Mund,
Og Duggen køler;
See, Maanen frem bag Skoven gaaer,
Og - tys! hør Nattergalen slaaer! -
Og snart de lette Dampe
Faae Sølv fra Nattens Lampe.

"Annine, mind Dig Moders Dom:
De Kinder hvide
Har Maanen for sin Sværmenom
Ved Nattetide;

Hvad Nattergal? O Phantasi!
Sanct Hansdag er jo længst forbi;
Nej - Rudolph gaaer og fjøjer,
Og det er *ham*, der fløjter."

190

Min Søsterlil! I Ungdomsbaar
Du vil fornemme,
Man hører i det hele Aar
Dens søde Stemme -
Om det var Rudolph eller ej,
Vil jeg erfare paa min Vej -
Lad ene mig kun trine,
Og vent paa din Annine!

191

LORENZO

Fra de skønne velske Dage
Bragte jeg som Trøst, o Rom!
En Reliquie tilbage,
Ranet i din Helligdom;
Ærlig dog - tro mig paa Ordet -
Gik jeg Helgener forbi,
Min er kun en Splint af - Bordet
I Lorenzos Osteri.

Meget, ak! for mig er blegnet,
Tiden løsner Mindets Baand,
Men, Lorenzo! Du blev tegnet
Altfor skarpt for Tidens Haand;
Naar jeg vil, jeg end kan læse
I dit kloge Øjes Lyn,
See din ægte Romernæse
Og de barske Øjenbryn.

"Ave" toned end i Luften,
Solen neppe var til Ro,
Før din Arne sendte Duften
Ud paa Torvet fra din Bo;
Langsmed Bordets smale Planke
Glimrede som en Bouquet
Druen fra Velletris Ranke
I den klare Fogliet.

192

Hvor var vel et ledigt Sæde?
Her det gjaldt, at komme først -
Hvilken Tummel, Kunstnerglæde!
Hvilken Appetit og Tørst!
Som en Hest, man rask vil spore,
Raabte Alle paa dit Navn,
Og et evigt: "Si Signore!"
Bragte Alles Skib i Havn.

Ak, hvor ofte, uden Praten,
Stod du taus og alvorsfuld
Og conderede Salaten
Med en Olie som Guld;
Saae du da, at Lampens Flamme
Mindskedes og brændte flau,
Gav du trøstigt af den samme
Kande Lampen sit Behov.

Yppigskjønne Romerinder
Smykkede dit lyse Bord,
Og Campagnens brune Qvinder
Henrev Kunstnerne fra Nord;
Alt i Smug fik En og Anden
Listet frem sin Skitzebog,
Men et Dolkeblik fra Manden
Gjorde ham itide klog. -

Nærmede sig Midnatstide,
Løftedes den tunge Dug,
Og man skar af Bordets Side
Sig en Splint til Mundens Brug.
193 Ja, Lorenzo! Sommer, Vinter
Gjentog sig det muntre Lag,
Og dit Bord gik op i Splinter -
Smalere fra Dag til Dag.

End bevogtes i mit Gjemme
Slig en Splint som en Trophæ -
Den har hist i Syden hjemme,
Har en Duft som Mandeltræ;
Hævet let af mine Hænder,
Viser den sin Tryllemagt,
Og jeg seer de gamle Venner
Og, Lorenzo, al din Pragt!

EN FESTSKAAL FOR ROM 1868

Nys svulmed kjækt den gamle Tibers Strømme,
Som om den aanded frit,
Og Folket vaagned op af dybe Drømme,
Af Seclers Mareridt.

Det kyssed ej den Haand, som Paven rakte
Fra Vaticanets Stol,
Man saae kun den, som Marc Aurel udstrakte
Fra Romas Capitol.

Og stærk som Thor, en Helt opfisked Krybet
Trods Lyn og Havets Storm:
Men Loke kom - og atter sank i Dybet
Den fæle Midgaardsorm. -

Du stolte Rom, med Oldtids Idealer,
Med tusind Minders Duft!
Vi elske Dig, vi føle dine Qvaler,

Vi aandet har din Luft!

Med Tro til Dig vi drømme os i Aanden
Didhen, hvor Kampen stod,
Og række kærligt hver en Romer Haanden,
Som viste Romermod!

195

For Dig er hævet nu mod Himlens Stjerner
Vor blinkende Pokal -
Gid Vinen var den ædleste Falerner,
Og evigt endt din Qval!

196

HIMLEN AABEN

Nu endelig fra Himlens Pol
Det blege Graa sig fjerner -
Mig hilser atter Dagens Sol
Og Nattens lyse Stjerner!

Da nys det Høje laa i Skjul,
Og Skyen stod som muret,
Var Jorden lig en fangen Fugl,
Der sad forladt i Buret.

Nu taler Solen gyldne Ord,
Mens Taagerne sig dele,
Og hvisker til den lille Jord:
"Du hører til det Hele."

Og løndomsfuld gaaer Nattens Ild
Paa Vandring dybt i Grunden,
Og Stjernens Blink er som et Smil
Med Fingeren paa Munden!

197

SKJULTE KRÆFTER

Ej nogen Tanke, klædt i Ord,
Gaaer paa sin Livsflugt reent tilgrunde, -
Om end dens Vej er uden Spor,
En evig Virken i den boer,
Den hendøer ingenlunde:
Den kæmper med, naar det er Tid,
Hvis den er god - for Lysets Strid,

Men var den ond, gaaer den at stride
For Dybets Aand paa Mørkets Side.

198

VED ET TAB

Hvad her vi elske, ejes kun paa Borg,
Paa uvis Frist, saa er Naturens Orden,
Og vil du være fri for Savn og Sorg,
Da maa du Intet elske her paa Jorden;

Men Sorgen er en Engels dunkle Haand,
Som luttret, hvad os jordisk kjært er vorden,
Og løfter mod det Evige vor Aand -
Og derfor skal du - elske her paa Jorden.

199

ET VARSEL

Rød sank til Hvile Dagens Stjerne
I Guld og Pragt
Og vinked frem sin blege Terne
Til Nattevagt;
Men varm endnu af Kys fra Solen
Var Vind og Luft,
Og rundtom sendte Natviolen
Sin søde Duft. -

"Naar Solen synker vil jeg møde,"
Hun loved bly -
"Os Haven med de tause Døde
Skal skjænke Ly:
Der spejder intet Blik og Øre
Vort skjulte Spor,
Kun Moder skal i Graven høre
Dit Afskedsord." -

Og paa hiin Bænk ved Aftentide
Hun trofast sad -
Jeg satte mig ved hendes Side
Veemodig glad;
Som dybe Suk de sagte Vinde
Forbi os drog,
Af alle Hjerterne derinde
Kun vore slog.

200

"Farvel" er kun et Ord saa lille,
Men det har Magt -
Og Taaren kom fra Hjertets Kilde,
Da det blev sagt;
Jeg trykked kjærligt Pigens Hænder
Til Bryst og Mund -
"Du seer mig glad, naar Rejsen ender,
Vær trøstig kun!"

Da stirred hun med Et og bæved,
Og op hun foer -
Ved hendes Fod sig langsomt hæved
Den sorte Jord -
Af Angst sneg dunkel sig en Skygge
Ind i min Sjæl,
Det var, som blegnede vor Lykke
I samme Qvæld.

"Kom!" hvisked jeg, "hvorfor vel grue?
Det Intet gjaldt -
En Muldvarp skjød sin lille Tue,
See, det var Alt!
Men bort! her skeler Dødens Dvale
Til Livets Held -
Her synge ingen Nattergale
Til vort Farvel!" - -

Ak, sælsomt skifter Livets Scene!
Knap svandt et Aar,
Da sad jeg atter - men *alene*,
Hvor Bænken staaer:

201

Det elskte Navn jeg maatte skue
Paa Gravens Bræt
Og gyse for den lille Tue,
Som dog fik Ret.

202

MOD SLUTNINGEN

Tak Gud! for hver en Glæde,
Din Kjærlighed mig gav! -
Snart maa jeg vel staae rede
Med Pas og Rejsestav.

Hav Tak for Sangens Gave
I al din Miskundhed,
Og giv, at jeg maa have
Den til mit sidste Fjed!

Maaskee det turde baade,
Om end Du gav mig Rast, -
Der er saa mange Traade,
Som endnu holde fast.

Endnu er svag min Vinge,
Og Du saa hellig stor, -
Jeg føler mig saa ringe,
Jeg er saa tung af - Jord!

Vel blinker i det Fjerne
Din Almagts lyse Pant;
Dog vinker end den Stjerne
Mig sødt, hvor Livet svandt -

203

Den Jord, Du har husvalet
Med Shakspears gyldne Sang,
Hvor Rafael har malet,
Og Mozarts Toner klang! -

End tænker jeg paa Graven
Kun med en frygtsom Aand,
Og "Ordet", Pilgrimstaven,
Er sjelden i min Haand.

Held hvo i Uskyldslder
Din lyse Himmel seer! -
Den Sjæl, som seent Du kalder,
Er ej saa værdig meer;

Men, Gud! Du er den Samme,
Er Kjærligheden selv,
Og Du vil mild annamme
Mig uden "Vee!" og "Skjælv"!

204

205

DIGTE FRA FORSKELLIGE PERIODER

206

207

OLDINGENS TILBAGEBLIK PAA LIVET

Laan milde Phoebus! Harpen Klang,
Mens Oldingen paa Gravens Bredde,
Før hen han segner, end engang
Om Livets Salighed vil qvæde!

Ha, Alderdom! hvor er Du leed!
Du smertefuldt og langsomt dræber,
Du suger Kraft og Munterhed,
Alt bort med dine kolde Læber.

Ei stedse var min Isse Sne;
Mit Blod, som nu sig langsomt sniger,
Randt engang friskt og brusende
Ved Synet af de hulde Piger!

Selv denne kraftesløse Fod,
Som efter mig jeg langsomt trækker,
Fløi fordum fuld af Ungdomsblod
Med Svæven gennem muntre Rækker.

Min Arm, der rystende og mat
Nu vakler, støttet til en Krykke,
Var fordum kærligt sysselsat
Med Lina til mit Bryst at trykke.

208

Og mangen Fryd gav Herren mild,
Og mange Glæder Jorden eier,
Men Elskovs første, rene Ild
I Salighed dog Alt opveier!

End nyder jeg en himmelsk Lyst
Ved stundom fyrigen at minde
Med Haanden paa mit rørte Bryst
Min første ømme Elskerinde.

Vel sandt! den Barm nu svunden er,
Som fordum mig at sukke lærte,
Men inderlig jeg end har kjær
Det skønne, engleblide Hjerte.

Ja Alderdøm! vel er Du leed!
Du smertefuldt og langsomt dræber;
Men Godhed, Dyd og Trofasthed
Forgjæves Du at myrde stræber!

Thi Skjønhedsrosen falmer hen
Og mister snart sin Purpurgløden,
Men Sjælens Lillie staaer igjen
Og dufter blidt i Aftenrøden.

209

PROLOG

(fremsagt af Skuespiller *Haack* ved hans sidste Benefice paa Hofteatret)

Lyksalig den, som skjænket blev den Gave
I Videts og i Kunstens lyse Have
At plante Skjønheds Blomst med egen Haand;
Men ogsaa Held enhver, som rørt af Tryllestaven,
Med sikkert Blik fandt aaben Vei til Haven,
Og dvæler der, beruset i sin Aand.

Vor hulde *Foersom* syslede derinde,
Og plantede sig selv et Blomsterminde,
Som ei ved Tidens Aande falmer hen; -
Og mangt et Blomster, som os halv berøvet,

Beskedent, fast forglemt, sig skjulte under Løvet,
Gav han med dobbelt Ynde os igjen.

- Hans Minde vakte i min Sjel den Tanke
Ved Venners Hjelp en Blomstbouket at sanke,
Og ydmygt stille den for Eders Blik;
- Og paa min Bøn jeg varme Hjerter mødte,
Som glade og med Kraft mig ville understøtte
I denne lærerige Botanik.

Modtag en fælleds Blomst da af vor Stræben;
- En Blomst fremlokker muntert Smil paa Læben,
En Anden fordrer Taarer som sin Ret. -
Svagt lyder kun min egen Kunstnerstemme;
Men aldrig skal mit rørte Hjerter glemme:
At venligt I modtog min Bouket.

210

DEN KLØGTIGE JOHAN

Giv hurtig hid, Johan! min Sminke og min Kam;
Paris er dog et Himmerig paa Jorden.
Saa talte lespende for Speilet Junker Stram,
I det han med et Smil sat' Haaret udi Orden.

Hvor finder du, mon cher! vel Mage til en Talje
Som den de søde franske Glutter bær';
Saa lille Fod, saa lille Haand, saa lille Mund, Carnalje!
Du intet Sted i Verden ellers seer.

Ja, svarte ham Johan, ja Død og Kritte!
(Han ogsaa for det Skjønne havde Sands, -)
Saagar Forstanden skal jo her til Lands,
Som hele Resten være lille bitte. -

211

PAA EN VENS DØR

Ak atter fulgte sig igjen
Mit Hjertes indre Stemme:
Jeg søgte dig, min hulde Ven;
Men fandt dig ikke hjemme.

Til Gjengjeld søge du mit Hjem,
Det ellers mig vil gremme;
Til Klokken mangler lidt i fem
Er jeg bestandig hjemme.

Ak, Benjamin! paa Jorden her
Maa Tiden Ønsket tæmme;
I Himlen - hvis vi mødes der -
Er jeg bestandig hjemme.

Men hvis jeg for min Synd og Last
Skal svede hos den Slemme;
Saa holder han mig nok saa fast
At jeg er altid hjemme.

212

DEN HELLIGE KILDE

Der risler trindt paa Jorden om en Kilde;
O helligt, helligt os dens Indhold være!
Ei Nordens lis og kolde Nattevinde,
Ei heller Sydens stille Lummervarme
Kan stivne eller tørre ud dens Vover.
De rinde uden Brag saa roligt hen,
Og standse ei ved Dag og ei ved Nat,
Og først naar intet Hjerte mere slaaer,
Da styrkner Kildevældet og forgaaer: -

I hvo du er, du kjender denne Kilde;
Den er næst Gud din sidste Ven paa Jorden;
Den risler Lindring dig i dine Sorger,
Naar alle andre Venner dig forlade; -
Den rinder ogsaa tæt ved dine Glæder,
Og ikke sjelden, naar en Tusindfryd
Beruset nærmer sig til dens Krystal,
Da springer flux en yndig Perle frem
Og bringer Blomsten Kjølning fra sit Hjem.

Og sikkert mindes du, da glad din Moder,
Dig tog som Barn i sine ømme Arme,
Og trykked henrykt dig op til sit Hjerte,
At *Taarer* bævede i hendes Øie!
Og du bad bønlig "Moder maa ei græde!"
Mens Taaren bort du strøg med barnlig Haand.
213 O viid, at fra hiin hellige Kilde steeg
Op i din Moders Blik den Draabe huld,
Ak! som hun bytted' ei med Verdnens Guld!

Siig, var du aldrig Vidne til naar Skjebnen
Sig grusomt kaster mellem tvende Hjerter,
Og tvinger Ven langt bort fra Ven at drage;
O saae du da de store hede Taarer,
Som lette Hjerterne i Afskedsstunden?
Viid: dybt i Brystet Venskabs Genius,
Som Guddom vogter Ømheds Kildevæld
Og sender op, naar Venskab mangler Trøst:
En Lindringsbølge fra det pinte Bryst.

Og selv i Elskovs saligstille Timer,
Naar Pigen smiler i sin Ynglings Arme,
Da pibler klar i Øiet frem en Vove
Som gennemridsler Lillier og Roser,

Og standser sittrende paa Læbens Purpur.
Den taler varmt, naar Tungen ei formaaer
At stamme frem, ak! hvad ei siges kan -
Den taler sødt - men taler længe ei,
Den kyskes bort midt paa sin Blomstervei.

Selv nu, da dybt min indre Harpe bæver,
Da høit mit Bryst af ukjendt Glæde svulmer,
Da selv ei mindste Gnist af Uro, Smerte
Tilslører for mit Blik den lyse Himmel
Og tynger ned min Aand med Støvets Lænker;
Selv nu, o Gud! selv nu en Taare sig
Forvilder fra sit Hjem op til mit Blik!
214 O Bølge tril med navnløs salig Lyst:
Du Datter af en Himmel i mit Bryst!

Der risler trindt paa Jorden om en Kilde,
Og *Taarens Kilde* vel dens Navn mon være;
Ei Nordens lis og kolde Nattevinde,
Ei heller Sydens stille Lummervarme
Kan stivne eller tørre ud dens Vover.
De rinde uden Brag saa roligt hen,
Og standse ei ved Dag og ei ved Nat;
Og først naar intet Hjerte mere slaaer,
Da styrkner Kildevældet og forgaaer! -

215

DA JEG VAR SYG

O Lina! hulde Læge! tag mig i din Kuur,
Før Døden mig til skumle Orcus slæber;
Lad Medicinen være - røde Læber,
Og søde Kys min eneste Mixtur!
Jeg vedder da, at inden Timer to,
Naar ellers uafbrudt jeg har medicinert
Og min Mixtur har nydt i Mag og Ro,
Jeg er kureert.

216

LUCAS OG LISETTE

Lucas.

Hvi kysser Du Joli saa ømt med Rosenmund,
Hvi nægter Du mig det, Du ødsler paa en Hund?

Lisette.

Var du saa *taus* og *tro*, og nøiedes med Kys,
Jeg Dig da gjerne gav hvad Jeg gav Hunden nys;
Men Du et Mandfolk er, og som et saadant, Kjere!
Faaer Du først Kyssene, Du tænker snart paa mere.

217

PROLOG (21. Sept. 1817)

(fremsagt i et dramatisk Selskab d. 21. Sept. 1817)

Snart rasler ved vor Fod det gule Blad,
Og Aftensolen kold i Vesten synker;
Den skarpe Nordenvind i Træet klynker,
Der hvor Smaafuglen qviddrede saa glad.
Ei springe vi saa muntre meer i Marken,
Ei vanke vi i Skoven henrykt ene,
Og hvile under Træets svale Grene,
Og ridse kjere Navne ud i Barken.

Thalia! du fra hvem vi rolig nys
Saa troløst kunde bort vor Tanke vende,
For dig nu atter vore Hierter brænde,
O, nægt os ei dit hulde Vinterkys:
Da troe vi end at eie Skovens Bue,
I Fløitens Toner Fuglens Sang vi finder,
Og paa saa mangen blid Venindes Kinder
De tabte Blomster atter vi kan skue.

I Aften offre vi med dristig Haand
Den første Krands, vor første Vintergave;
Den blev ei bunden i Fuldkommenhedens Have,
Modtag den derfor med en venlig Aand:
Da skal vi engang Blomst til Blomst saa føie,
At Offerkrandse kan paa Altret hvile,
Som lokke frem paa Læben glade Smile
Og ømme Taarer af det klare Øie.

218

STRENGEN

Paa Digterharpen lue mange Streng,
Forskjellige i Dannelse og Lyd,
Dybt tone nogle, høitidsfuldt og længe
Om hellig Pligt, om Trofasthed og Dyd,
Mens Andre svagt berørt med Sjælens Finger
Om Vid og Munterhed og Glæde klinger -

Ak sjelden heldig er den lykkelige Aand,
Som hele Harpen fører i sin Haand!

Mit Hjerte søgte længe varmt at finde
Den skjulte Vej til Harpens Helligdom,
Men stedse famlede min Aand i Blinde,
I vildsom Taage vankede den om; -
Da saae jeg Lina første Gang i Lunden;
Og see! Een Streng paa Harpen alt var funden;
Den klang om Kjerlighed, og rødmende og glad
Jeg Lina offrede mit første Qvad.

Og aldrig det formørke skal min Glæde,
Om flere Strengene end ej skjenkes mig,
Jeg har jo den, som kan om Lina qvæde.
Jeg har jo den, som gjør mig lykkelig! -
Og Bækkens Bølge med sin hvide Tunge
Skal til det blanke Guld harmonisk sjunge
Og ømt skal tone over blomstermilde Eng
Min Linas Navn fra Harpens bedste Streng.

219

UNDER KRITIKEREN H. C. G. PROFTS PORTRÆT

(tegnet af C. Winsløw 1818)

Rask flyder Lapseblodet som en Elv,
Man skriver Vers, og snyder Folk paa Moden,
Man kritiserer hele Kloden,
Men glemmer kun sig selv.

220

EPIGRAM

lil ej for rask med en tjenstfærdig Haand
At drage Sløret fra din Broders Øje, -
Uvidenhed er tidt det skjulte Baand,
Der ene binder ham til Livets Møje.

221

SANG

(ved Ingemanns Hjemkomst)

Aabnet blev det gyldne Buur,
Gamle Danmarks Glæde,
Fuglen i den frie Natur
Monne Vingen sprede: -
Fløj saa over Land og Sø,
Rundt paa Verdenskuglen, -
Danmark, den forladte Mø,
Stirred efter Fuglen.

Langsomt sneg sig Tiden her,
Dybt har Savnet smertet,
Alle havde Fuglen kjær,
Ømt den sang til Hjertet;
Derfor jublede vor Sjæl,
Da dens rene Stemme
Lød ved Tassos Gravcapel,
Saa det klang herhjemme.

Fromme Barde Ingemann!
Dig vi Skaalen bringe!
Sukket fra dit Fædreland
Standsede din Vinge:
Nu den foldes skal i Fred,
Savn ej mere vække,
Trofast Venskab, Kjærlighed,
Skal den evigt stække!

222

Her i Danas Blomstervang
Skal din Harpe klinge,
Her engang din Svanesang
Sig til Gud skal svinge;
Her du skal i hvide Nord,
Ofte, som iaften,
Varmes blidt ved Venneord,
Og ved Druesaften!

223

OPMUNTRING

Et Hav vi alle pløje
Heel fuldt af blinde Skjer,
Snart let og snart med Møje
Vi Maalet komme nær:
Dybt bruser Skjebnens Bølge
Sit underfulde Qvad,
Og Livets Skib maa følge
Nu sukkende, nu glad. -

Den Tanke, ganske ene
At naae hiin fjerne Kyst,
Den slapper mat hver Sene
Og ængster saa vort Bryst;
Nei, skal en Mand bestige

Sit Skib med freidig Aand,
Da maa en trofast Pige
Ømt vandre ved hans Haand.

Lad mørke Skyer da ile,
Og over Skibet staa;
Han seer sin Pige smile, -
Og Himlen smiler blaa;
Lad Skjebnens Bølger true
At slukke Livets Brand;
Hans elskovsømme Lue
Den dog ei slukke kan! - -

224

Saa iil paa Haabets Vinger
Hver Mø, hver kraftfuld Mand!
Mens Elskov Flaget svinger
Sæt trøstig kun fra Land!
Og Gud vil mild oplade
Sin Verden uden Navn,
Og I skal synke glade,
Forklarte Favn mod Favn!

225

HUN GIK TIL SØNDAGSDANDSEN

(Efter det Tydske)

Hun gik til Søndagsdansen,
Hun var saa engleskøjn;
Om Lokken smilte Krandsen
Som Haabets Farve grøn.

Jeg tænkte: Nu slaer Stunden,
Følg nu kun modig med;
Tag Bladet rask fra Munden,
Og tael om Kjærlighed.

Hun gik, jeg ilte efter,
Bag Busken listed mig;
Jeg løb af alle Kræfter;
Vi mødtes lykkelig!

"Hvad vil Du?" spurgte Pigen
Med hendes Røst saa sød;
Jeg følte Hjertets Stigen,
Blev bleg og atter rød.

Her stod vi nu tilsammen,
Mit Bryst slog Slag i Slag,
Jeg spurgte med lidt Stammen:
- "Hvad skriver vi i Dag?" -

226

Men ak! Naturens Datter
Forundret paa mig saae,

Til sidst hun brast i Latter,
Hun løb og lod mig staae.

Hvo gier mig her Forklaring?
Jeg troer, jeg bliver stum.
Nu veed jeg af Erfaring,
At Kjærlighed gjør dum!

227

BALVISE

Ved Dands vort Blod blev varmt, vi synes end at høre
De muntre Toners Ild!
Nu vil vi Glassets Klang velvillig laane Øre
Og secundere til.

Ret glad man være kan, om Kjolen ei er sværtet,
Om man ei nævnes lærd:
Her krones Snillet vel, men hisset krones Hjertet,
Og det er mere værd!

Vel findes her paa vor forkeerte Jord, at Stjernen
Paa Hjertet fæstet er:
Men skete den sin Ret, man fæsted den paa Hjernen,
Dens Himmel findes der.

Held den, som naar han seer den bedre Morgenrøde
Afløse Livets Spas,
Kan med et skyldfrit Sind sit fulde Bæger støde
Mod Dødens Timeglas!

Den Braves Skaal, som her sig glad har rosenkrandset
Og som var Dydens Ven!
Skaal, Venner, for de Been, som har uskyldig dandset
Og dem, der dandse end!

228

SANG

bestemt til at synges ved en Forestilling af *Rahbeks* Lystspil *Sommeren* i Anledning af hans Sølvbryllup

Hil Dig paa Dit Høitidssæde
Dybe Tænkter, muntre Skjald!
Kraftigt sang Du her om Glæde,
Flaccus i vor lille Hal!
Kun som Tak vi nu kan byde
Dig et Tryk af Vennehaand,

Medens Bryllupstøner lyde
Meer fra Hjerte, end fra Aand!

Danmark med Din Rigdom brammer
Samlet ei i Støv og Muld:
Viddets Diamant, som flammer,
Og Din Aands gedigne Guld;
Mens sig Venskab stille fryder
Ved Din aabne varme Sands,
Og en velbrugt Tid Dig pryder
Med sin lyse Sølvkrands.

Ømhed smiler ved Din Side
Som en Kvinde klog og god:
Hjulpet har hun Dig at stride
Livets tunge Strid med Mod.
Her, hvor Alles Hjerter brænde
Med en kiærlig Ild for Dig,
Hviler Blikket rørt paa Hende
Som har gjort Dig lykkelig!

229

Op da hver, hvis eget Hjerte
Kiender Elskovs søde Fryd!
Hver, som høit at agte lærte
Mandens Aand og Qvindens Dyd:
Venskab! Kiærlighed! Du vinker:
See vi hæve vor Pokal!
Evans Guld i Skaalen blinker
Hymens Sølv det gjælde skal!

230

EN JULESANG

(Afsjungen Juleaften 1824, i Rom, af de paa den Tid derværende Danske, tolv i Tallet)

Nu et Suk, min Ven og Broder,
Midt i Glædens Chor!
Tænk paa kjære gamle Moder
I det fjerne Nord.
Hvid som Snee er hendes Arme,
Men hun favner med en Varme,
Som selv her, hvor Alting luer,
Hjertet aldrig skuer.

Ikkun hun forstaaer at tænde
Juletræets Lys,
Medens Stjerner ude brænde
I et natligt Gys,
Mens de Gamle sidde sammen
Trindt om Arnen, see i Flammen,
Vugges blidt i Fantasier
Hver for sig og tier.

Knøs og Pige stevnes sammen
I den lyse Stund,

Han medbringer Spøg og Gammen,
Hun sin røde Mund.
Snart den søde Leeg begynder,
Pigen skrifter sine Synder,
Som en lille Rest tilbage
Fra catholske Dage.

231

Ak! da flyver muligt Tanken,
Midt i Julens Fryd,
Under lønlig Hjertebanken,
Til det fjerne Syd.
Venner op! see Vinen gløde,
Lad nu Tanke Tanke møde,
Mens for Danmark ud vi tømme
Druens Purpurstrømme.

232

SANG PAA EN FØDSELSDAG

den 7de Marts

Velkommen Marts! du Vaarherold!
Saa juble alle Munde,
Skjøndt Nordenvinden fløjter kold
Omkring de nøgne Lunde;
Paa Volden alt man os kan see
I Middagssolens Straaler,
Men overalt vi finde Snee
Og intetsteds Violer.

Dog savne vi end hint Symbol
Paa stille rene Dyder:
Her skjænker Hjertets varme Soel
Hvad Blomsten kun betyder;
Og derfor viet høit til Fest
Skal denne Maaned svinde,
Som gav os hvad paa Jord er bedst:
En mild og ædel Qvinde!

Saalunde Martii blide Skjæg
I munter Kreds fortrolig,
Har lokket Børnene til Væg
I denne Glædens Bolig;
Hver løfter paa sin fulde Skaal,
Og alle Skaale fulde
Skal tømmes ud for hiin Viol,
Som dufter midt i Kulde!

233

JULEVISE, 1825

(Afsjungen Juleaften, hos Thorvaldsen i Rom)

Gamle Juul kom snart igjen
Med sin Spøg og Gammen,
Savner dog saa mangen Ven,
Som sad sidst tilsammen,
Byder derfor, første Skaal,
Som vi Festen sender,
Gjelde skal med bredfuldt Maal
Vore svundne Venner! -

Nu vi vil om festligt Bord
Lege Juul saa glade,
Lade som vi var i Nord
I vort gamle Stade;
Hver i Livet gav sit Pant,
Dømmes uden Naade:
Under Spøg og Drik iblandt
Laer vi Skjebnen raade!

Du skal staa paa bredden Steen!
Hold Dit Mod vedlige,
See da kommer snarlig Een,
Som Du Plads skal vige.
Nærer Hjertet i Dit Bryst
Ægte Kunstnerflamme,
Vender Sorgen sig til Lyst,
Spiren bliver Stamme!

234

Du skal plukke Kirsebær!
Hvis Dig sligt kan more,
Pluk forsigtig med Enhver,
Meest dog med de Store:
Vender deres Gunst sig brat,
Smiil og kald det Lykke:
Stjernen funkler kun ved Nat,
Lyset maa ha'e Skygge!

Hvo, som dette Pant har kjendt
Han skal Stjerner kige,
Men paa Konstens Firmament
Skal han Tallet sige:
Med en Glæde, dansk og reen,
La'er han Blikket vandre,
Jubler freidig: "Der er Een
Over alle Andre!"

Utaalmodig seer sig om
Dommeren hiin strænge:
"Syndere, modtag Jer Dom:
I skal alle hænge!
Hænge Glasset ved Jer Mund,
Tømme Druesaften,
Juble ud af Hjertets Grund:
Hil vor Juleaften!"

235

I H. C. ANDERSENS STAMBOG

Rom Martz 1834

Har Sydens Flamme ei Dit Bryst med Sødhed tændt,
Saa digt og syng til Straf en Serenade hjemme, -
Faa Kys om Dagen af en iiskold Recensent,
Og Vægterfavnetag om Natten for Din Stemme!

236

DE DANSKES SANG I ROM

Den 28de Januar 1835

Du Kreds af gamle Høie,
Syvstjerne klar og stor!
Hvor *Rom* sit Herskerøie
Udsendte over Jord:
Hør Jubeltoner stige,
Hør Cimbrers frie Sprog!
En Klang fra Danmarks Rige,
Som aldrig bar dit Aag!

Forsvunden er din Vælde,
Og i din Keiserborg
Boer nu den ringe Nælde,
I Ydmyghed og Sorg.
Forstenet, stander rolig
Den gamle Verdens Skræk,
Og Nutid seer fortrolig
De kolde Herskertræk.

Men naar den Danske triner
Ind i din Bustehal,
Ham rører *Titus's* Miner
Som Godheds Ideal.
Da mindes han sit Norden,
Og føler dybt med Lyst,
At *Titus's* Aand paa Jorden
Boer end i *Fredriks* Bryst!

237

Dog Romas Ørn var steget
Endnu mod Himlen fort,
Var *Titus's* Aand ei veget
Fra Romerfolket bort.
Og evig Danmark fryder
Sig ved sit gamle Skjold,
Naar ædel Godhed byder
Med Kraft og Maadehold.

Den Ædleste til Ære,
Vi festlig sammen staae;
Velsignet Dagen være
Da *Fredrik* Lyset saae!
Om hvide Løk sig slynge
End længe Kronens Pryd!
Hvert Aar hans Kraft forynge:
Da ældes Danmarks Fryd!

238

GRAVSKRIFT

paa Skuespiller Carl Winsløws Gravsten

paa Assistens Kirkegaard

Ludvig den Ellevtes Aand fremmanede han fra de Døde;
Ak, men hans straalende Liv sank i den aabnede Grav.

239

NU KNOPPE ATTER TRÆET

(d. 12te April 1836)

Nu knoppes atter Træet hist i Haven
Og Morgnen skingrer høit af Fugleqvadder,
Mens Du min Elskte taus bag Ruden sidder
Med Tanken stundom bøjet imod - Graven:

Din fine Kind lidt blegere er vorden -
Du sukker med et ahnelsesfuldt Hjerte,
Veed ej, hvor Du er smuk selv i Din Smerte
Mens tankefuldt Dit Øje seer mod Jorden. -

Lad Vaarens Grønt Dig bringe Haab Du Søde!
Snart vil en anden Aarstid bringe Trøsten: -
Saa sandt som Vaaren Moder er til Høsten
Saa sandt skal Frugten smile Dig imøde!

240

DET REGNER -

Det regner; og den tunge Taare rinder
Fra Havetræets høstliggule Lev, -
Forelsket græder det, fordi det bliver Støv
Før Lillien paa dine fine Kinder.

Selv sidder du min elskede Veninde!
Som Havens bedste Blomst, af zart Natur
Bagved Krystalet af et gennemsigtigt Buur
Beskyttet luunt imod de kolde Vinde:

Og ud du kaster Dine lyse Blikke
Men øjner Taage kun og Regn og Storm
Og hist og her et Knebelsbart, en Uniform, -
Men ham du vilde see, ham seer du ikke: -

Og trofast flammer dog hans Elskovslue
- En mere trofast Elsker neppe faar du -
Men Brystet har han slemt forkjølet sig, forstaar Du?
Og derfor maa han blive hjemme i sin Stue.

Dog - bort med Spøg! - jeg elsker dig Petrine!
Du søde Minde om den Tid der gik!
Min Nutid svælger i dit Elskovsblik,
Og salig Fremtid ligger i din Mine!

241

Hvad mest jeg elsker vel - din Vid? din Ynde?
Ak selsomt lyder det, men tro mit Ord:
For mig en *Vellyst* i din klare Tanke boer, -
Og det er *aandrigt* fast, med dig at synde! -

Og nu farvel! du, som min Sjel henrykker,
Som vækker og som stiller sødt mit Savn!
Tryk, hvis du elsker mig, din Læbe paa mit Navn,
Og riv saa Brevet - langsomt dog - i Stykker!

242

CHARLOTTENLUNDSAFTENEN

Aftenvinde
Svæve, svinde
Gjennem Skovens Sommersal:
Blomsterduften
Krydrer Luften,
Nys faldt Regnen mild og sval:
Dybt bag Grene
Ømt og ene
Sværmer sødt en Nattergal: -

Aftenvinde
Svæve, svinde
Hviske i den dunkle Sal: -
O kom o kom min Sjels Veninde!
Dig venter Nattergalens Slag!
Dig venter under Skovens Tag
Mit eget Hjertes varme Slag!

SØLVBRYLUPSSANG

paa Nebbegaard, den 15de Marts 1839

Der er en Tid, da frisk Begeistring kalder,
Og Hjertet boer i Glædens muntre Hal, -
Et Gjenskin af hin tabte gyldne Alder,
Da Guldet selv var ubekjendt Metal:
Det er den Tid, da Ungdomsdrømme maler
Poetisk lys en Fremtid for vort Syn,
Det er den Stund da Kjerlighed neddaler
Og tænder Hjertet med sit første Lyn!

Men Liv er Kamp, og mangen Drøm forsvinder,
Og mangen Blomst blev aldrig moden Frugt,
Og mangt et Hjerte lever kun af Minder,
Mens Haabet længst i Tidens Strøm er slukt:
Lyksalig den, som dybt i Livets Sommer
Seer Vaaren frisk forynget om sig staa,
Som smile kan, naar Aftentimen kommer,
Mens Kjerlighed gjør end hans Himmel blaa!

Vær hilset da, du blideste blandt Dage!
Der stiller sligt et Billed for vort Blik:
See, Tyve Aar og Fem er lagt tilbage,
Som med Velsignelse fra dig udgik;
Du bringer Livets bedste Sølvversmykke:
En kraftfuld Mand, en glad og elsket Viv,
Og ømme Børn og stille huslig Lykke,
Og i en skøn Natur et virksomt Liv!

HVORDAN HUN ER

Hendes Øje er blaat og saa fuldt af Tugt
Og uskyldig Lyst.
Hendes Hjerte er godt, og det boer saa smukt
I det unge Bryst!

Hendes Kind en Buket af det fineste Rødt
Med Lillieskjær!
Og hun rødmer saa let og taler saa sødt
Og mildt til Enhver!

O lyksalig den Ven, hvem i Elskovs Stund
Hun engang i Løn

Hvisker kjærlig og blid med blussende Mund
- Svar paa hans Bøn!

245

TIL EN CONFIRMANTINDE

(Med en Blomsterbouket)

Du selv, en Blomst fra Jordens Have,
Med Rod i Evighedens Grund,
Kan tyde Tanken af min Gave
I denne alvorfulde Stund:
Et venligt Billed jeg Dig sender
Paa Ynde, og paa Ungdomskraft,
Hvor jordisk Blomsterskønhed brænder
Og Sundhed boer i Stilkens Saft: -
Dog selv i Dine rene Hænder
Vil Farvepragten slukkes ud,
Og Alt hvad timeligt kun blænder
Hjemfalder ogsaa Tidens Bud. -
Kun hvad om Himlen kan erindre
Skal aldrig falme, aldrig døe,
Og i Dit eget Hjertes Indre
Du finder evigt Blomsterfrø: -
O! beed da Himlens Gud om Kraften
At dyrke *Hjertets* Blomster ret,
Da er Du, selv i Livets Aften
En yndig duftende Bouket!

246

TIL EN DAME

med et Exemplar af Holberg

Man siger Holberg yndede ikke Qvinden,
Blev aldrig smeltet ved en Piges Smil:
At derfor i hans Verker Elskerinden
Kun taler Pebersvendens kolde Stil:
Den arme Skjald! ham Amor negted Vingen!
Hvi fandt han ei en Aand, som ham henrev,
En Qvinde, som - dog nei, jeg nævner Ingen -
Der stundom trykked ømt den Haand, som skrev!
Nu derimod, udmattet af at tænke,
Ham Rosen kvægede ei paa Livets Tiørn,
Og derfor Sorø blev hans lærde Enke,
Og Bøger hans udødelige Børn: -

De muntre Væsner jeg idag Dem sender,
Idag, da Glæden smykker Deres Hjem!
De fik dem sikkert af hans egne Hænder,
Ifald han levede og kjendte Dem.

247

EPIGRAM

Hvor vrangt og efter eget blinde Tykke
Uddeler Skjebnen Guld og Hæderssmykke!
Der er nu N! hvad har han gjort?
Og dog han lever glimrende og stort: -
"Ih nu, for Pokker! Manden har *gjort* - Lykke"!

248

MED EN PENNEVIDSKER

Har Pennen gjort sit sidste Træk,
Og standses af Papirets Skranker,
Tar jeg med Glæde mod den Rest af Blæk,
Som dengang ikke blev til Tanker. -

249

AFSKEDSSANG TIL EN VEN

Før Morgensolen vinker med sin Lue,
Og løser Afskedstaarens Baand,
Vi dig, o Ven, i Øjet end maae skue,
Og trykke broderligt din Haand.
Lad Kinderne blegne og Verdner forgaae,
Evigt, som Sjelen, vort Venskab skal staae.

Det veed vi vist, Du ej den Plet vil glemme,
Hvor sødt Du nød din første Blund;
Men sukke tidt: o var jeg dog derhjemme,
Hos Eder, i min Bøgelund;

Da svulmer dig Barmen, din Kind blusser heed,
Danmark har Hjertet, men Kunsten din Eed.

Saa far da vel! din Genius dig vinker,
Gud signe dig, farvel, farvel!
I Liv og Død vor Stjerne trofast blinker,
Og fjerned bo vi Sjel i Sjel.
Farvel da, du kjære, du flygtende Ven,
Sikkert vi samles en Morgen igjen!

250

STRIKKEBREVE

1.

Hvor sig Skjebnen hurtig vender!
Du som nys mig holdt i Fængsel
Aabner det nu selv med Længsel
Og mig bær paa dine Hænder!

Nys af Mørke dybt besværet
Seer jeg atter Dagens Flamme
Og to Øjne med det Samme,
Saa jeg blændes fast ved Skjæret!

Jeg er underlig tilmode, -
En saa pludselig Forandring
Paa mit Livs saa korte Vandring
Er vist neppe til det Gode.

Haabet skal mig ej fortrylle,
Og jeg veed, jeg arme Stymper
Naar af Fængslet du gjør Strømper
Bliver jeg vel til en Krølle!

251

2.

Jeg stakkels lille Strikkebrev!
Min Fader raabte neppe "lev"!
Før Du fik fat paa hvad han skrev
Og bort fra Dagens Lys mig rev.

Du har en Maade vist som Faa
De spæde Børn at svøbe paa,
Du snør dem ind fra Top til Taa -
Er det at handle med de Smaa?

Jeg laa i Dage, laa i tre,
Nysgjerrig hvad der vilde ske,
Men aldrig fik jeg Dig at see, -
Imellem hørte jeg Dig lee.

Jeg hørte Sange fra Din Mund,
Du gav et Ryk fra Stund til Stund,
Jeg vidste ikke ret Din Grund, -
Ah, tænkte jeg, nu vugger hun.

Men nu kom Ryk hvert Øjeblik -
Mig Syn og Hørelse forgik,
Jeg veed ej meer til Punkt og Prik
Hvordan Du mig i Haanden fik.

252

AARSSKIFTE

(1844-1845)

Med Brusen Tidens Vinge gaaer,
Hvert Vingeslag et fuldendt Aar: -
Den er et Kraft-Locomotiv,
Som drager Jorden med sit Liv;
Hvorhen? Igjennem Luftens Hav
Til Frihed eller til sin Grav: -
Hvornaar? Det kjender Jorden ei,
Imens den synger paa sin Vei,
Og blander kjækt sin Melodi
I andre Sphærens Harmoni. -

Du, Menneske, saalidt forstaaer,
Som Jorden, Verdens nye Aar, -
Men følg, som den, med Tidens Strøm,
Og sænk Dig ei i Fortids Drøm:
Hæv frit dit Blik, og saa afsted!
Og viig fra Banen ei et Fjed,
Og bland med Haab din Melodi
I hele Verdens Harmoni!

253

MED EN RUBINRING

For Andres Speiderblik Rubinen lærte
En ydre Kulde, Fatning, Tvang og Baand, -
For Dig er den en Funke af mit Hjerte,
Et Ildkys paa Din Haand!

254

SØLVBRYLLUPSSANG

Foraaret 1846

Om ny Hoteller og Hippodrom,
Der tales vidt og bredt i Staden,
Og Speculanterne løbe om,
Som de var rasende, paa Gaden: -
De røde Roser og Himlens Blaa,
Det unge Foraar agter Ingen paa,
Kun Sølvets Klang,
Ei Lærkens Sang,
Kan finde Vei til Sjel og Øre.

Selv her har Sølvet os sammenkaldt,
Men Sølv, som Hjertet respecterer,
Som staaer, om tusind "Passager" faldt
Med samt de lystige Passagerer:
De røde Roser og de Øine blaa,
Har trofast samlet mangt et Aar derpaa,
Tyst Dag og Nat,
Voxed hin Skat,
Som spreder her sin Glands i Aften.

Og Guden Amor som Speculant,
Blandt os ved Festen er tilstede;
Han er i Huset saa hjemmевant,
Gevinsten tæller han med Glæde:
Han tæller Fem og Tyve svundne Aar,
Sødt dufte Roserne i Gudens Haar,
255 Tyve og Fem!
Trofast i dem!
Og Hjertets Ild endnu den samme.

Han fletter hurtigt en Sølvkrands,
Og nærmer sig de To ved Bordet,
Betragter Begge med Øiets Glands,
Og fordrer gravitetisk Ordet:
"De røde Roser og de Øine blaa
Kan man i Danmark, seer jeg, stole paa,
Tag hen med Fryd
Sølvkrandsens Pryd,
I Tidens Fylde vinker Gullet!"

Hvad bedre, Venner! nu gjøres kan,
End fylde Bægret indtil Randen,
Og tømme Skaalen for Christian,
For Vennen, Broderen og Manden: -
De røde Roser og de Øine blaae,
Kom lad os atter Viin i Bægret faae,
Sara, Dit Vel!
Trofaste Sjel!
Op Venner, Hurra for dem Begge!

256

DEN 6te JULI

(I Skandinavisk Selskab den 6te October 1849)

1.

Det var en Sommermorgen;
Før Solen stod i Øst,
Gik Dansken til sit Dagværk ud,
At høste en blodig Høst.
Idag maa Ingen vige.

Før Fuglesangen vaagned,
Lød Hurraraab i Sky,
Og Røgen laa i tætte Lag,
Som Dug i Morgengry.
Idag maa Ingen vige.

Imellem os og Fjenden
Var lagt en aaben Grav,
De Danske sprang i Graven ned,
Men de stod op deraf.
Idag maa Ingen vige.

De Tydske stod bag Voldes
Og Palisaders Hegn,
De Danske gik med aabent Bryst
Mod Fjendens Kugleregn.
Idag maa Ingen vige.

257

Tak være dem, som førte
Vor Hær til Fjendens Leir,
Og Tak hver Mand, som fulgte dem
I Liv og Død til Seir.
Idag maa Ingen vige.

Tak Rye, tappre Fører
For vore Faldnes Trop!
Dit sidste Ord paa Ærens Dag
Har Saga tegnet op:
"Idag maa Ingen vige".

2.

Drag ei Dit Næt om Løvens Bo!
Tag ei for Frygt hans tause Ro!
Med et Spring staaer han brat
I den bælmørke Nat
Uforfærdet og hæver sin vrede Klo.
See, Din Snare han rammer!
Tør Du møde hans Blik?
Du blegner for dets Flammer:
"Naade" er den Bøn, som Du qualfuld stammer,
Flugt Dit sidste Væрге mod Dødens Drik!

Holsten, hvad hjalp Dit Neldeblad?
Knap fik Du brændt i Borg og Stad,
Da greb Danmark med Mod
Om den giftige Rød,
Rykked op Dig som Ukrud, hvor fast Du sad.
258 Her skal Løgnene strande,
Her, hvor Kampen var ren,
Og høit skal Tydskland sande:
Haard og fræk i Oprør var Holstens Pande,
Mere haard var, Danmark, Din Grændsesten.

Midsommernat med Lyn og Brag,
Luttrende var Dit Tordenslag!
Atter Luften er sval,
Som var lummer af Pral,

Tydske Fagter og Haan mod det danske Flag.
Høit skal reises en Støtte
Midt i Stormenes Hav
Hvor Lynene sig mødte!
Roser voxer skal der, hvor Troskab blødte,
Tidsler der, hvor Troløshed fandt sin Grav!

259

ET FORTROLIGT ØJEBLIK

Min Musa:

Hvad tænker Du nu paa? Du stirrer tankefuld
Og fast med Ængstelse hen paa din Harpes Guld.

Jeg:

O! hvis Du elsker mig, saa sig mig, Himmelpige!
Hvormange Harper ejer vel Olympens Rige?

Musa:

Du spørger dristigt, - dog jeg svare Dig vel maa:
Olympen ejer Ni,
Som laanes Jordens Børn, vel at forstaa!
Iøvrigt er der Ti.
Men ak! i denne Post er Phoebus noget sær:
Han laaner ikke sin til Alle og Enhver;
Dens Klang er kun for Faa, som fatte kan dens Værd.

Jeg:

Hvad Ni? kun Ni! saaledes jo det var?
Nuvel! og vi et dobbelt Antal har
Af Digtere; Ni staaer kun til at faa:
Min Gud! hvad spiller da den ene Halvdel paa?

Musa:

(lidt rødmende.)
De spille - ih naturligvis, Du Nar!
Paa Instrumentet, som de har -

260

Jeg:

O! giv mig Arme et oprigtigt Svar!

Musa:

Nuvel! Jeg ellers nok kan gjætte,
Hvorfor Du ønsker just at vide dette!
Du ventelig har mærket,
At næsten hver en ny Poet,
Saa snart han spidset har sin Pen,
Og lægger første Haand paa Værket,
Strax drømmer sig en yndet Musers Ven,
Beskriver smukt, hvorlunde han har seet
En af os ni Olympens Glutter,
Som med en Mine øm og huld
En Harpe gav ham af massivt og himmelsk Guld
Med alle Himmelharpens Attributer. -
Nu vil jeg ikke nægte,

At, naar et Menneske med hellig Smerte
En Harpe sig udbeder af os Ni,
Saa - ved Apollo! vi har og et Hjerte -
Saa faaer han den, skjøndt altid ej saa ægte,
Som han det troer - et fromt Bedrageri!
Vi nænne ej at sige Staklen Nej:
Vi give derfor Harpen ham i Skerts,
Og hvad han troer har ægte Guldværdi,
Er stort ej bedre end chaldarisk Erts.

Jeg:

Hvordan, Gudinde! Jeg forstaaer Dig ej.
Hvorledes! skulde - Himmel, hvilken Kval!
Min Harpe er maaske -

261

Musa:

Af samme Slags Metal.
Dog har den som de Andre
Den Egenskab at kunne sig forandre:
Alt som din Aand udbryder af sit Buur
Og over Smaahedsverdenen sig svinger,
Forædler ogsaa Strengen sin Natur,
Og useet voxte Harpens skjulte Vinger:
Da vil det maaske hænde sig engang,
At vi, naar ret Du har os glædet,
Borttage Harpen, give Dig i Stedet
En ægte, der har reen og himmelsk Klang.
- Men er din Digten kun en vandet Frugt,
Udklækket ved en varm Beundrings Iver,
En Frugt, som Dig til Efterligning driver
Af, hvad Du finder højt og smukt,
Den fine Dunst, som stiger op i Lugt
Af et med ædel Vin nys opfyldt Kar -
Da nærme vi os atter strax,
Og mens vi Harpen fra Dig ta'er,
Vi drage af dit Bryst den søde Pil,
Vi gjør Dig atter om dit Hjerte fri
Og hviske til Dig: "Glem nu vore Smil:
Det Hele var kun lidt Coquetterie
Men - af et himmelsk Slags".

262

"SOPHIESHAAB"

(September 1856)

Til Høire, der hvor Veien glider
Forbi den grønne Jagtallee,
En landlig Bolig er at see,
Som sender Smil til alle Sider; -
Helst vilde den i Skygge træde,
Og fik beskeden i sin Daab
Det ene Navn "Sophieshaab",
Men den var Manges Haab og Glæde.

Mod Slottet hist er den en Hytte,
Men Slottets Herre, trods sin Rang,
Har sikkert standset tidt sin Gang
For fjernt til Glæden her at lytte;
Og førte Sommeraftnens Vinde
Hen til hans Øre Venners Sang,
Og Kvindens Røst og Bægrets Klang,
Sad heller han maaske derinde; -

Og han tog ikke Feil tilvisse!
Saa sandt som Høiheds største Glands
Fordunkles af en Rosenkrands,
Som Glæden fletter om vor Isse; -
Ja, der var godt og kjært at være!
Der hersked i det lille Huus
En egen venlig Genius,
Som virked paa dets Atmosphære.

263

Af Vid og Ynde sødt beruset,
Man aandede saa glad og frit,
At Fantasien ledtes tidt
Til Sagnene om Bakkehuset; -
Hist staar til Minde kun i Lunden,
En Sten, som Vandreren beseer,
Og Kamma selv er ikke meer, -
Men - Kammas Aand er ej forsvunden.

264

MED EN GAVE

(Den 16de Januar 1858)

Læg mig blandt Dine "Minder" ned,
Og skjænk mig stundom Dine Blikke: -
Jeg kom fra "gammel Kjærlighed",
Et Guld - Du veed - som "ruster ikke".

265

1 SEPTEMBER 1859

(Ved en Familiefest)

Endt er Sommerhedens Qualme, -
Hvad vil Sydens Ild i Nord?
Danmarks Bøg er ingen Palme,

Snogen ei i Græsset boer:
Frit vil Hver sin Aande drage -
Brænder Solen ret med Fynd,
Kalde vi det "Hundredage", -
Gud forlade os vor Synd!

Med en mild og dæmpet Varme
Aabner nu September smukt
Sine kraftigsunde Arme,
Rækker os sin svale Frugt;
Dagen har igjen sin Aften,
Ven til Vennen sender Bud -
Hjemme blinker Druesaften,
Ude smukke Stjernes kud!

Og September har i Eje
Iblandt Dage En især -
Dybt for den de Andre neje
Sig med et fordunklet Skjær.
Den til Glæde sætter Stevne
Et begejstret Vennelag,
Og med Ære vi den nævne
Jublende "Vor Frues Dag!"

266

I dens Favnetag vi haste,
Den er uden Tvang og Baand,
Ingen "Fruedag i Faste"
For vor Sands og for vor Aand: -
Tidt naar vi os fjerned glade,
Morgenstjernen stod i Øst,
Og den øde, stille Gade
Gjenlød af vor muntre Røst!

Lyse Stund blandt Livets Dage!
Hendes Glædesfest og *Hans*!
Vend i mange Aar tilbage
Med din friske Asterskrands!
Kommer saa de Dage kolde,
Og lidt Mismod tidt med dem,
Er dit Minde blandt de Skjolde,
Som vi trøstigt holde frem!

267

SANG TIL KONGEN

Efter Uddelingen af Præmierne i det kgl. Akademie for de skjønne Konster, d. 31. Marts 1860

Hil Dig, vor Drot! som bytted Thronens Sæde
I Festens Stund med Konstens Kongestol:
Du veed, Dit Aasyn skaber Mod og Glæde,
Du veed, Dit Blik det varmer som en Sol.
Ja, tidt, naar Sjælens Vinge vilde dale,
Du atter hæved den forsagte Aand,
Og styrked Kampen for det Ideale;
Thi Palmen vinked fra Din ædle Haand.

I Musers Hal, i frie Konstners Tempel
Hang end en Sky - af Tvang en dunkel Rest:
Da gav Dit Bud med Friheds fulde Stempel
Selvstændig Dom til hver en Konstners Præst:
Selv i Din Borg, som huldrigt sig oplader,
Vi møde Trøst, vi finde Haab og Tro, -
Gud signe Dig! vor Konge og vor Fader!
Dit Scepters Kraft, Din Arnes milde Ro!

268

SMUK, MEN DUM

(Epigram)

Du hendes skønne Tænder "*Perler*" kalder, -
Ja, Lignelsen er træffende igrunden,
Og det er ofte, naar hun aabner Munden,
Som - Østersen, der aabner sine Skaller!

269

VED ET 50AARIGT STUDENTERJUBILÆUM

Den 23de Oct. 1862

Nu foldes festligt med Jubel ud
Den seirrigste blandt Jordens Faner!
Pallas Athene har sendt sit Bud,
Vil mynstre sine Veteraner:
Ak! Kindens Roser har Tiden pluk't,
Og Vingen savner sin Ungdomsflugt!
Falken med Ørn,
Fortidens Børn,
Kun flyve hid som hvide Svaner!

De gamle Minder, som dybest boer,
Vil atter under Asken ulme:
"Kan Du erindre" - er Trylleord,
Som bringe Hjertet til at svulme:
Den vundne Hæder har ædel Glands,
Men husk paa Ungdommens friske Krands,
Sorgløse Smil,
Hellige Ild
Og Eros' allerførste Møde!

Ja sødt vi mindes, hvad den har bragt,
Men Vaar for Sommeren bør vige,
Og selv i Høstens den sidste Akt

Vi saae et Syn foruden Lige:
Vi saae den svinde, den dunkle Sky,
Og Friheds deilige Morgengry
270 Bredte sin Arm
Kraftig og varm
Henover gamle Danmarks Rige!

Det var som Luften gav Styrke ind,
Just nu, da Øieblikket gjeldte,
Det var som Thor havde, vred i Sind,
Spændt strammere sit Danmarks Belte,
Og bag sin Kofte lod Bonden see
En Damascener, trods Skedens Træ,
Vældigt den beed!
Hvor den sank ned
Den blege Undergang sig meldte.

Saa vær da signed du nye Tid
Og gjør den gamle kun Tilskamme!
Blandt os er Ingen saa invalid,
At han jo gribes af din Flamme:
Vort Janushoved har dobbelt Hjem,
Det seer tilbage, men ogsaa frem,
Seer: som en Arv
Oldtidens Marv
Du bringer atter Nordens Stamme!

271

EN JUBELSKAAL

Naar Skoven grønnes og Droslen slaaer,
Og Solens Sommerstraale brænder,
Da mødtes svalt her saa mangt et Aar
En Kreds af gamle, glade Venner:
Og gjæstfrit Hegnet stod paa viden Gab,
Som Huusgud kom vor gamle Æskulap,
Med venligt Nik
Frydefuldt Blik
Han rysted trofast Alles Hænder.

Og der blev Højtid her i hans Huus,
Og mens om Bordet hver tog Sæde,
Docerte Værten fra Glas og Kruus,
"At Intet er saa sundt som Glæde:
At Frankrigs Drue - ej for længe gjemt
Og gamle Venners evig unge Skjemt,
Skovenes Duft,
Bagsvær! din Luft
Kan evig Ungdom os berede".

Og see vi Kraften i Gubbens Blik,
Da har han klart bevist sin Tanke:
Endnu i Knæ ham ej Tiden fik,
Han er saa sejt som Druens Ranke;
Som Ranken hæver han sig brunlig smukt,
Som den han vinker med en gylden Frugt,
272 Rækker den hen

Hver ærlig Ven,
Som hjælpe vil hans Høst at sanke.

Nu er hensvunden halvhundred Aar,
Fra først han svor til Pallas's Fane, -
Hvad Ild der flammede i hans Vaar,
Det la'er hans Vintertid os ane:
Kom lad os ofre ham en fuld Pokal,
Og lad et Hurra fylde Festens Hal!
Sundhed og Fred
Følge hans Fjed
Og fjerne Maalet paa hans Bane.

273

TIL CHRISTIAN WINTHER

d: 23 Januar 1863

Mens Sneen dryssed sit kolde Bad
Og Himlen var mørk at skue,
Faldt pludseligt ned som et Rosenblad
Dit yndige Digt i min Stue:

Og Harpen toned gennem mit Sind,
Meer sødt end jeg følte det længe,
Men ogsaa Rødme farved min Kind,
Jeg tænkte paa - Støv og paa Strænge.

Ak Du! hvem Din Musa blev evig huld,
Hver dristig Bøn tør Du vove,
Din Troskab hun lønner med alt sit Guld
Og sine grønne Skove!

Men jeg - en utro letsindig Svend,
Hvad Gave vil *min* kunne sende,
Jeg tidt lod Maaneder, Aar gaae hen,
Og tænkte aldrig paa hende;

Nu mangler mig fast en Sangers Mod,
Naar min Haand vil Harpen tage,
Og dog var hun altid saa himmelskgod,
Og tilgav, og vendte tilbage;

274

Og dersom hun nu omsvæver mig
Og er hos min Aand tilstede,
Da er det blodt for at takke *Dig*
Og for at volde Dig Glæde!

275

HANNIBAL LETH,

død i Athen den 13. April 1865

Jeg saae Dig ej paa denne dunkle Jord, -
Jeg skimted kun som gjennem Sørgeflor
Dit Aasyn i din Moders vaade Blikke:
Men ædel stod Du for mig, smuk og god,
Med Haabets friske Krands og frejdigt Mod,
Et Billed, som mit Hjerte glemmer ikke!

Ak! Herren tog igjen, hvad rigt han gav:
Nu staaer Cypressen ved din aarle Grav,
Og Hellas Himmel smiler, hvor Du blunder,
Men mangt et kjærligt Suk gaaer stille frem:
Det kommer fra dit fjerne Fædrethjem
Og kysser Stenen, som Du hviler under!

276

I EN UNG MUSIKERS STAMBOG

Til ingen Dødelig den Magt blev givet,
Som løser hver en Dissonants i Livet -
"Fremtids Musik" Du tidt vil faa at høre,
Just ikke saare lifligt for Dit Øre:
Brug da Din Kraft, forsøg om Du kan magt'en
Og - lad Dig aldrig bringe ud af Takten!
Vær ej forsagt, men heller ej forvoven,
Og stoel paa Dirigenten hist foroven,
Da vil med Himlens Hjelp selv Dødens Dvale
Dig blive til en jordisk blid Finale!

277

STAMBOGSBLAD

Skjærtorsdag d. 29. Marts 1866

Naar Livets Sol er ved at dale,
Da kaster den et Afskedsblik
Paa Alt, hvad Skjønt og Dybt der gik
Forbi dens Syn i Aand og Tale,

Og tager Summen, som den fik,
Taknemlig med til Himlens Sale: -

Du staaer blandt mine lyse Minder -
Jeg saae Dig paa min Vintervei
Som Kunstens evigfriske Mai,
Der kjæmper kjækt og Krandsen vinder: -
Tag Hjertets Tak! og - glem mig ei,
Naar Jorden for mit Syn forsvinder!

278

1 MAI 1866

Himlen er saa mørk at see,
Vaade Skyer, graae som Bly!
Blæsten rider Mai i By,
Pidsker løs med Regn og Sne: -
Vel jeg veed, hvor helst jeg var,
Hvor nu Himlen blaaner klar,
Hvor en ny livsalig Vaar
Gjennem Land og Hjerter gaaer,
Jagende den sidste Rest
Bort af fremmed Kuld og Blæst; -
Nu jeg styre maa som Trøst
Til de gamle Minders Kyst:
Duen flyver paa mit Bud
Fra min Ark i Regnen ud,
Bringer mig tilbage vist
I sit Næb en lille Qvist,
Ja, selv for et ringe Blad
Er taknemlig jeg og glad!

279

TIL FREDERIKKE LETH

d. 7de Novbr. 1867

(I et Exemplar af Digte, ældre og nyere, 1867)

Hvad er saa kjærligt som en Moders Hjerte,
Saa varmt af Haab om Fremtids lyse Smiil!
Og hvad er bittert som en Moders Smerte,
Naar Haabet rammes koldt af Dødens Piil!

280

TIL FREDERIKKE LETH

April 1868

April er kommen, - i de græske Lande
Staaer Vaaren nu med Roser om sin Pande,
Og skjænker hver en Grav sin friske Krands,
Og glemmer kjærlig heller ikke *hans!*

April er kommen - ak, men her i Norden
Er Luften kold og uden Blomster Jorden,
Men her en Moders Bryst med Varme slaaer,
Og Hjertets Vemod har en evig Vaar!

281

TIL MIN EGEN DRENG

I din Haand du Lille! blinker
Nøglen til Alverdens Skat:
Naar din Fantasi kun vinker,
Faaer du hvert et Ønske fat:

Kongens Slot du kunstigt bygger -
Et Spil Kort er dertil nok,
Ønsker du en Hest med Nykker,
Sadler du din Faders Stok;

Hvis sit Trav den stædig mindsker,
Bruges Pidsken - det er klart,
Og den steiler, og den vrindsker,
Men den lystrer i en Fart:

Hurtig er du da i Skoven,
Hvor dig møder Eventyr,
Og du seirer kjæk forvoven
Over Drager - vilde Dyr; -

Naar saa Eventyret ender,
Sidder du som i en Krands
Paa din Bænk blandt lutter *Venner*:
Peder, Jørgen, Jens og Hans. -

282

Lykkelig jeg vil dig kalde,
Du min egen lille Strik!
Naar du finder blandt dem Alle
Een, blot *Een, som holder Stik!*

283

VEIEN SPÆRRET

Min Tanke fløi som Falken ud,
Og Fantasien gav sin Vinge,
Den skulde som et Bytte bringe
Mig Glimt om *Fremtids* skjulte Bud;

Da fordum Noah, mod i Hu,
Slap Duen løs i mørke Dage,
Den bragte dog lidt *Grønt* tilbage -
Min Tankefugl, hvad bragte du?

Dit Næb var tomt og Vingen træt:
"Alt var forvirret, Alt forværret,
Og *Fremtids* Kyst af Taage spærret,
En Gaade med et evigt "Gjet!" -

Da bød jeg min Erindrings Fee:
"Synk dybest ned i *Fortids* Minder
Hvor Barnet du i Vuggen finder,
Og lad min Frugt sit Blomster see!"

Og fjernt i Rosenskjær fremgik
Med Smil og Graad og rastløs Færden,
En lille fantasifuld Verden,
I Solskin af min Moders Blik, -

284

Men Kilden til det første Smil,
Den Haand, som tændte Tankens Flamme,
Før Tungen Ordet kunde stamme,
Ak, dér var Veien spærret til! -

Hvorfra, Hvorhen, I dunkle Ord,
Som Hjernen ei at grandske lærte,
Jeg lægger Eder ved mit Hjerte,
Hvor Haabet med sin Rigdom boer!

285

GULDBRYLLUPSREV

til Gjentofte Præstegaard i April 1869

Kan vel en Blind om Farver tale?
Og tør en gammel ugift Svend,
Hvis hele Liv svandt ensomt hen
Sig nærme Hymens Høitidssale?
Dog - Den maa være aandig blind,
Hvem Synet af det Skjønne, Ideale
Ei rører dybt i Sjæl og Sind! -
Det lysner stundom frem i Livet,

Her i Forkrænkighedens Bo,
Og spreder da sin milde Ro
Liig Aftnens Guld, selv over Sivet!

I gamle elskelige To!
Hvorhen idag I festligt trine,
Har Eders Blik den sjeldne Dyd
At plante Blomsten Tusindfryd
I Alles Bryst og Alles Mine;
Og Hver, som trykker Eders Hænder
Med Smil idag og vennehuld,
Berører Ringens ægte Guld,
Det ægteste, som Livet kjender!

Halvhundred Aar i Fryd og Vee
Som i en dunkel dyb Allee
I vandred ømt og trofast sammen,
Og Ringens Aand gav Eder Mod,
286 Og lyste klart for Eders Fod,
Naar ikke ret I kunde see,
Og vendte mangen Sorg til Gammen!

Længst svandt hin faure Ungdomstid,
Og Lokken, ak! blev sølverhvid,
Men Ringen blev den Samme -
Den funkler nu med sælsom Glands,
Og smelter til en gylden Krands
I Kjærlighedens Flamme!

287

TIL FREDERIKKE LETH

(1 April 1869)

Du kan *Ham* ikke glemme -
Han var din Søn - din Ven!
Og tidt hans kjære Stemme
I Ensomheden hjemme
Du troer at høre end; -

Ak! saae vort Blik, det svage,
I Fremtids dunkle Spor -
Maaske var vild din Klage,
Maaske du ej tilbage
Ham ønsked meer paa Jord, - -

Nu frigjort hisset lever
Hans unge skyldfri Sjæl,
Mod Salighed han svæver,
Og selv i Himlen hæver
Hans Bøn sig for dit Vel!

288

SKRIFTESTOLEN

En Jule-Fortælling

Det var just en Juleqveld,
Sneehvid som i gamle Dage,
Og man hørte Frosten knage,
Hvor man satte hen sin Hæl; -
Og foroven, hvilken Pragt!
Stjernerne fra alle Kanter
Funklede som Diamanter
Paa en dunkel Høitidsdragt.

Himlen liig, men i det Smaa,
Havde ogsaa Jordens Tue
Festligt i sin Julestue
Stjerner tændt i hver en Vraa;
Bag det bølgende Gardin
Saae man Skygger sig bevæge,
Og man aned muntre Lege,
Svævende og lette Trin.

I en straalende Butik
Med sin farverige Lade
Stod Camillo blandt de Glade,
Valgte ud med Kunstnerblik;
Møde skulde han som Gjæst,
Hvor - o Fryd, som Ingen fatter! -
Husets unge, skønne Datter
Lønlig saa i ham sin Fest!

289

Nær ved ham en deilig Dreng
Bragte Alle til at smile -
Barnets Blikke fløi som Pile
Rundt paa hver en Ting ifleng;
Og evindeligt foer om
Haanden i den lille Lomme,
Ak! men kun til liden Fromme -
Haanden blev bestandig tom.

Men Camillo stod ham bi,
- Let en Elskende kan vindes -
Drengens Øine ligned *hendes*,
Drog ham sødt med Sympathi.
Og han klapped blidt hans Kind,
Kjøbte ham en Pil og Bue
Og forlod den lumre Stue,
Styrket i den kolde Vind.

"Ja!" han mumled paa sin Vei,
"Sløret falde maa iaften!
Blot mit Ord maa eie Kraften,
Og at *Hun* har Mod som jeg!
Husets Guld mig frister ei, -
Klart Alverden maa erkjende:
Leve kan jeg uden hende, -
Leve uden *Anna* - nei!"

Meer og meer blev Gaden steil,
Alt som Phantasien stilled

For hans Øie Aftnens Billed
I sit magisk slebne Speil:
290 Glimrende, men kold som Iis.
Ingen Julespøg med Panter,
Kjedsomhed og gamle Tanter -
Ak, og dog hans Paradis!

Foden standser - rigtigt see!
Bag Gardinerne, de røde,
Seer han Lysekronen gløde,
Lugter Duften alt af Thee,
Veed, at Anna festlig staaer
Ved den blanke Sølvmaskine
Og med en urolig Mine
Lytter, hvergang Døren gaaer.

Elskovs Himmel har sit *Lyn* -
Viger Haab og Mod tilbage,
Vil den Elskende forsage,
Flux ham sendes sligt et Syn -
Længslen sprænger alle Baand -
Ei var endt Minutet, førend
Rask Camillo stod ved Døren,
Havde Laasen i sin Haand.

Og da elskovsfuld i Sind
Blindt han fulgte Hjertets Flamme,
Saae han ei, at med det Samme
Fløi med ham en Lille ind -
Barnet, som han klapped mild
Nys paa Kindens Rosenlue,
Drengen med sin Piil og Bue,
Og hvis Blik var som en Ild.

291

Gik den Lille feil maaskee,
Meente han at være hjemme?
ingen hævede sin Stemme,
Alle stræbte kun at see -
Fuld af Ynde stod han der,
Liig en Gud paa Piedestalen,
Og med Blikket rundt i Salen
Sigtede han skjelmsk paa hver.

Skjønhed liig en Trylledrik
Varmer Hjertet, hæver Vingen,
Og blandt Alle var der Ingen,
Som sad meer med roligt Blik -
Glæden gjennembrød sit Skjul,
Klap og Bifald, Ord saa milde
Strømmed hen imod den Lille,
Og der kom et Pust af Juul.

Selv den sindige Agent
Og hans blege, stille Frue
Kunde ikke Smilet kue,
Som den Lille havde tændt,
Ja, det var dem Begge fast,
Som om Ømheds første Dage
Atter lod dem Nektar smage
Ved hans lyse Øiekast.

Som i Ørknen efter Brød
Higed ham Enhver at favne,
Vinked ham med kjære Navne,
Satte ham paa Knæ og Skjød -

292 Barnet fulgte Alles Bud,
Vilde Ingen volde Smerte,
Og fra Hjerte hen til Hjerte
Fløi han som et Stjernes kud.

"Jeg har seet hans Ansigt før,"
Sukked Annas gamle Tante,
"Det er ikke af de *vante*
Som man let forglemme bør;
Dog - mig rinder klart i Hu,
Det er længe, længe siden,
Og saa stemmer ikke Tiden -
Han er jo et Barn endnu!"

"Hvor har Du dit Hjem, Du Smaa?"
Spurgte Anna, som med Varme
Holdt ham fast i sine Arme,
Og han peged: "ovenpaa!"
"Men nu bliver Du hos os,
Ikke sandt, Du søde Lille?"
"Ja, naar *lege Juul* I ville!"
Svared han med barnlig Trods.

Bønligt vendte Annas Blik
Sig fra Barnet til Agenten,
Som til Svar imod Forventen
Gav et mildt og kjærligt Nik; -
Og, som naar en Skueplads
Brat forvandler Scenens Fængsel
Til en Lund med munter Trængsel,
Vexled Stilhed nu med Spas.

293

Stolene i magisk Kreds
Kom som af sig selv tilstede,
Og Enhver tog munter Sæde,
Mens den Smaa var allesteds.
Julespøg fra gammel Tid
Førte Herredømmet atter
Med sin friske Ungdomslatter
Og sit overgivne Vid.

Og den Lille flagred om,
Samled under Spøg og Gammen
Alle Julepanter sammen,
Holdt saa Rettergang og Dom -
Og hvor rød blev Annas Kind,
Da hun strax ved Dom blev bunden
Og gav bly Camillo Munden
For sit Pant at løse ind.

Drengen, som var nys saa væn,
Blev til Dommeren den strenge,
Dømte Nogle til "at hænge",
Andre til den "brede Steen", -
Ingen gav han Rist og Ro,
Og da nu med komisk Støn
Selv Agenten "faldt i Brønden"
O, hvor Tanterne da loe!

Tiden selv kom ud af Takt,
Timerne fløi altfor fage,
Snart var kun eet Pant tilbage,
Som blev til Camillo rakt;
294 Smilte da den lille Strik,
Flux sin Dom han strengt forkynder:

"Han skal skrifte sine Synder
Som en rigtig Katholik!"

Og sit skønne Blik ihast
Han mod Cabinettet vendte,
Hvor en eenlig Flamme brændte
Fra den matte Alabast:
Førte saa Camillo ind
Med alvorlig Dommermine,
For at lide Straf og Pine
Og holdt Vagt ved Dørens Trin.

"For hvem skrifter Du din Brøst?"
Spurgte barsk den Lille atter,
"For Agentens milde Datter,"
Svared en bodfærdig Røst, -
Blussende kom Anna frem,
Gik i Skriftestolen stille,
Mens med hellig Sky den Lille
Lukked Døren til paa Klem.

Men som naar et roligt Vand
Føler pludselig en Brise
Og kan ikke længer vise
Speilet med sin stille Rand -
Drev nu Brisen her sit Spil
Først med en nysgjerrig Kikken,
Saa med Hvisken, saa med Nikken
Og betydningsfulde Smil.

295

Og da Synderen kom ud -
Hvilken underfuld Forandring
Paa hans korte Pilgrimsvandring!
Han var salig som en Gud!
Fandt tilnød sin tomme Stol
Og holdt Øiet her utrættet
Hen mod Skriftestolen rettet,
Som Magneten mod sin Pol.

Anna, lig en fangen Fugl,
Slog med Vingen ikke længer,
Og den lille Fuglefænger
Traadte hen til hendes Skjul.
"Modig, nævn din Skriftefa'er -
Julens Gud Dig ei forlader!"
"Jeg vil skrifte for min Fader!"
Gav hun bævende til Svar.

Og den værdige Agent,
Vækket op af blide Drømme,
Ungdomsminder, kjære, ømme,
Som ham Julen havde sendt -
Mumled ved hvert andet Trin:
"Det er sælsomt paa min Ære,
Salen har en Atmosphære
Som af Roser og Jasmin."

"See, nu spærres Døren til!"
Hvisked man og saae til Fruen,
"See, hvor Barnet svinger Buen
Som af Glæde ellevild!"
296 Annas Moder nikked kun,
Men hvad seer en Moder ikke?
Og hun gav Camillos Blikke
Svar ved Smilet om sin Mund.

Trægt gik Tidens Flugt forbi,
Lang var Skriftemaalets Pause,
Alle sad omsider tause
Med den travle Phantasi -
Endelig man Anna seer,
Taaren hang i hendes Øie,
Men liig Taagen i det Høie,
Hvorigjennem Stjernen leer.

Og hun bøiede sig ømt,
Trykkede med henrykt Mine
Barnets Læber varmt mod sine,
Mens hun trued ham paaskrømt;
Gik saa til sin Moder kjær,
Gav Camillo dog forinden
Et af hine Blik fra Qvinden,
Som er ligt et Himmelskjær.

Uden først at spørges ad
Brummed nu Agentens Tone:
"Jeg vil skrifte for min Kone!"
Og hun hævede sig glad -
Kysse sin Datter blidt,
Og gik ind i Skriftestolen,
Røligt lysende som Solen,
Naar mod Vest den gjør sit Skridt.

297

Men nu steg til Bægrets Rand
Brat Nysgjerrighedens Qvide;
Stolene blev skudt tilside,
Og man reiste sig paastand;
Og man speided, gik paa Luur,
Tungen løb af al Formue,
Da Agenten og hans Frue
Aabned Skriftestolens Buur.

Stiv, i diplomatisk Stil
Gik han Selskabet imøde -
Der blev Taushed, som blandt Døde -
Og han hviskede med et Smil:
"Mine Venner, lad mit Ord
Ingen gjøre her forskrækket!
Bordet venter, der er dækket,
Gjør som jeg og følg mit Spor."

Og sin Kones Arm han tog,
Ingen turde Veien spærre,
Og man fulgte Husets Herre
Som en Sphinx, der foran drog.
Først da Alt om Bordets Fryd
Sad i Kreds og dannede Rammen,
- Anna og Camillo sammen -
Slog Agentens Glas "til Lyd".

Og han reiste sig: "Jeg veed,
At der findes ingen Naade
For en Præst, som vil forraade
Skriftemaalets Hellighed;
298 Men - jeg lystre Hjerterets Bud -
Anna og Camillo leve!
Rask et Hurra af de gjeve,
Leve Brudgom, leve Brud!"

Og der blev en festlig Gang
Bordet rundt med Smil og Neien,

Glassene paa hele Veien
Ringede som Klokkeklang;
Og de gamle Damer loe:
"Skjøndt der skriftedes bag Døren,
Har vi Tanter skarpe Øren,
Og vi hørte Græsset groe!"

Nu slog Fruen paa sit Glas:
"Høit en Skaal for ham, vor Lille,
Englen i vort Julegilde,
Han har første Æresplads!" -
Ak, men da man rigtigt saae,
Var den lille Gjæst forsvunden,
Havde Døren aaben funden
Og var smuttet - "ovenpaa".

299

APRIL

Mit Hjerte hilser Dig April! -
Jeg kjender godt dit Vexelsmil
Og Taaren i dit Øie;
Du vil ei ret for Alvor tro,
At Vinterstormen gik til Ro
Og smukt sig maatte føie;

Du aner dog, hvad snart vil ske,
At bag den kolde, klamme Sne
Laa tusind Liv forborgen:
At Træet atter faaer sin Frugt,
Og Lærkens Sang sin Himmelflugt
Den klare Sommermorgen; -

O blide Haab i Hjertets Vraa,
At Intet, Intet skal forgaa,
Hvad her til Live kommer!
At Alt, hvad her er visnet hen,
Skal atter sætte Blomst igjen
I Evighedens Sommer!

300

NOTTURNO

Intet Lys mit Øie skimter
Bag Gardinets Hang -
I den blanke Rude glimter

Maanens tause Gang:
Alt er stille,
Kun den fjerne Kilde
Nynner med sin Drømmeklang.

Vugges Du, min hvide Svane,
Alt i Nattens Favn -
Eller tør min Sjæl Dig ane
Vaagen og med Savn,
Fuld af samme
Længselsfulde Flamme,
Som mig griber ved dit Navn?

Traf Dig Guden med sin Bue,
O, da lyd hans Bud!
Lad mig Dig i Natten skue
Lig et Stjernesud,
Og lad ømme,
Lykkelige Drømme
Flagre til mit Hjerte ud!

Stille - see Gardinet bæver
Ved en Haand saa bly!
301 Bort det fra min Himmel svæver
Som en fjendtlig Sky. -
Tak, Du blide,
Friske, Lilliehvide!
Tak, og hvil nu sødt paany!

302

INDSKRIFT PAA EN GULDTUMLING

(Efter det Tydske)

Tøm mit runde Guld med Lyst!
I Olympens høje Sæde
Blev jeg, Guderne til Glæde,
Formet paa Cytheres Bryst.

303

TIL EN KUNSTNERINDE

Din slebne Aand sig maaler
Med Diamantens Værd,
Og kaster sine Straaler
I mangefarvet Skjær -
Og den formaar at tindre

Meer end en kold Juveel:
Den har sit varme Indre,
Som kun blev Aand tildeel.

Den har sit Musastempel,
Og et livsaligt Smil,
Og den beboer et Tempel
I ægte nordisk Stil,
Og skal end Tiden tvinge
Mod Jorden Templets Tind -
Den hæve kan sin Vinge
Og gaee til Lyset ind!

304

EN AFTEN I HJEMMET

Det flammer i Kaminen
Til Trods for Vintrens Vrede, -
To slebne Glas staae rede
Som i et Festgemak
Og skotte skjelmsk til Vinen
Og til den røde Lak.

Hen paa Guitaren falder
Som Maanskin Lampens Blikke,
Guitaren - hvorfor ikke?
Min Haand er ei saa haard,
At jo til Liv jeg kalder
Endnu en blød Akkord. -

Hvi dvæler Du, min Gamle?
Hvis Længsel lod sig *høre*,
Det ringed for dit Øre
Som fromme Klokkers Klang,
Der Hjerter veed at samle
Og stiller Hjerters Trang.

Lad Stormens Ulve tude,
Vi To vil sidde glade
Og trøstigt gjennemblade
305 Hin Bog fra Livets Vaar,
Og holde Vint'ren ude,
Som var vi tyve Aar.

Vi strøe med Roser Stuen,
Med Ungdomsminder søde,
Og er de ei saa røde
Ak, som ved Morgengry -
Vi stænke dem med Druen,
Saa blusse de paany!

O vee, hvor Stormen stiger!
Det er som Nattens Aander
Sig vrider og sig vaander,
Hvert Suk - et bittert Stød, -
Og fjernt paa Havet skriger
Den gridske, blege Død!

Det bliver trist og silde -
Jeg hører Regnen strømme;
Min Aftens lyse Drømme
Nu jordes brat med den:
Farvel mit glade Gilde!
Og Du, min fjerne Ven! -

Og taus jeg sad og ene,
Saae Skyggerne forsvinde;
Hver var et muntert Minde,
Der halv var manet frem,
Og øde blev min Scene
Da Tæppet faldt med dem.

306

Da klang midt i min Smerte
Lig Nattergalens Stemme:
"Og mig kan Du forglemme?
Var end Dig Vennen huld, -
Hvem gav dit unge Hjerte
Sit allerbedste Guld?"

Og sødt, som før hans Pile,
Traf nu hans Ord mit Minde,
Han hjalp mig selv at finde
Og løse fra sit Baand
En Skat af ømme Smile,
Af Breve fra - *din* Haand!

Glad bragte jeg ilave
Paany min Arnes Lue -
Bar Bordet med sin Drue
Hen til den lune Plads
Og gjød af Bacchus' Gave
Takoffret i mit Glas.

Jeg kærligt holdt i Hænde
Den brystne Rosenlænke -
Dybt vilde jeg mig sænke
I al dens Fryd og Vee,
Og saa til Aske brænde
Hvad Ingen skulde see!

Og end ved Midnatstide
Sad henrykt jeg og bøiet,
Med Smiil og Graad i Øiet -
307 Men naar et Blad var endt,
Blev - ømt det lagt tilside,
Men Intet, Intet brændt!

Nei, urørt bar jeg Skatten,
- Mit Hjertes gyldne Eie,
Hen til sit skjulte Leie,
Hvor jeg kun kjender Vei -
Og drømte hele Natten
Om Roser og - om *Dig!*

308

TIL FREDERIKKE LETH

den 13 April 1871

Nu møder atter venlig Vaaren,
Man seer kun Røg og Krigens Flammer
Og Tusind Mødres bittre Jammer,
Hvis Sønner ligge bleg paa Baaren -

Held *Ham*, som fandt sin sidste Slummer
I hine skjønne Himmelegne,
Hvor Sokrates saaes rolig blegne,
Høit hævet over Livets Kummer!

309

FORAARSHILSEN

Din varme Puls, du gyldne Mai!
Til Jordens Bryst har fundet Vei
Trods Vintrens bittre Vaande;
Violens Duft bevidner bly
At Jorden drager sødt paany
Sin moderlige Aande.

Dryaderne bag Træets Bark
I Væddekamp med Eng og Mark
Udhvælv Skovens Krone,
Og hvert et Blad i grønne Lund
Har ligesom en gylden Grund
Dybt bag sin Farvetone.

Ved Midnat og ved Maanens Glands
Gaaer nu de lette Alfes Dands
Omkring de tause Stammer -
Og see! hvor nys var nøgen Jord,
Der myldrer frem en broget Flor
Som dufter, og som flammer!

Knap aabner Blomsten sig paaklem,
Før Bien fyrig iler frem
Som til et Elskovsmøde -
310 Den lister ned til Blomstens Bund,
Og med sin lille Honningmund
Den suger bort det Søde.

Hjemkommen som en Pilgrim from
Seer Storken sig andægtig om
Fra Kirketagets Grændse,
Saa staaer den paa sit ene Been
I hele Timer ret som En,
Der strengt gjør Poenitentse.

Og Fugles Flugt gaaer tæt forbi
Og kvidrer "bort Melankoli!"
Og jubler hen mod Skoven,
Mens Lærken synger Vaaren ind
Og stiger op paa Luftens Trin
Til Skyerne foroven. -

Ja, bort nu med mit Vinterbuur!
Guds Fred, du yndige Natur!
Aabn kjærligt dine Arme!
Jeg trænger til din Skov og Vang
Og Landsbyklokkens Aftensang
Og dine Læbers Varme!

311

DECEMBER

1871

Nu bruger Vinteren sit Vid,
Har vævet selv sit klamme Lagen,
Og ligger hyllet ind til Hagen
Som i en Søvn til evig Tid;

Den drømmer glad om sin Bedrift,
Om Blomstret, som den gjorde Skade,
Om Skovens tusind visne Blade,
Og om sin skarpe Aandes Gift:

Den leer ad Solens sløve Piil,
Som skabte Liv i Somrens Dage,
Men nu har ingen Kraft tilbage,
Og kun Medlidenhedens Smil. -

Du strenge Vinter, Tid kun giv!
Dit Hovmod, som Dig nu bedaarer,
Vil engang smelte hen i Taarer,
Og hver en Taare vorde Liv!

312

TIL MIN KJÆRE VEN IL MAESTRO A. P. BERGGREEN!

d: 1 Januar 1872

Hvis (hvad jeg ikke kan desværre!)
Jeg i Dit Øje kunde finde
Hvad Hjertet ønsker dybest inde,
Og hvis jeg saa var lidt - "Vorherre" -
Da skulde Luften om Dig klinge
Saa sødt, som Dine Harmonier,
Og Aaret, liigt Hymettus' Bier
Dig hver en Dag sin Honning bringe!

I EN LILLE PIGES ALBUM

Dig selv, mit Barn, jeg kjender ei -
Jeg kjender kun din unge Alder,
Men *den* er som en Blomstervei,
Hvor Glæden vinker, naar du kalder:

Og fremad jublende du gaaer,
Og med en Gartner ved din Side,
Som fletter Blomster i dit Haar,
Og vogter Foden, som vil glide -

Men altid *frem!* Snart Veien naaer
Sin Udgang gennem Blomsterbugter -
Med Et du ved en Have staaer,
Hvor Træer vinke dig med Frugter;

Men nu din Tanke selv bær' Frugt,
Du mindes, at i Edens Have
Ei Alt var godt, som just var smukt,
Og fromt du vælger Træets Gave. -

O hvilken Duft og Fuglesang!
Saa rig du drømte Haven ikke,
Trods Bygerne en enkelt Gang
Gaae Dagene som Øieblikke.

Men *Fremad!* er din Fods Behov,
Og endt er Havens lyse Gange -
Den fører til en mægtig Skov,
Hvis Mørke gjør dig næsten bange.

Dog ene gaaer du ikke meer,
Dertil var du for god i Livet -
En trofast Arm du finder nær,
Hvortil du støtter dig som Sivet.

Omsider gennem Skovens Nat
Du seer et Hav med brede Vover.
Og skjøndt din Fod er træet og mat,
Du føler, at du *maa* *derover!*

Da nærmer sig en mægtig Aand,
Og paa hans Vinger faaer du Sæde,
Han løsner blidt det sidste Baand
Imellem dig og Jordens Glæde!

TIL FREDERIKKE LETH

d. 13de April 1872

Med Vaaren vaagner atter Hjertets Længsel -
Naturen vækkes af sin lange Dvale,
Det gjærer rundt i Skov og Mark og Dale
Og Livet myldrer frem i munter Trængsel. -

"Ak!" lyder Sukket da med stille Klage,
"Snart glædes hver en Skabning sødt ved Livet,
Selv Luftens Myg, selv mindste Fisk i Sivet -
Men *Han*, han vender aldrig meer tilbage!"

Og Tanken sænker sig i gamle Minder,
Man hører som en Røst fra Livets Gaader:
"Der er en hellig Villie, som raader,
Og Den, som synes tabende han vinder!"

316

VIOLERNE

Dybt indaander jeg med Lyst
Vaarens duftende Violer,
Skærmed' kølt mod Solens Straaler,
Hented' frisk fra Jordens Bryst;
Blomstens Virak, som forsvinder,
Sænker sig mit Hjerte nær,
Og som i et Trylleskjær
Komme Livets Foraarsminder -

Gyldenlund ved Sundets Bred!
Yndig staaer Du for min Tanke
Med din lysegrønne Banke,
Hvor som ung jeg knælte ned;
Mangen blaa Viol, som blunded'
I det bløde Græs, jeg fik,
Medens af og til mit Blik
Speidende fløi over Sundet.

Bøgen hist, min Barndomsven,
Vifted med sit Løv det friske,
Og den syntes mig at hviske:
"See den kjælne Ungersvend!
Blodet stiger ham i Kinden,
Men han glemmer al Besvær,
Tænker paa sin Hjertenskjær,
Som naar Hjort vil tækkes Hinden."

317

Talte Bøgen Sandheds Sprog?

Jeg kun drage kan i Minde:
Foraar ude - Foraar inde,
Og at varmt mit Hjerte slog;
I det Haab, som dunkelt spirer,
Og i salig Ungdomsruus
Blev Papirets hvide Kruus
Fyldt med duftende Safirer.

Tys! da klang i samme Stund
Nede under Lundens Kroner
Klare, morgenfriske Toner
Fra en Piges unge Mund;
Og jeg skimted, hvor jeg hvilte,
Sommerhattens lyse Baand,
Som hun svinged i sin Haand,
Medens fremad let hun ilte.

Det var intet kunstigt Kvad -
Tralala! og ikke Andet,
Men i Røsten var der blandet
Noget, som gjør Hjertet glad;
Fuglene i Bøgens Grene,
Som fortrylle uden Ord,
Og som nu sang med i Chor,
Maatte vel det Samme mene.

Og da nær ved Bakkens Top
Sig den Ranke maatte bøie,
Var det for mit glade Øie,
Som en Rose dukked op;
318 Vel forstummed hendes Trille,
Skabt for Ensomhedens Hjem,
Ak, men Fuglen selv kom frem,
Nærmende sig bly og stille.

Lykkelige Ungdomsaar!
Mig det var, som Freia sendte
Ned sin Terne for at hente
Blomster til sit gyldne Haar;
Tankens Billed mig besjælte,
Og jeg rakte freidiglet
Hen min friske Vaarbuket,
Mens endnu jeg ydmygt knælte.

Med et lille Smil, som gjød
Over Munden al sin Sødme,
Tog hun af min Haand med Rødme
Hvad jeg i Begeistring bød -
End jeg grant kan skue hende
Med sin skjelmske Ynde - ak,
Hvad er Ord vel mod den Tak,
Som en Piges Blik kan sende!

Og da nu med langsom Fod
Hun sig fjerned, speided nøie
Rundt i Græsset hendes Øie,
Og med Et hun stille stod;
Ned mod Jorden hun sig bukked,
Og en mørkeblaa Viol,
Som var hendes Ønskes Maal,
Havde hurtig Haanden plukket.

Blussende hun kom igjen,
Kaldte alt sit Mod tilstede,
Og med sød, blufærdig Glæde

Rakte hun mig Blomsten hen;
Ak, da var det, som hun frygted
Pludselig sin kjække Daad,
Og, som stukket af en Braad,
Vendte hun sig rask og flygted.

Men Violen flygted ei -
Fast jeg holdt min lille Fange,
Og skjøndt *Een* kun, for saa Mange
Bytted jeg dog ikke, nei!
Vel forlængst har Tid og Luften
Smuldret Blomstens fine Løv
Og forvandlet den til Støv,
Men endnu mig glæder Duften!

320

BRYLLUPSDIGT

Den 21. November 1872

Riig var vor Glæde, let paa Skjæbnens Bølge
Gynged vi trøstigt, selv hvor Skjær sig dølge,
Holdt vi kun helligt Livets gyldne Smykke:
Kjærligheds Lykke!

Tusind af Blomster pryde Jordens Have,
Fristende skjøne, hver en himmelsk Gave.
Ingen blandt Alle sætter dog i Skygge
Kjærligheds Lykke!

Freidige Ungdom, Dig har Eros kaaren,
Skatten den rige hæves kun i Vaaren,
Før Livets Mismod køler med sin Harme
Hjerternes Varme.

Maatte de Blikke, som nu straalør ømme,
Fulde af Haabets lykkeligste Drømme,
Aldrig formørkes, smile med en Flamme,
Aldtid den Samme!

321

TIL CHRISTIAN AGERSKOV

(Med Digterens Billede)

Juleaften 1872

Mit Navn, som tidt jeg bly skrev hen,
Selv naar min Musa ikke svigted,
Jeg skriver trøstig her igjen
Med Venskab, som er *ikke digtet!*

322

ENGLÉN ISRAFIL

Mythe

Da Herren vendte bort sit Aasyns Straaler
Fra Lucifer, som stod med trodsig Mine,
Da sank den onde Engel dybt med Pine,
Saa dybt, som ingen jordisk Tanke maaler -
Og alle Himlens Engle knælte ned
Og lovsang Guds Retfærdighed
Med Afsky for den Faldnes Brøde; -
Kun ene Israfil, den altfor bløde,
Nedsendte smertelig et Taareblik
Til den Forvorpne, som forgik,
Og kunde ej sin Medynk tæmme;
Vel knæled han og brød i Lovsang ud,
Men da han priste Godheds Gud,
Graadkvalte Smerten tidt hans Stemme -
Dog hurtigt førte Anger ham til Bod;
Den hviskede: "Vend bort Dig fra det Slette,
Og vogt Dig for at gaa med Gud i Rette!"
Og brat han kasted sig for Herrens Fod,
Og, da Guds milde Faderblik ham traf,
Han tryglede om Naade og om Straf. -
"Saa være da din Straf," lød Herrens Røst,
"At hente Sjælene til Himlens Glæde -
Du taus skal see de Dødelige græde,
Mens blot et Ord af Dig var salig Trøst,
Og, skjøndt Du fører Sjælene til *Livet*,
Er Dig dog Navnet *Dødens* Engel givet!"
323 Usynlig staaer ved Smertens Hovedgjærde
Nu Englen Israfil i Sorgens Bo,
For som i jordisk Ild sit Sværd at hærde
Og vinde himmelsk Ligevægt og Ro. -
Let er ham Sejren ved den Vises Leje,
Der trøstig venter uden Angst og Gys
Paa Livets Gaade, klaret ved et Lys,
Som Jordens Skarpsind ikke har i Eje; -
Ja selv de Elskendes "Farvel!" hernelen
Ved Livets Afsked seer han uforsagt,
Thi dybt i Kjærlighed, han veed, er lagt
Et Haab om Gjensyn hist i Evigheden; -
Men seer han i det dunkle Sygekammer
Et Barn sig vaande i den sidste Stund,
Og hører han den blege Moders Jammer,
Da fristes tidt til Trøst hans tause Mund -
Men lydig imod Gud han venter stille
Og bringer taus til Himmerig den Lille.

324

EFTER SORGEN

(Til Frederikke Leth d. 13de April 1873)

Blidt kommer efter Sorgens Nat
Den stille Vemods Morgenrøde
Og bringer tusind Minders Skat
Som Arven fra den elskte Døde.
Ej søger Øjet meer hans Træk
I Gravens fugtigmørke Gjemme,
Men hæver paaske-glad sig kjæk
Mod Lyset, hvor han nu har hjemme;
Og Mindets Blomsterkrands, den rige,
Som bandtes her med Støvets Baand,
Forvandles til en Himmelstige,
Hvor Aand kan sværme ømt med Aand.

325

VED EN CONFIRMATION

1 April 1873

Ak, hvad er vel min svage Sang
Og Harpen, som Du knap kan høre,
Mod Kirkens Røst og Orglets Klang,
Som endnu toner i Dit Øre?

Og hvad er al Veltalenhed,
Som Jordens Kløgt vor Tunge lærte,
Imod Dit Løfte og Din Ed,
Som kom fra et uskyldigt Hjerter?

Snart viser Verden Dig sin Fryd,
Og Glæden krandsse vil Din Pande:
Gid da i Alt en sagte Lyd
Af Paaskeklokken sig maa blande!

Træd frejdig kun i Livet ud,
Og vil sig mørke Skyer nærme,
Ifør Dig Rustningen fra Gud,
Og Himlen selv vil Dig beskjærme!

326

TIL EN GAMMEL VEN

Nu voxe Aftenskyggerne, du Kjære! -
Magnetisk hæmmes Skridtet af vor Fod,
Og Ilden svales i det trætte Blod
Ved Luftning fra en anden Atmosfære.

Og Tidens Haand, hvor snildt den om os leger!
Den reber Seilene med hver en Stund
Og bringer altid nærmere vor Mund
Hen til Forsagelsernes bittre Bæger;

Det er ei lysteligt, naar Vaaren binder
Sin brogetfriske Krands af Blomst og Blad
Og stænker den i Mørgenduggens Bad,
At sætte Løvspring kun ved - gamle Minder!

Og dog - hvor gylden var vor Ungdomsscene!
De ranke Stammer Sundheds Lykke fik
Og Haabets Grønt bestandig for sit Blik,
Og Livets Fuglesang i sine Grene;

Sødt fløited, Eros! dine Nattergale,
Men mægted ei at gjøre Sjælen kold
For Uglen i Minervas blanke Skjold,
Som bragte aandig Kamp i Danmarks Dale.

327

Og hvilke Skjønhedskilder til at lædske,
Da Skjalden aabned Romantikens Land
Og seirrig førte Nordens Guder an,
Mens Thorvaldsen fremtryllede de græske;

Guldharpen lød fra Digterkongens Sæde -
Hin Klang, der jevned Bølgen af et Had,
Som skilte trende Brødres Hjerter ad,
Der skabtes til hverandres Værn og Glæde.

Selv svundne Somre gjemmer Hjertets Minde -
Det var, som Solens Straale dengang gled
Med mere varm og trofast Kjærlighed
Hen over Skovens Bøgetræer og Linde.

Og Vinteraftenen den mørke, lange
Lod Arnen vinke med en kvægsom Drik,
Og Bægret tømtes uden Politik,
Kun fulgt af Rahbeks mesterlige Sange -

Ja selv naar Arnen trued med at falde,
Til Husets Guder stod vor faste Lid;
Thi ingen Loke satte snedig Splid,
Og "Danmark fremfor Alt!" vi jubled Alle. - -

"Den gamle Pan er død" - en frigjort Alder
Opfører nu sit Fremtidsskuespil;
Forventningsfuldt vi lytte og see til -
Gid Haanden klappe maa, naar Tæppet falder!

328

TIL MIN KJÆRE THEODOR SCHORN

d. 12te September 1873

Du hvis Venskab, purt som Guld,
Fulgte mig ihvor jeg vandred,
Du, som selv af Smerte fuld
Var i Ømhed uforandret -
Gud velsigne Dig idag,
Sende huldt med Faderhænder
Sundheds Engel til Dit Tag!
Du min kjæreste blandt Venner!

329

SOMME DAGE

Naar blandt Nattens Stjernevrimmel
Tycho speided fra sin Borg,
Glemte han al jordisk Sorg,
Følte i sit Bryst en Himmel -
Men naar skyfuld Nattens Porte
Tidt var lukket, som til Spot,
Skrev han Stregerne de sorte,
Som af Alle mindes godt.

Ofte dog den ædle Herre
Samlede sit Mod paany.
Og han smilte ad den Sky,
Som ham vilde Himlen sperre:
Grubled med sin lyse Hjerne,
Og ved Tankens stærke Tvang
Brød han Skyen, saae sin Stjerne
Og beskrev dens stille Gang. -

Tidt jeg maa for Alvor tage,
Tycho! dine gamle Ord,
At vor lille dunkle Jord
Ejer visse onde Dage -
Dage, ak, som Sjælen trykker
Liig et Uhr, der gaar istaa,
Og hvor Øjet møder Skygger
Ængstende i hver en Vraa.

330

Lær mig da du vise Døde,
Naar det dæmrer i min Sjæl,
Ej at lystre som en Træl,
Men gaa Tvivlen kjæk imøde -
Lad min Aand da bag det Dunkle,
Som vil binde for mit Syn,
Se min klare Stjerne funkle
Gjennem Nattens mørke Bryn!

331

EN TYV I ROM

Endt var Osteriets Gilde, -
Det var over Midnat silde,
Og "God Nat!" og "gute Nacht"
Meer end Snese Gange sagt -
Ingen rigtig lystre vilde:

Bacchos er en Ven af Natten,
Vredes, naar man griber Hatten,
Og hans Drue, klar og mild,
Funkler med en dobbelt Ild,
Naar ved Lys han viser Skatten.

Og skjøndt Alt holdt gode Miner
Med en Gud, som straffer, piner,
Foer vi dog af Hallen ud
Ved hans lunefulde Bud
Næsten som en Flok Delfiner. -

Endelig blev Gaden øde,
Og den fjerne Latter døde -
Jeg stod ene, saae mig om,
Henrykt at jeg var i Rom -
Tanken fik mig til at gløde!

332

Maanen lod sit Sølvlys svømme
Ned mod Jorden som i Drømme,
Og det slumrende Palads
Og Balconens tomme Plads
Bæved som af Minder ømme.

Nu mig hilste, næsten hjemme,
Susende Tritonens Stemme,
Som med Lunger af Granit
Sprøited Straalen himmelvidt,
Naar den først slap ud af Klemme.

Midt paa Pladsen holdt jeg stille
Og saae Maanens Glimmer spille
Sælsomt paa min Rudes Glas
I mit Hjem, hvor sødt tilpas
Snart i Fred jeg blunde vilde.

Der var Fleer end jeg dog vaagen -
Dybt i Skyggen, skjult i Krogen,
Knuget tæt til Husets Muur
Stod Bevæbnede paa Luur,
Og de speided efter Nogen.

Og jeg sukked: "Nat, Du blide,
Ogsaa Du har Angst og Kvide
I dit Skjød og lønlig Gru!" -
See, da stod i samme Nu
En af Hine ved min Side.

333

"Om det Dem behage maatte -
Vi skal fange her en Rotte,"
Hviskede hans Bas med Liv;

"De forstyrrer os, tilgiv,
Derfor gaa, *felice notte!*" -

Mandens Ord var let at tyde,
Blindt jeg havde her at lyde,
Skjøndt det er mod min Natur,
Og i Bøn jeg bad Merkur
Stymperen sin Hjælp at yde. -

Glad jeg atter saae min Stue,
Tændte Romerlampens Lue,
Som med sine Flammer tre
Og antike Duft maaskee
Altid var min Fryd at skue.

Og i Lampens muntre Flamme
Lyste Maanen med det samme,
Sneg sig med sit blege Skin
Lig en natlig Elsker ind
Gjennem Vinduernes Ramme.

Ihvor høit mit Hjerte sætter
Sydens mageløse Nætter,
Har dog Leiets milde Ro,
Helst naar Klokken gaaer til To,
Ogsaa sine Skjønhedspletter.

334

Og det bredte sine Arme,
Tog imod mig med en Varme,
Nu da Lyset sluktes ud,
Næsten som en kjærlig Brud,
Der har ventet med lidt Harme.

Sælsom bygt den Bro maa være,
Som saa ubemærkt kan bære
Sjælen fra sin vaagne Stand
Hen til Phantasiers Land
Og til Drømmens Atmosfære.

Fra Tritonen hist blev Lyden,
Trods sin Brusen og sin Bryden,
Snart som festlig Klang af Glas,
Snart som Hvisken af en Bas,
Snart som liflig Sang fra Syden.

Men med Et veg Drømmetaagen -
Pludselig min Sjæl blev vaagen;
Som en Fugl fløi Søvnens væk,
Og jeg anede med Skræk:
I min Stue var der Nogen.

Og jeg lyttede forfærdet -
Ganske tæt ved Hovedgjærdet
Pusled det paa dæmpet Viis -
Ja, jeg følte Angstens lis -
Ei mod Sligt mit Mod var hærdet.

335

Og med Gru kom mig i Sinde
Hvad nu klart sig lod forbinde -
"Det er Ham - Du milde Gud!
Rotten, som er flygtet ud,
Og som skjuler sig herinde!"

Værgeløs mig Himlen sendte

Tanken, ganske tyst at vente,
Lade som om trygt jeg sov:
"Lad saa Tyven ta'e sit Rov,
Meget er her ei at hente."

Af og til mig bragte Tiden
Samme Lyd, men svag og liden: -
Da lidt Ro i Blodet kom,
Vendte jeg mig sagte om,
Og jeg skottede til Siden. -

Maanen lyste med sin rene
Sølvglans til den tause Scene,
Faldt med al sin milde Fred
Hen paa mig og - Tyven med,
Ak, thi jeg var ikke ene;

Høit paa Lampens ydre Bredde,
Klirrende med Lampens Kjæde,
Sad i Ro en lille Muus,
Fik sig der en rigtig Ruus
Af min Olie den fede.

336

Og den nød i Mag sin Hvile,
Tænkte langt fra paa at ile.
Nei den drak af Hjertensgrund,
Slikkede sig om sin Mund,
Saa selv Maanen maatte smile;

Og som flink Matros i Rangen
Fired den sig ned af Stangen,
Da den havde nydt sin Drik -
Og forsvandt, den lille Strik!
Og blev ikke dengang fangen. - -

Mig Apollo mildt beskytted,
Nattens Kogleri var flyttet -
Vel blev Rotten kun en "mus"
Og dertil "ridiculus",
Men jeg var dog glad ved Byttet.

337

TIL FREDERIKKE LETH

d. 13de April 1874

Vaarens svulmende Natur
Atter Lyst og Længsel bringer,
Og som liden Fugl i Buur
Sjælen slaar med sine Vinger. -
Hjertet bliver ømt og ungt,
Fryder sig ved alt det Skabte,
Ak, men savner dobbelt tungt
Hvad det her paa Jorden tabte. -

Hvo kan undres da om Du,
Med Dit varme Moderhjerter,
Selv i Vaarens glade Nu
Gribes af en lønlig Smerte, -
Men saavist som Nordens Sne
Ei kan Nordens Foraar hæmme,
Skal Dit Øje atter see
Ham, Dit Hjerter ej kan glemme!

338

DU KAN LIGNES VED EN HAVE

Du kan lignes ved en Have
Riig paa Frugt og skyggefuld
Og hvor Solen, som sin Gave
Kaster nu sit Aftenguld.

Du kan lignes ved en Kilde
Under Himlens milde Blaa
Og som paa sin Gang den stille
Kvæger selv det mindste Straa -

Du kan lignes ved en Høne
Evig virksom, aldrig træg,
Og som uden træet at stønne
Daglig bringer glad dit Æg -

Mest af Alt et S du ligner,
Ak! hint spanske - som du veed -
Som mit Hjerter ømt velsigner
Og som har min Kjærlighed!

339

MED EN JULEENGEL

Jeg kommer fra en barnlig Englevrimmel
Og bringer Gaver til den glade Juul;
Jeg finder her paa Jorden kun min Himmel
Hos dem, hvor Barnet endnu leger Skjul;
Hos dem, hvis rene Sind blev huldt beskjermet,
Som praler ei med stolte, kolde Ord:
"At Barnet nu er rystet ud af Ærmet,
At man er ikke lille meer, men stor." -
Jeg seer mig om i denne glade Stue,
Og troer mig atter i mit lyse Hjem,
Mig vinker Blikkene af Husets Frue

Hvor Barnlighed og Godhed lyse frem: -
Saa modtag da, hvad venlig her jeg bringer,
Din Haand vil gjøre Gaven dobbelt kjær -
Selv vil jeg folde sammen mine Vinger
Og dvæle denne Juleaften her.

Med Naalepuden.

Gid alle Livets bittre Skaale
Maa fra dit Hjerte holdes ude,
Forvandle sig dl Knappenaale
Og ikkun stikke denne Pude!

340

Med Brillenfutteralet.

Har Kunstnerhaanden træt sig malet,
Og finder flygtig Idealet,
Da paalæg Aanden ingen Tvang:
Slut Brillerne i Foderalet
Og syng en Bellmannsk Sang!

341

TIL FRU EMMA BØDTCHER, f. ROSENSTAND

(Med et Billede)

Din Dag, Din Nat - gid Begge maatte ligne
Hvad Kunstneren Dig her for Øje sætter!
Gid Blomsterfylde maa Din Dag velsigne,
Og Lykkelige Drømme Dine Nætter!

342

VED TILBAGESENDELSEN AF EN BOG EFTER TRETTE AARS LAAN

Først efter Aar fik Du Din Bog tilbage, -
Men da tillige som Photographi
Et Billed af mit Indre op ad Dage:
Min Magelighed uden Mage,
Mit Mesterskab i Nøleri.

343

I SKOVEN

Du smykker dig til Pintsefest
Du gamle Eeg, du Skovens Præst!
Du taler fra dit Løvkapel
Forfriskende til mangen Sjel.
Som en bedaget Patriark
Peger du paa din runkne Bark,
Og paa din lyse Foraarspragt,
Og hvisker blidt "Vær uforsagt!
Jeg tidt opleved, hvor jeg staar,
Min Sommer og mit Efteraar.
Jeg følte Vinterstormens Had
Aflæde mig det sidste Blad,
Og i mit Bryst var iskold Nat
Og Hjertet indtil Døden mat. -
Da strakte jeg som bønlig Haand
Min nøgne Gren mod Kraftens Aand,
Og see! et Lyn mig skimte lod
Til Trøst min dybe skjulte Rod. - -
Og *Du* - det Ypperste af Alt,
Hvad Kraften har tillive kaldt,
Du ængstes for din Vintertid
Fordi som Sne din Lok er hvid -
Du, som behersker Jord og Hav,
Du blegner for en jordisk Grav! -
Vær trøstig kun, vær glad og god!
Og husk: *din dybe skjulte Rod!*"

344

DET ER EN YNDIG TID

Det er en yndig Tid, naar Vaaren blid sig nærmer,
Og Blomsten staaer i Pragt,
Og Gartneren i Haven gaaer, mens ømt hans Haand beskjermer
Den Spire, som er vakt.

Han færdes i det Haab, at moderlig Naturen
Vil modne Blomst til Frugt,
At Frøet, som blev kjærligt lagt med Omhu ned i Jorden,
Maa voxer rigt og smukt.

Beskjærm da her, o Gud! som for os Alle raader,
Et ungt, uskyldigt Bryst
Og giv det Kraft og Fromhed til at løse Livets Gaader
Til alle Hjerters Lyst!

345

DEN GAMLES BØN

Send, Ungdom! mig de lyse Minder,
Lig Bølger fra en sydlig Kyst,
Og bad mit Bryst,
At ikke Hjertets Varme svinder.

Og Phantasus! vær tro til Døden!
Drag Kredsen med din Tryllestav,
Og fra sin Grav
Man Skygger frem i Aftenrøden.

Da gyldne Sol! er du den Samme!
Hvert Kys af dig et Blomsterflor, -
Og Vemod boer
Som før i Nattens blege Flamme!

346

ET MØDE

Du Ensomhedens Sødme
Dybt i den tause Skov,
Dig søger jeg som Bien
Sit honningsøde Rov.

Min Tankes Frø jeg lagde
Tidt i din dunkle Haand
Og følte Tanken voxte
I Klarhed og i Aand;

Og Trøst du gav mit Hjerte
I mangel lille Kval,
Som kun jeg turde skrifte
Ak, for din Nattergal!

Og tryllede din Ynde
For stærkt mit unge Sind -
Da kasted Du en Straale
Af Livets Solskin ind!

End mindes jeg min Længsel
En deilig Sommerkvæld,
Som drev mig dig at søge
Fordybet i mig selv;

347

Jeg vandred fjernt fra Hjemmet
Og saae dig vinke huld
Med dine grønne Kroner
I Solens Aftenguld -

Med Sværmeri betraadte
Jeg dine Skyggers Gang -
Da skingred mig imøde
En lystig Drikkesang,

Og Stemmen, som jeg kjendte,
Kom fra en munter Ven,
Men som jeg dengang ønsked,
Jeg veed nok selv hvorhen, -

Jeg smutted bag en Stamme,
Ret som et Skjul beredt,
Og ømt jeg bad Dryaden
Om ei at blive seet;

Men Pan hans Fod har styret -
Jeg hørte med et Suk
Skjult fra en anden Stamme
Et venlig skjelmisk "Kuk Kuk!"

Da var jeg fast tilmode
Som Fuglen trist og træg,
Naar Gjøgen i dens Rede
Vil lægge sine Æg;

348

Et Spring bag nok en Stamme
Omsonst mig var forundt -
Han vilde ha'e ku kukket
Mig hele Skoven rundt;

Hvorfor da vranten nøle?
Jeg lo, og saae mig om,
Og ventede hans Latter -
Men ingen Latter kom.

Og da jeg listig speided,
Men Intet fik at see,
Da var det fast som Skoven
Sig tvang for ei at lee:

Snart Alt sig aabenbared -
Det var en lille Spøg
Som kom tilsidst fra Skovens
Den *virkelige* Gjøg.

Jeg saae den løfte Vingen -
Forbi den fløi saa kvik,
Og sendte mig i Flugten
Et muntert Sommerblik.

Paany den sang sin Vise,
Og hvis den Sandhed spaaer,
Da loved den til Gjengjæld
Mig endnu mangt et Aar!

349

SANGFUGLEN

Jeg hviled under Bøgens Skjul
En Sommeraften mild,
Og over mig en liden Fugl
Smaanyndet af og til.
Hvad Fuglen sang for sig i Løn
Ei fatted ret min Hu;
Men Skoven aldrig var saa grøn
Og duftende som nu.

Et Blink brød frem bag Løvet's Hang
Af Øresundets Blaa;
Da kunde klart, hvad Fuglen sang,
Mit Hjerte nok forstaae.
Den sad i Aftensolens Lyn
Saa høit og saae sig om,
Og af og til et lille Nyn
Af Tak og Glæde kom.

Da Solen sank, en sagte Vind
Gik gjennem Skov og Krat,
En Hvisken lød i Bøg og Lind
Ret som et blidt Godnat.
Min lille Fugl blev taus paastand,
Den fandt til Reden Vei
Og drømte om et yndigt Land -
Det Samme drømte jeg.

350

351

NOTER

352

353

NOTER

Nærværende Udgave har ikke haft til Formaal at bringe samtlige nu kendte Digte og Udkast af Bødtcher. Udeladt er bl. a. det dramatiske Fragment "Camachos Bryllup", som tryktes i Carstensens "Figaro" 1841 Sp. 169 ff., 217 ff. (Begyndelsen heraf optryktes i V. Gregersens En Julegave 1872 og derefter i Thorvald Smits Udgave af Bødtchers "Sidste Digte"; Mskr. hertil i Smits Saml.1). Et Rimbrev (11. 4. 1816) fra Bødtcher til Vennen Theodor Schorn (om Kærlighed og Venskab, med Slutningslinierne: "Men har jeg ogsaa taget fejl af dig, Da skal mit arme Hjerte aldrig søge mere!") tilhører Amtsforvalter Arthur Palsbo, Holstebro, der ikke har ønsket Digtet offentliggjort. Som ikke med tagne i den foreliggende Samling noteres endvidere to Digte i Nye Morgenpost 1817: "Gaade" og "Elskerens Klage" (det sidste et Søsterdigt til Oehlenschlägers "Sivald og Thora"), "Marionetprolog" ("Harpen" 3. 2. 1821; ogsaa Mskr. i Dolleris' Samling), "Cuidam" ("Brevduen" 1824), "Ak, hvem der sad saa lille" (Billedtekst i Chr. Winthers "Billedbog for Store og Smaa" 1871), "Prolog. Til mine Venner" (Al. Schumacher: Ludvig Bødtcher, 1875), "Amor som Journalist" (NkS, 4o, 3525), Dette Manuskript bærer den egenhændige Paategning: "Dette Fragment fra en tidligere Periode, har Jeg blodt opbevaret for mig selv, og Jeg *ønsker ikke* at det indlemmes i hvad Jeg ellers har skrevet. Ludv: Bødtcher". * 354 "Fastelavnsvisen" (Abrahams'ske Autografsamling (Kgl. Bibl.) og Dolleris-Saml.) samt enkelte andre, navnlig (utrykte) Lejlighedsdigte i forskellige Samlinger.

Nedenstaaende Bemærkninger om tidligste (kendte) Tryksted, benyttet Tekstkilde, bevaret Manuskript o. l. maa træde i Stedet for en udførlig tekstlig Redegørelse, som Pladsen her ikke tillader at give. Da Thorvald Smits Udgave af Ludv. Bødtchers "Sidste Digte" (1875) til Dels maa formodes at hvile paa tabte Manuskripter og Tryk med senere Forfatterrettelser, henvises nedenfor overalt til denne Udgaves Tekststeder; sandsynlige Forfatterrettelser herfra er ogsaa indførte i visse Digte, som i nærværende Udgave er trykte efter ældre Lejlighedstryk eller Manuskript.

Om Bødtchers Moder som "Plejedatter" af Grev Laurvig (Inkl. p. IV) se min Kronik i Berl. Tid. Aft.

5.7.1940.

Digte, ældre og nyere.

Side
3 5 6 8 10 355

Side
12 17 19 21 30 53 55 59 62 64 356

Side
66 67 69 80 83 88 100 102 105 109

Side
111 115 117 121 123 128 130

142 143 144 146 147 150 152 154 156 358

Side
158 161

162 176 181 183 185 188 189 191 194 196 197 198

Side
199 202

Digte fra forskellige Perioder.
207 209 210 211 212

Side
215 216 217 218 219 220

Side
221 223 225 227 228 230 232 233 235 236 238

Side
239 240 242 243 244 245 246

Side
247 248 249 250 252 253 254 256 259 262 264 364

Side
265 267 268 269 271 273 275 276 277 278 279

Side
280 281 283 285 287 288 299 300 366

Side
302 303 304 308 309 311 312 313 315 316 320

Side
321 322 324 325 326

Side
328 329 331 337 338 339 341 342 343

Side
344 345 346 349 370
371

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDHOLDSFORTEGNELSE

Side

- 1. Indledning

Digte, ældre og nyere

- 3. Indledningsdigt
- 5. Fredensborg
- 6. Den fromme Clara
- 8. Jægerphantasi
- 10. Drømmeren
- 12. Dag og Nat
- 17. Den efterladte Rose
- 19. Hr. Blok
- 21. Turneringen
- 30. Fuglen
- 53. Kong Christian den Ottende
- 55. Farvel til Marthes Kilde
- 59. Fodsporet
- 62. Philosophen
- 64. Til A. Oehlenschläger
- 66. I A. Oehlenschlägers Album
- 67. Sang "Den 8de Marts"
- 69. Mundus og Paulina
- 80. Opmuntring
- 83. Aften ved Ariccia
- 88. Mødet med Bacchus
- 100. Julesang i Rom

Side

- 102. Nemi
- 105. Morgen i Nemi
- 109. Sang den 28de Januar 1833 i Rom
- 111. Gjenkomst til Nemi
- 115. Paa Fregatten Bellona i Nordsøen 1835
- 117. Fiskeren i Nemi
- 121. Til Thorvaldsen
- 123. Piazza Barberina
- 128. I Apenninerne
- 130. Athenodorus
- 142. Frederik den Syvende
- 143. I Foraaret
- 144. Til B. S. Ingemann
- 146. I Lunden
- 147. Natten
- 150. Høstminde
- 152. I Galop
- 154. Til C. Hauch
- 156. En Rose
- 158. Guldbryllupsdigt
- 161. Til Chr. Winther
- 162. Den gamle Greve
- 176. De Forelskede
- 181. Et Suk fra Skoven
- 183. Eros
- 185. Fiskeren
- 188. Sølvbryllupssang
- 189. Annine
- 191. Lorenzo

- 194. En Festskaal for Rom 1868

375

Side

- 196. Himlen aaben
- 197. Skjulte Kræfter
- 198. Ved et Tab
- 199. Et Varsel
- 202. Mod Slutningen

Digte fra forskellige Perioder

- 207. Oldingens Tilbageblik paa Livet
- 209. Prolog, fremsagt af Skuespiller Haack
- 210. Den kløgtige Johan
- 211. Paa en Vens Dør
- 212. Den hellige Kilde
- 215. Da jeg var syg
- 216. Lucas og Lisette
- 217. Prolog, 21. Septbr. 1817
- 218. Strengen
- 219. Under Kritikerens Profets Portræt
- 220. Epigram (Iil ej -)
- 221. Sang ved Ingemanns Hjemkomst
- 223. Opmuntring (Et Hav vi alle pløie)
- 225. Hun gik til Søndagsdansen
- 227. Balvise
- 228. Sang i Anl. af Rahbeks Sølvbryllup
- 230. En Julesang, 1824
- 232. Sang paa en Fødselsdag
- 233. Julevise, 1825
- 235. I H. C. Andersens Stambog
- 238. Gravskrift over Carl Winsløw
- 239. Nu knoppes atter Træet
- 240. Det regner
- 242. Charlottenlundsafteinen
- 243. Sølvbryllupssang, 15. Marts 1839

376

Side

- 244. Hvordan hun er
- 245. Til en Confirmantinde
- 246. Til en Dame med et Expl. af Holberg
- 247. Epigram (Hvor vrangt -)
- 248. Med en Pennevidsker
- 249. Afskedssang til en Ven
- 250. Strikkebreve
- 252. Aarsskifte 1844-1845
- 253. Med en Rubinring
- 254. Sølvbryllupssang, 1846
- 256. Den 6te Juli
- 259. Et fortroligt Øjeblik
- 262. "Sophieshaab", Septbr. 1856
- 264. Med en Gave, 16. Jan. 1858
- 265. I September 1859
- 267. Sang til Kongen, 31. Marts 1860
- 268. Smuk, men dum
- 269. Ved et 50aarigt Studenterjubilæum
- 271. En Jubelskaal
- 273. Til Chr. Winther, 23. Jan. 1863
- 275. Hannibal Leth, 13. April 1865
- 276. I en ung Musikers Stambog
- 277. Stambogsblad, 28. Marts 1866

- 278. I Mai 1866
- 279. Til Frederikke Leth (7. Novbr. 1867)
- 280. Til Frederikke Leth, April 1868
- 281. Til min egen Dreng
- 283. Veien spærret
- 285. Guldbryllupsbrev, 1869
- 287. Til Frederikke Leth (April 1869)
- 288. Skriftestolen
- 299. April

377

Side

- 300. Notturmo
- 302. Indskrift paa en Guldtumling
- 303. Til en Kunstnerinde
- 304. En Aften i Hjemmet
- 308. Til Frederikke Leth (13. April 1871)
- 309. Foraarshilsen
- 311. December, 1871
- 312. Til A. P. Berggreen 1. Jan. 1872
- 313. I en lille Piges Album
- 315. Til Frederikke Leth (13. April 1872)
- 316. Violerne
- 320. Bryllupsdigt, 21. Novbr. 1872
- 321. Til Chr. Agerskov, Juleaften 1872
- 322. Englen Israfil
- 324. Efter Sorgen (13. April 1873)
- 325. Ved en Confirmation, April 1873
- 326. Til en gammel Ven
- 328. Til min kjære Theodor Schorn
- 329. Somme Dage
- 331. En Tyv i Rom
- 337. Til Frederikke Leth, April 1874
- 338. Du kan lignes ved en Have
- 339. Med en Juleengel
- 341. Til Fru Emma Bødtcher, f. Rosenstand
- 342. Ved Tilbagesendelsen af en Bog
- 343. I Skoven
- 344. Det er en yndig Tid
- 345. Den Gamles Bøn
- 346. Et Møde
- 349. Sangfuglen